

Jaarrekening 2021

INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsbrief	3
Samenvatting	4
Leeswijzer	6
Programma,s	
0. Bestuur en ondersteuning	9
1. Veiligheid	21
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26
3. Economie	34
4. Onderwijs	41
5. Sport, cultuur en recreatie	46
6. Sociaal domein	54
7. Volksgezondheid en milieu	64
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	76
Recapitulatie van baten en lasten	83
Indicatoren	85
Algemene dekkingsmiddelen	86
Paragrafen	
A. Lokale heffingen	88
B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	92
C. Onderhoud kapitaalgoederen	101
D. Financiering	104
E. Bedrijfsvoering	109
F. Verbonden partijen	114
G. Grondbeleid	131
H. COVID-19	138
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	144
Balans	
Toelichting op de balans	150
Overzicht van baten en lasten met toelichting	164
Overzicht van incidentele baten en lasten	169
Overzicht taakvelden	171
WNT verantwoording	173
SISA-bijlage	174
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	186
Bijlage 1: Rapportage interbestuurlijk toezicht	188
Bijlage 2 - Lijst met gebruikte afkortingen	189

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Voor u liggen de jaarstukken van de gemeente Krimpenerwaard waarin wij terugblikken op het jaar 2021. Hierin leggen wij aan u verantwoording af over het uitgevoerde beleid en de realisatie van de voorgestelde doelen. We gaan in op wat we bereikt hebben (doelen), wat we daarvoor gedaan hebben (resultaten en inspanningen) en wat dat heeft gekost.

Het jaar 2021 is, evenals het jaar 2020, sterk beïnvloed door de coronapandemie. De gemeente heeft maatregelen getroffen in lijn met de geldende overheidsmaatregelen en daarbij haar inwoners, bedrijven en verenigingen zo goed mogelijk ondersteund. Onze medewerkers hebben ook in 2021 een groot deel van het jaar volledig vanuit huis moeten werken. De gemeente faciliteert haar medewerkers zo goed mogelijk om het thuiswerken optimaal te kunnen laten plaatsvinden. Evenals in 2020, zijn wij er ook in 2021 in geslaagd onze dienstverlening voor onze inwoners en bedrijven optimaal te continueren.

We sluiten het jaar 2021 af met een positief resultaat van € 1,1 miljoen voor bestemming. Dit voordeel ten opzichte van de gewijzigde begroting is een optelsom van diverse voor- en nadelen. Nadere toelichting hierop leest u in de programmaverantwoording. Daarnaast zien we ook dit jaar, ondanks tussentijdse budgetverhoging, de kosten van zorg en jeugdhulp binnen het sociaal domein structureel toenemen. Het college blijft benadrukken dat passende vergoedingen vanuit het Rijk een belangrijk aandachtspunt blijft om te voorkomen dat we in de toekomst lastige financiële keuzes moeten maken.

Tot slot stellen wij u voor om € 258.000 van het jaarresultaat te bestemmen voor uitvoering in 2022. In de decembercirculaire 2021 zijn in de algemene uitkering voor de periode 2021 tot en met 2027 bedragen beschikbaar gesteld om de dienstverlening van de gemeente te versterken en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities. Voor 2021 gaat dit om een bedrag van € 258.000.

Wij verwachten dat u met deze jaarstukken goed inzicht krijgt in de gerealiseerde doelen in 2021. Voor zover mogelijk zijn de structurele financiële consequenties uit de jaarrekening verder uitgewerkt en meegenomen ter behandeling in de tweede tussentijdse rapportage 2022 en/of kadernota 2023.

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard
de secretaris, de eerste loco-burgemeester,

J. Hennip

L. Sleuwenhoek

SAMENVATTING

Algemeen

In de jaarstukken wordt eindverantwoording afgelegd over de uitvoering van de ambities, zoals verwoord in de programmabegroting en eventueel bijgesteld in de vastgestelde tussentijdse rapportage of separate voorstellen. Er wordt aangegeven in welke mate de opgenomen resultaten en inspanningen zijn gerealiseerd en er wordt verantwoording afgelegd over daarvoor uitgevoerde inspanningen en de inzet van financiële middelen. De structuur van de jaarstukken wordt bepaald door wettelijke en niet-wettelijke vormeisen. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat de wettelijke vormeisen voor de jaarstukken. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en een tweetal bijlagen. De resultaatbestemming wordt in een afzonderlijk raadsvoorstel aangeboden aan de gemeenteraad.

Resultaat

Het jaar 2021 sluit met een positief resultaat van € 1,1 miljoen voor bestemming. Onderstaande tabel geeft een weergave van het programmasaldo baten en lasten en de daarbij behorende reservemutaties. De gemeente heeft in 2021 aangestuurd op een sluitende begroting waarbij de structurele lasten gedekt zijn met structurele baten en de incidentele lasten met incidentele baten. De overschotten en tekorten bij de verschillende P&C-documenten zijn verrekend met de Algemene reserve vrij vermogen, waardoor de begroting (na wijziging) een saldo van € 0 laat zien.

Opbouw resultaat x € 1.000	Rekening	Begroting 2021		Rekening	Saldo
	2020	Primitief	Gewijzigd	2021	2021
Lasten	-149.653	-136.729	-153.888	-150.282	3.606
Baten	170.788	133.165	148.746	148.208	-538
Saldo programmaplan	21.135	-3.564	-5.141	-2.074	3.067
Storting in reserves	-33.604	-3.041	-14.786	-14.503	283
Onttrekking aan reserves	11.926	6.605	19.927	17.702	-2.225
Gerealiseerd resultaat	-542	-	-	1.125	1.125
<i>-/- is nadeel/lasten</i>					

Ondanks dit positief eindresultaat zien we ook dit jaar dat de definitieve kosten binnen het sociaal domein in 2021 niet binnen de bijgestelde begrotingen zijn gebleven. Onderstaand verloopoverzicht laat de doorgevoerde bijstellingen gedurende 2021 zien wat gesaldeerd € 1 miljoen hogere lasten geeft. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de toelichting van programma 6.

2021 (€ x 1miljoen)	Begroting Primitief	Begroting bijgesteld 1e TRP	Begroting bijgesteld 2e TRP	Realisatie 31-12-2021	Verschil
Jeugd	13,85	14,88	15,72	17,59	-1,87
WMO	7,44	8,46	10,54	9,75	0,79
Totaal	21,29	23,34	26,27	27,34	-1,08

Daarnaast zien we dat los van een aantal grotere incidentele mee- en tegenvallers binnen met name de taakvelden bedrijfsvoering en het ruimtelijk domein, vooral als gevolg van de coronabeperkingen, sprake is geweest van lagere lasten en een flink aantal, relatief kleine, voordelen. Dit zorgt er voor dat het jaar 2021 met een positief resultaat afsluit. Voor meer details per programma verwijzen wij u naar het overzicht taakvelden op bladzijde 169 en de toelichting op de programma's.

Weerstandvermogen

De paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing geeft een overzicht van de belangrijkste risico's van de gemeente Krimpenerwaard. Het risico profiel van de gemeente is ten opzichte van de begroting 2022 met 2,6 % gedaald. Tegelijkertijd is de totale weerstandcapaciteit, ten opzichte van de begroting 2022 met 14,7% gestegen.

De benodigde weerstandcapaciteit, de mate waarin de gemeente in staat is de risico's af te dekken, bedraagt op basis van de geïnventariseerde risico's € 7,4 miljoen (€ 7 miljoen reguliere risico's + € 0,4 miljoen COVID-19 risico's). Bij de begroting 2022 was dit € 7,6 miljoen. De verlaging van het risico met

€ 0,2 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door een halvering van het risico voor de gebiedsovereenkomst en een verlaging bij het Sociaal Domein. In de paragraaf weerstandvermogen volgt een toelichting op de risico's van € 50.000 en groter.

De gemeente Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om 10% van de risico's als gevolg van de COVID-19 pandemie en 50% van de overige geïdentificeerde risico's af te dekken door middel van de reserve weerstandvermogen. Het weerstandvermogen wordt weergegeven als een ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal van de gekwantificeerde risico's. Dit geeft een dekkinggraad van afgerond 2 en is uitstekend.

	Risicoprofiel (x € 1.000)	Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Dekkinggraad
Jaarrekening 2021	7.417	14.762	1,99
Begroting 2022	7.647	9.214	1,20

* Dekkinggraad is op gebouwd uit 10% risicoafdekking voor COVID-19 risico's en 50% voor de overige risico's.

LEESWIJZER

Jaarstukken

Met de jaarstukken 2021 van de gemeente Krimpenerwaard legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over gerealiseerde doelstellingen, uitgevoerde activiteiten en de inzet van financiële middelen. De jaarstukken zijn daarmee ook een belangrijk instrument om inhoud te geven aan de controlerende rol van de gemeenteraad.

Jaarverslag

Het Jaarverslag vormt het eerste onderdeel en wordt gevormd door de onderdelen Programmaverantwoording en Paragrafen. Via de programma's en de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de beleidsmatige aspecten. De opbouw van de programma's en paragrafen is hetzelfde als de programmabegroting 2021.

Ieder hoofdstuk uit de programmaverantwoording begint met een korte introductie van het hoofdstuk, een beschrijving van de met het programma beoogde effect.

De verantwoording per programma vindt plaats op basis van de geformuleerde beleidsspeerpunten met de daaraan gekoppelde ER-doelen en SMART-doelen. Deze zijn door de gemeenteraad met de behandeling van de begroting 2021 heeft vastgesteld. In het jaarverslag blikken we terug op wat we gepland hadden om uit te voeren in 2021. Er wordt aangegeven in welke mate de opgenomen resultaten en inspanningen zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt verantwoording afgelegd door middel van de daarvoor opgenomen indicatoren, uitgevoerde inspanningen en inzet van financiële middelen. Op deze manier sluiten we aan bij het voorschrift van de BBV om binnen de programmaonderdelen onderscheid te maken in de 3 w-vragen (wat hebben we bereikt, wat hebben we daarvoor gedaan, wat heeft het gekost). De verantwoording van de kredieten is in de programma's opgenomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in af te sluiten kredieten en doorlopende kredieten.

De paragrafen behandelen onderwerpen die dwars door de programma's van de begroting heen lopen en die van belang zijn voor het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop de gemeente haar beleidsdoelen verwezenlijkt. Het betreft de verplichte paragrafen op basis van Besluit Begroting en Verantwoording (BBV); lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid. Daarnaast is facultatief de paragraaf COVID-19 toegevoegd.

De door het BBV voorgeschreven verplichte basis set van beleidsindicatoren is in het jaarverslag opgenomen. Doel hiervan is de jaarrekening inzichtelijker te maken en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van gemeentelijke jaarrekeningen te verkrijgen.

Jaarrekening

De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over 2021 en bestaat uit de balans, de toelichting op de balans en een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en de jaarstukken op de baten en lasten per programma. Daarnaast bevat deze een overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve, overzicht van incidentele baten en lasten, stand onvoorzien en het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakvelden. Verder zijn in het onderdeel jaarrekening ook enkele verplichte overzichten opgenomen, zoals de Wet normering topinkomens-verklaring (WNT) en de Single information Single Audit-verklaring (SiSa). Via de SiSa-verklaring leggen we aan het Rijk en Provincie verantwoording af over ontvangen subsidies en uitkeringen.

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole. Het eindresultaat is een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

De jaarrekening kent twee bijlagen. De eerste betreft de Rapportage Interbestuurlijk Toezicht.

De tweede bijlage betreft een overzicht waarin een toelichting is opgenomen op de afkortingen die in de jaarstukken worden gebruikt.

COVID-19 effecten

De gevolgen van de coronacrisis heeft een groot deel van het jaar 2021 beheerst. Dit heeft zowel maatschappelijk als financieel gevolgen gehad voor de gemeente Krimpenerwaard en dus ook op de verschillende taakvelden binnen de programma's. In paragraaf H 'COVID-19' geven wij een overzicht van de ondernomen inspanningen in 2021 door de gemeentelijke organisatie en geven wij een uitwerking van de impact op de gemeentelijke financiën. We zetten de ontvangen rijksvergoedingen af

tegen de werkelijke kosten in 2021. Deze extra lasten en minder baten zijn deels opgevangen binnen de rijksvergoedingen (labels) en deels binnen de vastgestelde budgetruimte op verschillende taakvelden en programma's.

Beleidspeerpunten

Om de herkenbaarheid van de nieuwe vorm van rapporteren te bevorderen is de lay-out van de rapportage aangepast naar de indeling van de begroting 2021. Voor het rapporteren op de resultaten in doelen, inspanningen en financiën is in een donkergroene kleur onderaan, de diagram 'Verantwoording' toegevoegd. Ten aanzien van de gepresenteerde doelen geldt dat, conform de nieuwe werkwijze, ook is gekeken naar de haalbaarheid ervan. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot aanpassing van de doelen. Deze zijn dan ook nog gelijk aan het nieuwe collegeprogramma.

Financieel overzicht

In de tabel is de verdeling per taakveld opgenomen, gesplitst in lasten, baten en reservemutaties. De bedragen in de tabellen van de rapportage zijn x € 1.000. Cijfers worden als volgt gepresenteerd: Voordeel (+) en Nadeel (-). In de cijferanalyse op de taakvelden worden de afwijkingen tussen de realisatie en de begroting vanaf € 50.000, zowel positief als negatief, toegelicht, volledige aansluiting tussen het taakveldresultaat en de toelichting is er daarom niet.

Het kan voorkomen dat het totaal van de mutaties op een taakveld bijvoorbeeld € 200.000 bedraagt, waarbij in de toelichting bij het betreffende taakveld wordt ingegaan op bijvoorbeeld € 110.000 aan mutaties. Het deel dat niet wordt toegelicht betreft meerdere mutaties elk kleiner dan € 50.000. Dit is in lijn met voorgaande jaren.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Inhoud programma

Dit programma behandelt de overkoepelende taakvelden van het bestuur, de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie en de relatie tussen de burger en het bestuur van de gemeente Krimpenerwaard. Betrokken en betrouwbaar in dienstverlening staat hierin centraal. De gemeente Krimpenerwaard staat voor een uitstekende dienstverlening. Speerpunten zijn betrouwbaar, snel, digitaal waar het kan en op maat waar nodig of gewenst.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor burgerzaken, bestuurlijke samenwerking, ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	3.1 Datagedreven samenleving, snel internet Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 110 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening. Gebruikersvriendelijkheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt.		
ER-DOEL	Betere digitale dienstverlening	Betere dienstverlening	Snellere procedures en doorlooptijden
SMART-DOEL	In 2022 is de digitale volwassenheid gestegen van 76% naar 85% (waarstaatjegemeente.nl)	In 2022 is de klanttevredenheid voor onze dienstverlening een 8	In 2022 zijn procedures en doorlooptijden (de servicenormen) 20% sneller dan in 2018
INDICATOR	Score digitale volwassenheid producten voor inwoners Bron: waarstaatjegemeente.nl (= WSJG) Nulmeting: 2018 - 76%	Klanttevredenheid Bron: WSJG - Burgerpeiling Nulmeting: 2016 - 6,4 en specifieke klantonderzoeken Tussentijdse meting: 2019 – 6,5 (landelijk: 6,8)	Normen uit kwaliteitshandvest Bron: diverse bronnen Nulmeting: 2018 - diverse wachttijden en doorlooptijden
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Zaakgericht werken wordt ingevoerd. Uitbreiding van E-formulieren op de website. Invoeren van persoonlijke internetpagina voor inwoners.	Uitvoeren projecten programmaplan dienstverlening, waaronder doorontwikkelen dienstverlening/klantcontact van de toekomst en persoonlijke hulp bij aanvragen	In 2021 gaan we concreet aan de slag met de enkele processen. Het betreft processen die snel en simpel geleverd kunnen worden zoals: verhuizing en omgevingsvergunning 'kappen van bomen'.
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Het zaakgericht werken is ingevoerd in 2020 en sindsdien verder doorontwikkeld.	Het programmaplan Dienstverlening is zo goed als afgerond. Naast de digitale ontwikkelingen is in 2021 ingezet op persoonlijke hulp door aansluiting bij het IDO en het opzetten van een pilot voor persoonlijke hulp bij aanvragen.	Het project Snel en Snel heeft 9 van de 10 beoogde producten heringericht: Starterslening, gehandicaptenparkeerplaats, ligplaatsen van steigers en snelheidsmetingen, elektrische oplaadpalen, bijzondere transporten, tijdelijke verkeersmaatregelen, ontheffing blauwe zone.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	<p>3.2 Behoud menselijke maat en dienstverlening</p> <p>Wij gaan voor meer toegankelijkheid en nabijheid van ons college en ambtelijke organisatie waarbij kan worden gedacht aan de volgende varianten:</p> <p>Voor het college: Wethouder samenlevingsvisie / kernvisie, kernenbezoek door het college, spreekuur van collegeleden of anderszins.</p> <p>Voor de ambtelijke organisatie: Uitbreiding van de loket functie of uitbreiding van de huidige dienstverlening op maat.</p>
ER-DOEL	Meer duidelijkheid over de toegankelijkheid en nabijheid van college en organisatie
SMART-DOEL	In 2022 scoort Krimpenerwaard op het gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen hoger dan het landelijk gemiddelde
INDICATOR	<p>Score gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen</p> <p>Bron: WSJG - Burgerpeiling</p> <p>Nulmeting: 2016 - Krimpenerwaard: 72%, Landelijk: 80%</p> <p>Tussentijdse meting: 2019 – Krimpenerwaard: 78%, Landelijk: 78%</p>
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	<p>College: Fysieke en digitale toegankelijkheid en nabijheid van het college voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen is uitgewerkt en wordt in de praktijk gerealiseerd</p> <p>Ambtelijke organisatie: Uitvoeren van projecten uit het programma dienstverlening: organiseren van dienstverlening voor niet-digitaal-vaardigen, begrijpelijke (schriftelijke) communicatie en het organiseren van betere (snelle en simpele) producten</p>
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	De projecten in het kader van meer nabijheid van de organisatie en het college hebben we vanwege de coronacrisis niet kunnen oppakken. Een deel van de projecten met als doel de nabijheid van het college te bevorderen zijn door de coronacrisis nog niet opgestart en zijn ook in 2021 vertraagd. Ondanks corona zijn wij er toch in geslaagd in contact te blijven met inwoners en bedrijven. In 2021 is een visie op dienstverlening opgesteld.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	<p>6.1 Participatie en co-creatie, Ontwikkelingen meer van de samenleving en Representatieve vs participatieve samenleving</p> <p>Wij stimuleren en omarmen maatschappelijke creativiteit en eigen initiatief van inwoners, bedrijven en instellingen. Hierdoor kan de gemeente meer en meer uit de regulerende en bepalende rol stappen. Essentieel hiervoor is dat we het aantal regels terugbrengen. Dit vraagt een proactieve houding van het bestuur, organisatie en inwoners. Wij beschouwen onze inwoners, ondernemers en instellingen als partners. Samen met hen willen wij in gesprek over participatie en samenwerking. Bij de politieke besluitvorming over grotere projecten (zoals Omgevingsvisie en Panorama Krimpenerwaard) willen wij voor onze partners een welomschreven invloed in het leven roepen. Deze nadere aanpassing van de politieke besluitvorming is een vervolgstap op een verdere uitwerking van het rapport van de commissie Van Zijl.</p> <p>De samenlevings-participatie in de gemeente Krimpenerwaard krijgt hierdoor opnieuw een impuls.</p>		
ER-DOEL	Meer stimuleren en waarderen van samenlevingsparticipatie	Meer ruimte door minder overbodige regels	Meer duidelijkheid vooraf over de mate van invloed die partners krijgen bij besluitvorming voor grote projecten
SMART-DOEL	In 2022 is de digitale volwassenheid gestegen van 80% naar 85% (waarstaatjegemeente.nl)	In 2022 is het aantal regels met 10% afgenomen	In 2022 scoort Krimpenerwaard op het betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen hoger dan het landelijk gemiddelde
INDICATOR	<p>Score inwoners en instellingen ruimte geven om ideeën en initiatieven te realiseren</p> <p>Bron: WSJG - Burgerpeiling Nulmeting: 2016 - Krimpenerwaard: 32%, Landelijk: 38%</p>	<p>Aantal regels in gepubliceerde verordeningen en beleidsregels</p> <p>Bron: eigen op te zetten inventarisatie Nulmeting: 2018 - 100% regels</p>	<p>Score betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen</p> <p>Bron: WSJG - Burgerpeiling Nulmeting: 2016 - Krimpenerwaard: 34%, Landelijk: 37% Tussentijdse meting: 2019 – Krimpenerwaard: 24%, Landelijk: 35%</p>
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Start implementatie participatiekader, uitbreiden pilots Waarderend Vernieuwen, ondersteunen en stimuleren initiatieven d.m.v. een fonds en garantstellingen	In 2021 zijn de eerste resultaten zichtbaar van het project meer ruimte, minder (overbodige) regels.	Start implementatie participatiekader, Uitbreiden pilots Waarderend Vernieuwen, Opstellen participatieverordening

KOSTEN	€ 50.000 incidenteel	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Participatiebeleid en participatieverordening is opgesteld. Als gevolg van de coronapandemie hebben helaas beperkt activiteiten plaats gevonden. Resterend budget is overgeheveld naar 2022.	In 2021 zijn we gestart met de flitsvergunningen bij de WABO, waarbij we basaler toetsen en een snellere doorlooptijd (5 werkdagen) hanteren.	In de raadsvergadering van 21 december 2021 is het participatiebeleid en de participatieverordening vastgesteld.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	8.2 Interactie stad en land Wij zoeken zelfbewust meer de verbinding met de steden en gaan op zoek naar kansen en win-win situaties voor stad en land, onder meer op het gebied van mobiliteit, levering van energie, gekwalificeerd personeel, wonen, recreatie en natuurbeleving
ER-DOEL	Beter etaleren van de kwaliteiten van de Krimpenerwaard om de aantrekkelijkheid als regionale samenwerkingspartner te vergroten
SMART-DOEL	In 2022 is de samenwerking met Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Grenzeloos samenwerken Alblasserwaard en de verbinding M-H/MRDH op gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, mobiliteit en wonen versterkt.
INDICATOR	Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting Nulmeting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	T21-0-A82 In 2021 wordt aan de hand van de op te stellen lobbyagenda met verschillende samenwerkingsverbanden en gemeenten samenwerking gezocht (afhankelijk van het onderwerp). Hierbij wordt breed gekeken naar samenwerkingen, dus naar M-H e.d.
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	De lobbyagenda heeft vertraging opgelopen door andere prioriteiten (oa werkzaamheden Corona). Regionaal is ondertussen gewerkt aan een positioneringsdocument voor de regio Midden Holland. Het positioneringsdocument 'Midden-Holland: de regio midden in de Randstad' bevat drie kernthema's, te weten Groeigebied, Bereikbaarheid en Economische vitaliteit, met als aanvullend kernthema Levende bodem. Daarnaast zijn er goede contacten met de provincie, de MRDH en de regio Midden Holland op verschillende terreinen. Bij de provincie is bijvoorbeeld ingezet op meer aandacht voor vitaliteit en leefbaarheid van de kernen in ons gebied. Dit betekent dat gelobbyd wordt voor onze belangen. In de tweede helft van 2021 is ervoor gekozen om stappen samen met het nieuwe college te gaan zetten.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Regio Midden Holland
- Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)
- Streekarchief Midden Holland
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Oasen BV
- Stedin

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.1 Bestuur	-4.761	-4.279	-4.922	-4.076	846
0.2 Burgerzaken	-1.178	-1.190	-1.359	-1.394	-35
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-726	-304	-293	-318	-25
0.4 Overhead	-18.328	-16.578	-18.112	-18.280	-168
0.5 Treasury	-1.182	-936	-940	-1.054	-114
0.61 OZB woningen	-257	-269	-269	-269	0
0.62 OZB niet-woningen	-151	-158	-158	-161	-3
0.64 Belastingen overig	-81	-92	-92	-29	63
0.8 Overige baten en lasten	-225	-578	-86	-718	-633
0.9 Vennootschapsbelasting	44	-6	-50	-229	-179
Totaal Lasten	-26.845	-24.391	-26.281	-26.528	-247
Baten					
0.1 Bestuur	31	7	29	31	3
0.2 Burgerzaken	575	729	685	707	22
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.880	56	56	109	53
0.4 Overhead	315	143	370	457	86
0.5 Treasury	25.202	1.736	1.514	1.646	132
0.61 OZB woningen	7.260	7.472	7.472	7.395	-77
0.62 OZB niet-woningen	4.337	4.353	4.353	4.375	21
0.64 Belastingen overig	156	76	76	76	0
0.7 Alg uitkering en overige uitk gem fonds	81.329	81.489	86.481	87.346	864
0.8 Overige baten en lasten	400	64	148	293	145
Totaal Baten	121.484	96.125	101.184	102.435	1.251
Saldo van baten en lasten	94.639	71.734	74.904	75.908	1.004
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	-29.475	-1.597	-9.528	-9.913	-385
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	6.268	2.977	12.177	11.934	-243
Mutaties reserves	-23.208	1.380	2.650	2.022	-628
Geraamd resultaat	71.431	73.114	77.553	77.929	376

Toelichting - 0.10 Bestuur

Voor de gewezen wethouders is het doelvermogen aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2020. Reden hiervoor is dat de niet ingegane pensioenen zijn herberekend naar de AOW-leeftijd (aan de hand van de huidige uitruifactoren). Dit betekent dat we dit jaar minder storten in de voorziening voor toekomstige uitkeringen.

Het krediet ter afwikkeling van knelpunten als gevolg van de gemeentelijke herindeling is nog niet afgewikkeld. Onder andere voor de beheersmodellen voor sportaccommodaties is de afwikkeling nog niet gereed. Daarnaast loopt ook het projectbudget Verandering Ruimtelijk Domein door in 2022.

Toelichting - 0.30 Beheer overige gebouwen en gronden

De extra baten worden veroorzaakt door verkoop van de voormalige tenniskantine in Ammerstol.

Toelichting - 0.40 Overhead

De overschrijding is met name het gevolg van hogere lasten in verband met inhuur. Dit betreft zowel inhuur ter invulling van vacante functies als inhuur ter opvang van extra drukte in de uitvoering van taken. Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt zien we de tarieven voor inhuur (fors) stijgen. De extra drukte in de uitvoering van taken manifesteert zich met name op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. Tegenover de hogere lasten voor inhuur op dit gebied staat overigens ook een hogere opbrengst uit leges omgevingsvergunningen van ruim € 200.000.

Toelichting - 0.50 Treasury

Bij het opstellen van de kadernota en begroting van 2021 was het nog niet zeker of de aandelen Eneco verkocht zouden worden. Als gevolg hiervan is in de begroting een stelpost voor lagere financieringskosten opgenomen van € 95.000. In 2021 is de raming van deze stelpost abusievelijk niet verminderd, waardoor bij het samenstellen van de jaarrekening een nadeel is ontstaan.

Een niet geraamde uitkering winstverdelingsregeling 2016 t/m 2018 van Waterbos Bergambacht B.V. en de vrijval van een overschot op de rekening-courant Appa veroorzaken een voordeel van per saldo € 93.000.

Toelichting - 0.61 OZB woningen

De inkomsten vallen 1% lager uit dan begroot. Dit had onder andere te maken met het aantal bezwaren dat iets is toegenomen ten opzichte van vorige jaren.

Toelichting - 0.64 Belastingen overig

Dit voordeel is ontstaan door de doorgeschoven BTW van het SVHW. Deze werd niet begroot, maar zullen we in het vervolg wel opnemen.

Toelichting - 0.70 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

In een raadsinformatiebrief op 25 januari 2022 is de raad geïnformeerd over de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2021. Deze gevolgen konden niet meer worden verwerkt in de begroting 2021. De verslagleggingsvereisten schrijven voor dat ontvangsten uit de decembercirculaire in de jaarrekening verwerkt moet worden. Dit leidt tot een voordeel van € 691.000. Tevens zijn er definitieve afrekeningen van voorgaande jaren verwerkt wat nogmaals € 173.000 voordeel oplevert.

Toelichting - 0.80 Overige baten en lasten

Overschrijding op dit taakveld wordt veroorzaakt door de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren. Per 1 december 2021 zijn de salarissen met 1,5% gestegen, is er een eenmalige uitkering over 2021 uitgekeerd. Daarnaast is, conform overeenkomst, de schade met betrekking tot de asbestbrand in Stolwijk afgewaardeerd.

Als gevolg van de BTW suppletie herrekening mengpercentage, is er een hogere teruggave van BTW.

Toelichting - 0.90 Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn verplicht over de winsten vanuit bedrijfsmatige activiteiten, waaronder de exploitatie van gronden, vennootschapsbelasting af te dragen. De definitieve aangifte vennootschapsbelasting 2020 is ingediend. Dit heeft geleid tot een teruggave van de belastingdienst van het reeds betaalde voorschot van € 199.000. Het voorschot VPB 2021 bedraagt € 259.000. Op basis van verrekenbare verliezen uit voorgaande jaren wordt verwacht dat over 2021 een bedrag van € 229.000 is verschuldigd. De definitieve aangifte 2021 volgt na vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad. Het saldo van de mutaties VPB wordt, net als voorgaande jaren, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 0

Er is een hogere storting in de reserves in verband met de baten coronacompensatie in de decembercirculaire 2021. De baten voor coronacompensatie storten we in de reserve COVID-19. Zoals toegelicht op taakveld algemene uitkering konden deze gevolgen niet meer worden verwerkt in de begroting 2021, daarmee ook niet de storting de reserve van deze middelen.

Er zijn lagere onttrekkingen aan reserves. Dit betreft voornamelijk de projecten: Frictiekosten € 296.000 en Verandering Ruimtelijk Domein € 340.000. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Daarnaast zijn er nog een aantal nadelige onttrekkingen aan reserves. De grootste daarvan is het meer onttrekken van de hogere lasten op personele budgetten.

Projectbudgetten en investeringen (x 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0200 Onderhoud gebouwen	-	Nee	De projecten vanuit de meerjaren onderhoudsplanning 2021 zijn deels afgerond, deels nog in uitvoering en deels doorgeschoven. In 2022 komt er een nieuw beheersplan naar de raad.	8.104	7.606	497
I0358 FK actualisatie tussenrapportages	-	Nee	Krediet blijft noodzakelijk, omdat er nog steeds harmonisatietrajecten lopen.	606	347	260
I0359 FK actualisatie pva I&A	-	Nee	Zaaksysteem is met succes geïmplementeerd. Er zijn nog enkele punten die we door ontwikkelen om dit pakket (en de combinatie met andere pakketten) maximaal te benutten.	629	527	102
I0462 Uitvoering verkoop gem vastgoed	-	Ja	Het project is naar tevredenheid opgeleverd en afgesloten.	500	381	119
I0498 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-	Nee	Het betreft hier verduurzamingsactiviteiten die uitgevoerd worden als werkzaamheden in het kader van duurzaamheid slim gecombineerd kunnen worden met regulier onderhoud.	450	364	86
I0512 Digitalisering producten KCC	-	Nee	In 2022 staan er verschillende activiteiten op het programma ten behoeve van de verbetering van de dienstverlening/digitalisering van producten.	19	0	19
I0527 Telecommunicatiesysteem - 5 jaar	-	Nee	Dit betreft het realiseren van een nieuwe telefonieomgeving. Het project en de aanbesteding hiervan loopt nog.	150	46	104
I0533 aanpassing vluchtroutes gem huis STW	Stolwijk	Ja	Het project is naar tevredenheid opgeleverd en afgesloten.	35	35	0
I0568 Cameratoezicht kantoren STW/BAB	-	Nee	In afwachting van het onderzoeksresultaat of het gemeentehuis Bergambacht weer open gaat voor medewerkers en publiek, wordt deze investering on-hold gezet.	33	0	33
I0582 Regionaal projectburo RES-MH	-	Ja	De verantwoording van budget en inhoud zijn door de stuurgroep BO-duurzaamheid Regio Midden-Holland vastgesteld. De regionale RES-MH 1.0 is door onze gemeente vastgesteld in de raadsvergadering van 29 juni 2021. Daarmee is het project afgewikkeld.	843	841	2
I0583 Investeringen ICT 2019	-	Ja	De aanschaf en implementatie van de BGT software heeft in 2021 plaatsgevonden. Het restant budget wordt ingebracht in de egalisatiereserve ICT	30	10	20

I0587 Duurzaamheidsleningen	-	Nee	In november 2021 is de verordening Duurzaamheidslening Krimpenerwaard vastgesteld. Met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) zijn afspraken gemaakt om de leningen per 1 januari 2022 te kunnen verstrekken.	1.000		1.000
I0614 Ventilatie gemeentelijke gebouwen	-	Nee	Uitvoering loopt door in 2022.	350	306	44
I0617 MJOP ICT 2021 5 jarig	-	Ja	De activiteiten zijn in lijn met het MJOP ICT. Het restant budget wordt ingebracht in de egalisatiereserve ICT.	176	70	105
I0618 MJOP ICT 2021 3 jarig	-	Ja	De activiteiten zijn in lijn met het MJOP ICT. Het restant budget wordt ingebracht in de egalisatiereserve ICT.	200	56	145
I0621 Verwarmingsetel stadhuis SCH	Schoonhoven	Ja	Het project is naar tevredenheid in 2021 opgeleverd en afgerond.	30	33	-3
I0622 Zonwering gemeentehuis STW	Stolwijk	Ja	Opgeleverd en afgerond.	35	25	10
I0625 Financieel systeem upgrade	-	Nee	Het project gaat starten in 2022.	80		80
I0633 Voorbereidingskrediet gem kantoren	-	Nee	De raad heeft op 21 december 2021 besloten tot de vervolgfase (ontwerpfase) van de nieuwe huisvesting en hiervoor het benodigde krediet van 1,76 miljoen beschikbaar te stellen.	1.910	90	1.820
I0644 Kaartgericht werken	-	Nee	Project is net gestart en wordt uitgevoerd in 2022.	156	7	149
I0645 Meldsysteem	-	Nee	Project start in 2022.	58	0	58
I0647 AV De Drie Maenen	-	Ja	De raad heeft deze verbouwde zaal op 8 februari in gebruik genomen zodat als gevolg van de coronamaatregelen op 1,5 meter fysiek vergaderd kan worden. Met de AV apparatuur kunnen de raadsvergaderingen opgenomen en uitgezonden worden; daarmee wordt voldaan aan eisen van actieve openbaarheid.	50	30	20
Eindtotaal				15.744	10.800	4.943

1. VEILIGHEID

Inhoud programma

Binnen dit programma staat de gemeente Krimpenerwaard samen met bewoners, bedrijven en partners voor een gemeente die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven. In het veiligheidsdomein heeft de gemeente vooral een regierol; de gemeente kan het echter niet alleen. Naast de hulpverleningsorganisaties, zoals politie en brandweer, hebben bedrijven en inwoners ook een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor onder andere het organiseren van de crisisbeheersing.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor onder andere onze deelname aan de Veiligheidsregio Hollands Midden, handhaving APV en crisisbeheersing.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	17. Veiligheid Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden.		
ER-DOEL	Meer inzet op tegengaan van illegale drugsactiviteiten	Meer stimuleren en faciliteren van participatie om de veiligheid te waarborgen	Verhogen bewustwording digitale veiligheid
SMART-DOEL	In 2022 wordt 95% van de door de politie aangebrachte drugsactiviteiten (productie, handel, ...) door middel van maatwerk in het bestuursrecht opgepakt	In 2022 is de participatie verhoogd door de deelname aan Burgernet te verhogen van 12% (2018) naar 15%	-
INDICATOR	Percentage door de politie aangebrachte drugsactiviteiten dat door middel van maatwerk in het bestuursrecht wordt Bron: BMO - team OOV0-meting 2019: 100%	Percentage van de inwoners dat deelneemt aan Bron: BMO - team OOV0-meting 2018: 12%Tussentijdse meting 2019: bijna 14%	-
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Uitvoeren plan van aanpak 'Effectieve aanpak'	1. Stimuleren nieuw KVO, 2. Promoten Burgernet, 3. Activiteiten organiseren om het aantal WhatsApp groepen uit te breiden	Activiteiten organiseren om digitale veiligheid te verhogen
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	In het kader van de Opiumwet artikel 13b, één woning en één bedrijfspand gesloten. Daarnaast vier maal een waarschuwing voor de eigenaar van een woning in verband met aantreffen drugs.	Nieuw KVO buitengebied is gestart. Aantal deelnemers burgernet is eind 2021 stabiel op 14%. Door corona is het niet gelukt om activiteiten te organiseren om het aantal WhatsApp groepen uit te breiden.	In januari zijn wij gestart met HackShield. Dit is een spel voor kinderen die hen bewust leert om te gaan met het internet. Eind 2021 zijn er 460 kinderen in onze gemeente die deelnemen aan dit spel.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
- Hecht (vh RDOG Hollands Midden)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.722	-3.776	-3.980	-3.865	115
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.279	-1.369	-1.467	-1.316	151
Totaal Lasten	-5.001	-5.144	-5.447	-5.181	266
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	125	116	180	186	7
1.2 Openbare orde en veiligheid	20	218	208	330	122
Totaal Baten	145	334	388	516	129
Saldo van baten en lasten	-4.856	-4.810	-5.059	-4.664	394
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	193	75	260	0	-260
Geraamd resultaat	-4.663	-4.735	-4.798	-4.664	134

Toelichting - 1.10 Crisisbeheersing en brandweer

Als gevolg van de resultaatbestemming 2020 van de Veiligheidsregio Hollands Midden van € 117.374 is een positieve resultaat op de lasten ontstaan.

Toelichting - 1.20 Openbare orde en veiligheid

Het saldo op de lasten wordt veroorzaakt doordat er in 2021 uitgaven zijn gedaan voor het project Maatwerk Wonen.

Het saldo op de baten wordt veroorzaakt door het vrijvallen van de bijdrage voor het project BOT (Bestuurlijk Ondersteuningsteam). Dit is per 31 december 2021 afgerond.

Toelichting - Stortingen/Onttrekkingen reserves programma 1

Het saldo wordt veroorzaakt door het niet onttrekken van de bijdrage aan het project Maatwerk Wonen en BOT uit de reserve. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Werkelijk	Saldi
I0637 ANPR palen	-	Ja	Budget is niet meer nodig, omdat de politie zelf de financiering op zich neemt van de ANPR palen.	75	0	75
I0490 Project Maatwerk Wonen	-	Nee	Afgelopen jaar is er geen uitgave gedaan voor het project Maatwerk Wonen. Het traject kent wel een hernieuwde start. Dit zal het komende jaar verder uitgewerkt worden.	240	58	182
Eindtotaal				315	58	257

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Inhoud programma

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard samen met inwoners en bedrijven aan een zo goed mogelijk bereikbare en verkeersveilige gemeente voor alle vormen van vervoer. Door het versterken van het netwerk, beter benutten van de bestaande infrastructuur met aandacht voor de verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit wordt een balans gevormd tussen bereikbaarheid en omgevingskwaliteit en duurzame mobiliteit in een gastvrije Krimpenerwaard.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van het verkeersbeleid en het onderhouden en in stand houden van de wegen, parkeervoorzieningen, openbare verlichting, civiele kunstwerken en de havens.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	<p>8.1 Verbeteren bereikbaarheid</p> <p>We werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid op de korte termijn en dat doen we met toekomstbestendige oplossingen. Daarbij zoeken we ook naar synergievoordelen met bijvoorbeeld natuur, vermindering van CO2-uitstoot en veranderende vervoersbehoefte (zelfrijdende auto) in de toekomst. Er wordt sterk ingezet op de lobby in het kader van MIRT. De komende maanden wordt in afstemming met de provincie, andere partijen en de raad - door het college het bod uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. Dit bod betreft de zogenaamde verstedelijkingsopgave van maximaal 200 hectare en betreft meer dan alleen woningbouw. Deze opgave kan breed worden gezien zowel naar aard als naar gebied. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan infrastructuur, recreatie, bedrijventerreinen, woningbouw en natuur. Hierbij wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de Krimpenerwaard. Dit bod is vooral bedoeld voor de versterking van de kernen.</p>
ER-DOEL	Een betere bereikbaarheid en ontsluiting van de Krimpenerwaard
SMART-DOEL	In 2022 is de bereikbaarheid van en naar de Krimpenerwaard via de Algracorridor verbeterd t.o.v. 2017
INDICATOR	Stand van zaken MIRT, verkenning verbetering Algeracorridor. Stand van zaken weergegeven in de uitvoering van '10 puntenplan bereikbaarheid' Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	T21-2-A81 Start uitvoering eerste onderdelen korte termijn aanpak Algeracorridor, Voortzetten deelname MIRT-verkenning optimalisatie Algeracorridor, Bevorderen mobiliteitstransitie via Verkeersonderneming
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	De verkenningsfase MIRT voor optimalisatie van de Algeracorridor is halverwege 2021 van de ene onderzoeksfase naar de andere onderzoeksfase gegaan door de vaststelling van de nota kansrijke oplossingen. In deze laatste fase wordt de meest kansrijke oplossing geselecteerd. Nader onderzoek vindt nu plaats om te komen tot een voorkeursbesluit in 2022. Voor de korte termijn zijn er studies verricht naar een verbeterde vlotte en veilige fietsroute tussen Lekkerkerk en Rotterdam en is studie verricht naar de optimale locatie voor een P&R locatie (nabij Krimpenerhout). Met de engineering en uitvoering van beide projectinitiatieven is nog niet gestart.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	17. Veiligheid Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden.
ER-DOEL	Minder onveilige verkeerssituaties
SMART-DOEL	In 2022 ervaart 50% van de inwoners zelden of nooit een onveilige verkeerssituatie in de buurt, t.o.v. 42% in 2016
INDICATOR	Percentage van de inwoners dat zelden of nooit onveilige verkeerssituaties in de buurt ervaart Bron: WSJG - Burgerpeiling0-meting 2016: 42%
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitwerken van het integrale verkeersveiligheidsplan naar een uitvoeringsplan verkeersveiligheid 2. Bevorderen verkeersveiligheid door vroegtijdige advisering bij planvorming Onderhoudswerken om de verkeersveiligheid te bevorderen 3. Inventariseren en optimaliseren van de (verkeers)borden in relatie tot het uitvoeringsplan verkeersveiligheid
KOSTEN	Geen additionele kosten Geen additionele kosten € 100.000 incidenteel
VERANTWOORDING	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na vaststelling van het Integraal Verkeersveiligheidsplan Krimpenerwaard is gestart met het opstellen van het Uitvoeringsplan Verkeersveiligheid. Om te komen tot een optimale benutting van de mogelijkheden om werk met werk te maken worden daarbij verschillende scenario's ontwikkeld en daarvoor gebruik gemaakt van de eind 2021 beschikbaar gekomen data uit de weginspecties in plaats van de al beschikbare plannings. Het onderzoek kent hierdoor een iets langere doorlooptijd. 2. Binnen de mogelijkheden die er waren is er proactief meegedacht bij herinrichtingsprojecten en ruimtelijke ontwikkelingen. 3. De inventarisatie en optimalisatie van verkeersborden is niet uitgevoerd Middelen zijn overgeheveld naar 2022.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)
- Veerdienst Schoonhoven

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	-9.812	-9.417	-9.821	-10.095	-274
2.2 Parkeren	-68	-20	-20	-20	0
2.3 Recreatieve havens	-89	-88	-88	-87	1
2.4 Economische havens en waterwegen	-110	-108	-106	-117	-10
2.5 Openbaar vervoer	-316	-314	-313	-334	-21
Totaal Lasten	-10.394	-9.947	-10.349	-10.653	-304
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	483	224	862	1.153	291
2.2 Parkeren	7	5	5	6	1
2.3 Recreatieve havens	2	2	2	2	0
2.4 Economische havens en waterwegen	42	94	94	50	-45
2.5 Openbaar vervoer	246	251	251	253	2
Totaal Baten	780	576	1.213	1.463	250
Saldo van baten en lasten	-9.614	-9.371	-9.135	-9.189	-54
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	0	0	-518	-433	84
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	257	326	676	648	-28
Mutaties reserves	257	326	159	215	56
Geraamd resultaat	-9.357	-9.046	-8.977	-8.974	2

Toelichting - 2.10 Verkeer en vervoer

Reinigen straten: Er zijn drie posten die opvallen. De hogere kosten voor het verwerken van afval, hogere kosten voor uitbesteed werk en kosten als gevolg van Corona en kerstboominzameling. Het is een landelijke trend geweest dat door het thuiswerken en de andere maatregelen rondom Corona de inwoners rondom huis gingen recreëren. Vaak werden er rondjes rondom huis gewandeld bijvoorbeeld. Deze vorm van recreëren zorgde voor meer zwerfafval binnen onze kernen, maar ook voor meer ledigingen van de prullenbakken.

Openbare verlichting: Met name de onderhouds- en reparatiekosten zijn hoger dan begroot. Dit komt enerzijds door de stijging van de grondstofkosten en anderzijds door meer schade dit jaar aan de bovengrondse infrastructuur, met name lantarenpalen. Grotendeels staat hiertegenover een hogere schadevergoeding door kostenverhaal bij de veroorzakers.

Deze stijging van de prijzen heeft een structureel karakter en wordt meegenomen bij de integrale inventarisatie van de kostenstijging, bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2023.

Wegen, straten en pleinen: Er zijn drie overschrijdingen: Meer advieskosten als gevolg van uitgevoerde wegininspecties, het verkeersonderzoek N478 en de hogere bijdrage aan het Hoogheemraadschap voor wegonderhoud wegen buiten de bebouwde kom (tezamen € 45.000). Een meevaller zijn de hogere inkomsten uit leges kabels en leidingen en de degeneratievergoedingen (€ 150.000).

Werkzaamheden Steinsedijk: In 2021 is de coulancevergoeding van het Hoogheemraadschap Rijnland ontvangen (€ 517.500). Deze coulancevergoeding is ingezet om het achterstallige onderhoud aan de Steinsedijk in te lopen. De gehele dijk is voorzien van nieuw asfalt. Ondanks de uitgevoerde risicoanalyse is gebleken dat met name de dijkopbouw slechter was dan werd gedacht. Daardoor zijn er meer kosten gemaakt dan werd begroot. (€ 484.000 i.p.v. € 400.000). Het verschil tussen de ontvangen coulanceregeling en de gemaakte kosten is gestort in de algemene reserve. Binnen deze reserve wordt dit bedrag apart gezet voor verdere invulling binnen de Steinsedijk. Er zal later een nadere invulling worden gegeven aan dit budget waarbij een extra storting tot de mogelijkheden zal behoren.

Toelichting - 2.40 Economische havens en waterwegen

Het verschil tussen de begroting en de rekening bij de baten wordt veroorzaakt door de lagere opbrengst haven Schoonhoven. Door de coronamaatregelen hebben de cruiseschepen ook dit jaar veel minder gebruik gemaakt van deze haven.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 2

Er is € 84.000 minder toegevoegd aan de algemene reserve vrij vermogen. Dit komt door de hogere kosten asfalteringswerkzaamheden aan de Steinsedijk in 2021. Het verschil tussen de ontvangen coulanceregeling van het Hoogheemraadschap Rijnland en deze gemaakte kosten wordt in de algemene reserve gestort. Hierbinnen blijft het beschikbaar voor het verdere traject. Zodra er meer bekend is over het traject wij hierin gaan volgen zal de hoogte van deze reserve aangepast dienen te worden.

Het saldo wordt veroorzaakt door het deels niet onttrekken van het budget ten behoeve van verkeersveiligheid (€ 50.000) en bereikbaarheid (€ 95.000) Uitvoering heeft niet volledig plaatsgevonden. Dit is onder andere ook toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0081 Beleidsplan civiele kunstwerken	-	Ja	Het beleidsplan is opgeleverd door de Aquanoom en is verwerkt in de IBOR 2018 t/m 2021 en IBOR 2022 t/m 2025	15	9	6
I0127 Asfalteren Bonrepas, Slangeweg e.o.	Vlist	Nee	Het asfalteren van de Bonrepas en Slangeweg volgt op het aanbrengen van beschoeiingen door de gemeente langs deze wegen. Dit laatste wordt gecombineerd met de onlangs gestarte werkzaamheden van het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden.	477	17	460
I0192 Ronde Hortensialaan Stolwijk	Stolwijk	Nee	De raad heeft de intentie uitgesproken om een extra ontsluiting te realiseren voor de woonkern Stolwijk. Het initiatief ligt op de moment bij de Provincie.	1.500	45	1.455
I0199 Reconstructie bedrijven terrein Wetering	Bergambacht	Nee	Project is in 2020 en 2021 grotendeels uitgevoerd. De resterende werkzaamheden worden naar verwachting in februari 2022 uitgevoerd. Betreft de laatste werkzaamheden op en rondom de reconstructie Bedrijventerrein de Wetering.	2.982	2.770	212
I0450 OV vervanging niet toegestane armaturen	-	Nee	Er heeft in 2021 een aanbesteding plaats gevonden. de uitvoering vindt plaats in 2022 en 2023	300	33	267
I0451 Opstellen nieuwe wegenlegger	-	Ja	In juni 2021 is de wegenlegger door het college en de Provincie goedgekeurd. Er zijn geen kosten meer te verwachten.	100	32	68
I0460 Openbare verlichtingskasten	-	Nee	De resterende werkzaamheden van het vervangingsplan OVL kasten vindt plaats in 2022	275	269	6
I0475 Middelgroot onderhoud wegen	-	Nee	De investering Middelgroot onderhoud kenmerkt zich door het jaarlijks toevoegen van een budget. Het is dus niet te relateren aan een specifieke investering.	800	637	163
I0519 Middelgroot onderhoud kunstwerken	-	Nee	De investering bestaat uit twee onderdelen. Een raming voor het vervangen c.q. groot onderhoud aan kunstwerken vanuit het IBOR (projectenboek) en een raming voor algemene kosten t.b.v. de kunstwerken. De raming voor de algemene kosten bestaat uit een jaarlijkse toevoeging van een budget t.l.v. van het IBOR.	2.162	838	1.324
I0544 Beschoeiing oostzijde Vlist	Vlist	Nee	De voorbereiding start in 2022 en de uitvoering wordt verwacht in Q4 2022 en 2023.	400		400
I0545 Renovatie bediening brug	Haastrecht	Nee	De voorbereiding is reeds gestart en de uitvoering staat gepland in Q2 2022.	200	80	120
I0586 Maatregel sluipverkeer Dijklaan	Bergambacht	Ja	Project opgeleverd en afgerond.	50	33	17
I0602 Middelgroot onderhoud ovl	-	Nee	In 2022 wordt het verdere onderhoud gepland en uitgevoerd.	281	212	69
I0605 Fietspaden Boezemmolen Hoonaar	Haastrecht	Nee	In 2021 is het fietspad geasfalteerd. Het aanbrengen van de slijtlaag is verschoven naar 2022. Dit omdat de weersomstandigheden dit niet meer toestonden. In 2022 worden daarom de werkzaamheden afgerond.	210	82	128
I0641 Nissan open laadbak	-	Ja	Er is gekozen voor een jongere auto met minder kilometers.	45	50	-5
I0648 Onderzoek 2e ontsluitingsbrug	Haastrecht	Nee	Zoals in het raadsvoorstel over dit krediet is aangegeven, vindt in 2022 het voorbereidend onderzoek plaats naar de haalbaarheid van de investering in een tweede brug en de hiermee gemoeide kosten. Ook wordt de participatie met de inwoners van Haastrecht voortgezet.	150	3	147

I0319 Masterplan Buiten de Veerpoort (2e fase)	Schoonhoven	Nee	In 2021 zijn wij geconfronteerd met enkele aanvullende en gewijzigde inzichten.. Door de lange doorlooptijd en door capaciteitsproblemen loopt de voortgang van dit project niet zoals wij voorzien. Er zijn inmiddels weer enkele onderdelen binnen dit project door de projectleider opgepakt.	2.150	1.311	839
				-160	-160	0
I0470 Schoolstraat (projectenboek 1)	Krimpen	Ja	Project is conform planning en budget afgerond.	1.374	1.131	243
I0471 Agterpoort (projectenboek 1)	Haastrecht	Nee	Project loopt door in het volgende boekjaar en wordt in 2022 opgeleverd.	3.838	2.369	1.468
I0473 Lorentzweg (projectenboek 1)	Lekkerkerk	Ja	Project is gereed en is afgesloten.	2.593	2.452	141
I0535 Aan de Dwarsloot e.o. (projectenboek 1)	Bergambacht	Ja	Project is afgerond.	1.226	1.144	82
I0536 Poorthuisstraat/Voorgracht (projectenboek 1)	Bergambacht	Nee	Project is gereed maar de financiële afrekening zal in 2022 pas plaatsvinden.	2.202	1.886	316
I0537 De Elzen e.o. (projectenboek 1)	Lekkerkerk	Nee	Project wordt in 2022 afgerond.	2.215	1.917	298
I0538 Dreef & Westeinde (projectenboek 1)	Berkenwoude	Nee	Project wordt in 2022 afgerond.	1.863	1.673	190
I0539 Rembrandtstraat (projectenboek 1)	Krimpen	Nee	Project wordt in 2022 afgerond.	1.527	1.435	91
I0541 Weidestraat (projectenboek 1)	Bergambacht	Ja	Het project is succesvol opgeleverd, echter wel met financieel negatief resultaat. Dit was te wijten aan een scopewijziging en er zijn meer huizen aangesloten dan in aanvang was geraamd	721	827	-106
I0552 Herinrichting Veerstoep	Bergambacht	Nee	De uitvoering is nog niet gestart. Reden zijn de tegenvallende sonderingsresultaten waardoor de veerstoep niet voor het begrote budget kan worden gerealiseerd. In januari 2022 is de raad daarin meegenomen.	3.415	405	3.010
				-1.242	-530	-712
I0570 Leeghwaterstraat e.o. (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Project is in uitvoering.	3.536	1.247	2.289
I0571 Linnaeushof (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Project is in uitvoering.	522	237	285
I0572 Wielewaal & Klaver (projectenboek 2)	Bergambacht	Nee	Project is in uitvoering.	1.054	750	303
I0573 Wilhelminastraat (projectenboek 2)	Lekkerkerk	Nee	Realisatie project loopt door tot najaar 2022.	1.895	528	1.367
I0599 Tiendweg West (projectenboek 2)	Lekkerkerk	Nee	In 2021 is er een extra krediet aangevraagd. Dit jaar is gebruikt om inzichtelijk te krijgen wat wij kunnen verwachten. Met name de beschoeiingen in combinatie met de hoogtes is een punt van aandacht. In het 4de kwartaal 2022 wordt gestart met de werkzaamheden.	709	2	707
I0600 Vredeburghplantsoen (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Het project verloopt conform planning en beschikbaar budget.	174	102	72
I0601 Weidebloemstraat (projectenboek 2)	Berkenwoude	Nee	Project moet worden meegenomen naar volgend dienstjaar en zal medio 2022 aanbesteed worden.	1.394	108	1.286
I0616 Asserlaan (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Project is lopend. In 2022 wordt gestart met de werkvoorbereiding en ontwerpen.	4.704	67	4.637
I0619 Bovenkerkseweg (projectenboek 2)	Stolwijk	Nee	realisatie start omstreeks maart 2022.	499	78	420
I0620 Centrum Haastrecht (projectenboek 2)	Haastrecht	Nee	Project loopt door in 2022.	2.073	58	2.015
I0624 Baken (projectenboek 2)	Krimpen aan de Lek	Nee	Project loopt conform planning en budget	751	365	387
I0626 Wilhelminastraat e.o. (projectenboek 2)	Ouderkerk	Nee	Project loopt door naar 2022.	4.522	165	4.357
Eindtotaal				53.501	24.677	28.824

3. ECONOMIE

Inhoud programma

Met dit programma stimuleert de gemeente het ondernemers- en vestigingsklimaat. In dit programma staan ook activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Dit doen we samen met ondernemers, organisaties, provincie en andere gemeenten.

In dit programma zijn middelen opgenomen voor de dienstverlening aan ondernemers, (samenwerkings)projecten van arbeidsmarkt en onderwijs, de herstructurering van bedrijfslocaties, investeringen in winkelgebieden, het stimuleren van snel internet en de transitie naar een toekomstbestendige landbouw.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.3 Behoeftte aan vakbekwaam personeel Wij zetten samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in op aansluiting van onderwijs op (lokale) arbeidsmarkt.
ER-DOEL	Betere aansluiting van onderwijs op de behoefte van de (lokale) arbeidsmarkt
SMART-DOEL	Wij faciliteren in het contact tussen scholen en ondernemers met als doel het afstemmen van het onderwijsprogramma op de wensen vanuit de praktijk
INDICATOR	Twee maal per jaar faciliteren een overleg we tussen maakindustrie en onderwijsinstelling Bron: eigen data0-meting: Geen – Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	De huidige projecten van het Leerwerkbedrijf worden in de regio Midden-Holland verder doorontwikkeld en de regionale samenwerking versterkt. We richten ons hierbij op de regionale economische visie en houden onze faciliterende rol in stand
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Het project Leerwerkbedrijf is in 2021 verder gecontinueerd. Er is uitvoering gegeven aan de versnellingsagenda (2020) en de aansluiting op de Triple Helix agenda. Het volgende is gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - De leerlijn Zorg is opgezet samen met het WSP Midden-Holland met deelname van (re-integratie)kandidaten. Negen kandidaten namen deel aan de basis-oriëntatie cursus. Tien kandidaten stroomden uit naar werk in de Zorg. - Het Gemini College heeft de T&L (Transport & Logistiek) klassen opgestart bij de Müller Academy in Lekkerkerk. - De doorlopende leerlijn Metaal op het Schoonhovens College is verder uitgewerkt, negentien leerlingen zijn ingestroomd in deze opleiding/leerlijn. - Er zijn verkennende gesprekken gevoerd met verschillende onderwijsinstellingen over toekomstbestendige metaalopleidingen in de regio. - De samenwerking met Triple Helix is verder bestendigd. - Met Ondernemerskring Krimpenerwaard is het profiel opgesteld voor een programmamanager als samenwerkingspartner voor het realiseren van de opgaven voor de regio.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	3.1 Datagedreven samenleving, snel internet Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 100 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening. Gebruikersvriendelijkheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt.
ER-DOEL	Betere beschikbaarheid van snel internet in 2021 voor buitengebied en kernen
SMART-DOEL	In 2022 heeft 100% van de adressen de keuze om aan te sluiten op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s
INDICATOR	Percentage adressen dat de keuze heeft om aangesloten te worden op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s Bron: Monitor vaste internetverbindingen Ministerie van Economische Zaken en Klimaat0-meting: Geen
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Vergunningverlening en monitoren uitvoering convenant door marktpartijen met betrekking tot de aanleg van glasvezel in het buitengebied
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	In 2021 is er verder gewerkt aan de aanleg van snel internet in het buitengebied. De rol van de gemeente is hierbij faciliterend. Dit gaat om stimuleren en monitoren. Er was vertraging door o.a. capaciteitsproblemen bij aannemers en moeilijkheden bij graafwerkzaamheden. Het project bevindt zich in de laatste fase. Doordat de gemeente slechts faciliteert, zijn nog niet in alle kernen initiatieven voor de aanleg van glasvezel.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	9. Economie en recreatie Wij zetten samen met de ondernemers in op het behoud van een vitale economie en op een verbetering van het ondernemingsklimaat (panorama). Hierbij denken we aan het samen optrekken met ondernemers om leegstand van winkels en bedrijfspanden tegen te gaan, uitbreiding van bedrijven mogelijk te maken, samen met de retailers de retailvisie nader uit te werken en adaptieve landbouw te stimuleren. Ook willen wij de recreatieve sector uitbreiden. Wij stimuleren en omarmen nieuwe initiatieven, mits e.e.a. landschappelijk goed kan worden ingepast.	
ER-DOEL	Meer aandacht voor versterken ondernemingsklimaat door o.a. sneller schakelen t.a.v. ondernemersinitiatieven en faciliteren samenwerking tussen ondernemers	Meer recreanten en toeristen aantrekken en de inkomsten uit recreatie en toerisme vergroten
SMART-DOEL	-	In 2022 is de economische toegevoegde waarde van de sector R&T ten opzichte van 2017 met 15% toegenomen(eigen onderzoek)
INDICATOR	Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling	Toegevoegde waarde (in euro's) recreatie en toerisme 0-meting 2017: € 176.000
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Faciliteren van een samenwerkingsverband tussen de retailorganisaties. Uitwerking en plan van aanpak uitkomsten Ondernemerspeiling.	1. Faciliteren en monitoren uitvoering gebiedsmarketingsplan door externe partners 2. Vervolg onderzoek en planologisch faciliteren verblijfsmogelijkheden.
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	- We hebben met regelmaat overleg gevoerd met de voorzitters van de retailorganisaties ('voorzittersoverleg') om meer samen te werken. Tevens hebben we een eerste aanzet gegeven tot een steviger samenwerking tussen de retailorganisaties en de marketing/promotie organisaties in Krimpenerwaard. - We hebben een ondernemerspeiling uitgevoerd waarbij beide ondernemerskringen zijn betrokken.	- We hebben gerealiseerd dat de marketingorganisaties Schoonhoven Partners en Krimpenerwaard Partners nauw samenwerken met als doel te komen tot een fusie. Dit monitoren wij, mede op basis van verleende subsidies. - We hebben verschillende initiatieven qua overnachtingsmogelijkheden in behandeling genomen. De initiatieven worden samen met de initiatiefnemers verder uitgewerkt.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- N.v.t.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Tabel Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	-534	-534	-522	-489	33
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-47	-83	-83	-83	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-156	-76	-57	-86	-29
3.4 Economische promotie	-1.165	-970	-916	-880	35
Totaal Lasten	-1.902	-1.664	-1.577	-1.539	39
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	27	0	260	319	59
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	161	162	122	121	-2
3.4 Economische promotie	791	559	626	571	-55
Totaal Baten	979	722	1.008	1.010	2
Saldo van baten en lasten	-923	-942	-570	-529	41
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	-306	-25	-315	-290	25
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	640	225	176	24	-151
Mutaties reserves	334	200	-139	-266	-126
Geraamd resultaat	-590	-742	-709	-795	-86

Toelichting - 3.10 Economische ontwikkeling

Door de uitleen van personeel vanuit het Leerwerkbedrijf (zorgtraject) aan de gemeente Gouda ten behoeve van projectinzet voor het Werkgeversservicepunt Midden-Holland is er een positief saldo bij de baten.

Het positieve saldo aan de lastenkant wordt veroorzaakt door het faseren van het project Leerwerkbedrijf naar 2022. Dit betreft een reserveonttrekking en heeft geen gevolgen voor het resultaat.

Toelichting - 3.40 Economische promotie

Er is een daling in de opbrengsten van de toeristenbelasting vanwege COVID-19. Dit zorgt voor een negatief saldo bij de baten. Voor 2021 is hiervoor geen rijksvergoeding ontvangen ter compensatie.

Het positieve saldo aan de lastenkant wordt veroorzaakt door het faseren van het project Proeftuin Krimpenerwaard naar 2022. Dit betreft een reserveonttrekking en heeft geen gevolgen voor het resultaat.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 3

Het saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet onttrekken van de bijdrage aan het project Proeftuin Krimpenerwaard en Leerwerktraject.

Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0340 Beheerplan natuurgebied veenweiden	-	Ja	Kosten die zijn gemaakt zijn gerelateerd aan het bestemmingsplan Natuurgebieden Veenweiden. Er zijn geen kosten meer te verwachten. Het restant moet vrijvallen in de reserve bestemmingsplannen.	310	247	63
I0524 Proeftuin Krimpenerwaard	-	Nee	De Proeftuin ligt op schema en loopt door t/m maart 2022.	2.940	2.740	200
Eindtotaal				3.250	2.987	263

4. ONDERWIJS

Inhoud programma

In dit programma legt de gemeente Krimpenerwaard de basis voor het beleid om kinderen en jongeren gezond en veilig te laten (op)groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie, openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid waaronder ook de afstemming van het passend onderwijs en leerlingvoorzieningen. In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van openbaar onderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente.
ER-DOEL	Meer gezonde en duurzame onderwijshuisvesting
SMART-DOEL	Uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP)
INDICATOR	Stand van zaken uitvoering IHP Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	In 2021 werken we aan de volgende IHP-projecten: IHP Schoonhovens College - ontwerpfase en start realisatiefase
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Schoonhovens College: voorlopig ontwerp is vastgesteld, definitief ontwerp is bijna gereed. Participatie is opnieuw opgestart.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Relatie met Verbonden Partijen

- Hecht (vh RDOG Hollands Midden)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	-358	-479	-450	-412	37
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.272	-2.598	-2.308	-2.558	-250
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.768	-3.474	-3.630	-3.390	239
Totaal Lasten	-6.399	-6.550	-6.387	-6.360	27
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	12	467	182	647	464
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	976	682	1.154	968	-187
Totaal Baten	988	1.149	1.337	1.614	278
Saldo van baten en lasten	-5.411	-5.401	-5.051	-4.746	305
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	0	0	-195	-195	0
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	530	274	427	354	-73
Mutaties reserves	530	274	232	159	-73
Geraamd resultaat	-4.881	-5.127	-4.819	-4.587	232

Toelichting - 4.20 Onderwijshuisvesting

Er is in 2021 budget geraamd in de exploitatie voor actualisatie IHP. Die actualisatie wordt in 2022 uitgevoerd. Daarnaast zijn diverse onderzoekskosten ten laste van individuele projecten gebracht (in het kader van uitvoering IHP). Samen leidt dit tot minder lasten in de exploitatie in 2021.

Het gebouw van de voormalige Prins Bernhardschool aan de Schuwacht 216, Lekkerkerk is verkocht. Dit leidt tot een incidentele baat van € 430.000. Daar staat een incidentele afboeking van de resterende boekwaarde tegenover.

Toelichting - 4.30 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Op dit taakveld zijn de lasten lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt deels verklaard doordat door corona minder gym- en zwemvervoer heeft plaatsgevonden. Ook heeft vanwege corona minder leerlingenvervoer plaatsgevonden, hetgeen resulteert in € 164.000 (ca. 10% van het totaal begrote budget) lagere lasten dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat vervoerders voor de gedeerde omzet een vergoeding kregen van 80% van de referentieperiode zonder corona.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 4

Het nadelig saldo wordt veroorzaakt door een lagere onttrekking aan de reserve. Het betreft het project planontwikkeling Integraal Huisvestings Plan. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroo t	Realisatie	Saldi
I0486 Uitwerking IHP	-	Nee	Voor de verschillende projecten van het IHP zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Het Schoonhovens college zit al in de ontwerpfase waardoor daar al kosten gemaakt worden.	1.999	939	1.060
I0642 CO2 meters onderwijs	-	Nee	Project loopt door naar 2022	150	0	150
Eindtotaal				2.149	939	1.210

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Inhoud programma

Met dit programma stimuleert de gemeente het culturele en sportieve klimaat. Dit draagt bij aan de goede gezondheid, talentontwikkeling en participatie van inwoners. Ook draagt het bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de gemeente.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor de taakvelden Sportbeleid en activering, Sportaccommodaties, Culturele presentatie, -productie en -participatie, Musea Cultureel erfgoed, Media (waaronder het bibliotheekwerk), Openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente
ER-DOEL	Optimalere balans van het sociaal-maatschappelijke voorzieningenniveau op draagvlak, draagkracht, behoefte en betaalbaarheid
SMART-DOEL	Het SMART doel wordt bepaald na input vanuit de gemeenteraad over kaders
INDICATOR	Dit wordt meegenomen bij het opstellen beleid maatschappelijke voorzieningen en uitvoeren sportaccommodatieplan.
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Het opstellen van een Kadernota maatschappelijke voorzieningen Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan Opstellen Kadernota maatschappelijk vastgoed
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Het afwegingskader maatschappelijke voorzieningen en de vastgoedregeling zijn door het college vastgesteld. Er is gestart met de uitwerking hiervan, zowel op organisatorisch als op casuïstiek niveau. Voor sportaccommodaties is uitvoering gegeven aan het sportaccommodatieplan waarin beleidsuitgangspunten staan opgenomen om te komen tot samenhangend en evenwichtig sportaccommodatiebeleid. De uitgangspunten voor voetbalaccommodaties zijn uitgewerkt in het rapport 'Uitwerking harmonisatie voetbalaccommodaties'. Ook is het beleidskader 'Beheer en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties' vastgesteld door de gemeenteraad.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	14. Culturele vorming Wij zetten in op meer aandacht voor de culturele vorming van iedereen en vooral van de jeugd. Kunst- en cultuurbeleid is daarbij van belang. Voor de zomer 2019 wordt het cultuurbeleid ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Vervolgens wordt de uitvoering voortvarend opgepakt.
ER-DOEL	Meer deelname aan culturele activiteiten en meer aandacht voor de gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte
SMART-DOEL	Het SMART DOEL wordt bepaald na vaststelling van de nota cultuurbeleid en de inventarisatie gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte.
INDICATOR	Dit wordt meegenomen bij het opstellen van de nota cultuurbeleid (2020)
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Opstellen subsidieregeling cultuur (t.b.v. harmonisatie cultuursubsidies), uitvoering geven aan vast te stellen cultuurnota, beleefbaar maken cultureel erfgoed
KOSTEN	€ 100.000 incidenteel
VERANTWOORDING	Het Uitvoeringsprogramma Cultuur is vastgesteld en is in uitvoering genomen. Zo is een nieuwe subsidieregeling cultuur vastgesteld en is de regeling in het najaar van 2021 geëvalueerd. Ook wordt er gewerkt aan een bibliotheekvisie (gereed Q3 2022). Op het gebied van het beleefbaar maken van het cultureel erfgoed zijn ook stappen gezet. In Schoonhoven staat een virtual reality- paal die de geschiedenis van Schoonhoven zichtbaar maakt en staat op de Koeneschans een zitmeubel in de vorm van een schans.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Groenalliantie
- Waterbos Bergambacht BV

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
5.1 Sportbeleid en activering	-653	-687	-788	-741	46
5.2 Sportaccommodaties	-3.953	-3.857	-4.687	-4.425	262
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	-449	-450	-877	-615	262
5.4 Musea	-320	-379	-371	-372	-1
5.5 Cultureel erfgoed	-285	-539	-343	-303	40
5.6 Media	-1.278	-1.250	-1.289	-1.282	7
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-3.861	-3.912	-4.834	-4.766	67
Totaal Lasten	-10.800	-11.074	-13.188	-12.504	684
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
5.1 Sportbeleid en activering	45	0	60	30	-30
5.2 Sportaccommodaties	1.311	1.019	2.347	1.898	-449
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	61	25	99	87	-12
5.4 Musea	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	34	174	33	22	-11
5.6 Media	511	157	120	105	-15
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	708	570	585	588	4
Totaal Baten	2.670	1.944	3.244	2.730	-513
Saldo van baten en lasten	-8.130	-9.129	-9.944	-9.774	170
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	-1.409	-761	-1.882	-1.352	530
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	1.942	1.559	3.488	2.887	-601
Mutaties reserves	533	797	1.606	1.535	-71
Geraamd resultaat	-7.598	-8.332	-8.339	-8.239	100

Toelichting - 5.10 Sportbeleid en activering

In 2021 is vanwege corona een extra specifieke uitkering Sportakkoord ontvangen van € 30.000. Deze is bij zowel de lasten als baten wel begroot, maar niet in 2021 gerealiseerd.

Toelichting - 5.20 Sportaccommodaties

Het positieve saldo heeft betrekking op de het implementatietraject en de te maken kosten van de kadernota maatschappelijke voorzieningen. Deze vinden plaats in 2022. In 2021 zijn hier de realisatiekosten voor de kadernota, de vastgoedregeling en het onderzoek naar de beheermodellen sport op geboekt. Daarnaast worden eenmalige kosten voor de harmonisatie van de voetbalaccommodaties in 2022 gemaakt.

Het nadelig verschil aan de batenkant wordt veroorzaakt doordat de vooruit ontvangen SPUK Sport rijksbijdrage grotendeel betrekking heeft op nog te realiseren sportinvestering. Deze realisatie vindt plaats in 2022 en verder en wordt samen met de rijksbijdrage in de jaarrekening van dat jaar verwerkt

Toelichting - 5.30 Cult.presentatie,-prod. en -participatie

Op dit taakveld is bij de lasten een voordeel ontstaan van € 266.000. Het grootste deel (€ 224.000) wordt verklaard door niet gedane corona gerelateerde uitgaven vanuit het SD bestedingsplan. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf COVID-19.

Daarnaast is op dit taakveld een bedrag van € 50.000 begroot om invulling te geven aan amendement A21-016. In 2021 zijn hiervoor twee cultuurhistorische uitgaven gedaan van in totaal € 4.000. In 2022 wordt verder uitvoering gegeven aan dit amendement.

Als gevolg van BTW suppletie en SPUK-omzetsderving is er sprake van hogere baten voor zwembaden.

Toelichting - 5.70 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Voor het project "10% meer bomen in en nabij de kernen" is voor het beschikbaar stellen van bomen dit jaar € 28.000 in de exploitatie gebudgetteerd, hierop is niets uitgegeven. Het project is nog niet in uitvoering.

De grondverkoop volgen uit de uitvoering Beleidsnota snippergroen Gemeente Krimpenerwaard 2019. Dit jaar zijn er meer verkopen gedaan dan verwacht, dit leidt tot hogere kosten en ook hogere opbrengsten.

De overschrijding op kunst is vanwege een aframing op het originele budget eerder dit jaar, echter later bleek het onderhoud toch nodig om uitgevoerd te worden in 2021. Zonder de eerdere aframing hadden de kosten binnen het budget gebleven.

Deel van de hogere kosten wordt verklaard vanuit uitbesteed onderhoud groen wegens meer ziekteverzuim in de eigen onderhoudsploeg.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 5

Het nadelige saldo wordt veroorzaakt door de lagere onttrekkingen aan reserves. Het betreft voornamelijk de projecten kadernota voorzieningen (€ 214.000), afwaardering boekwaarde van Sporthal de Meent (€ 86.000), vooruit ontvangen SPUK sport Rijksbijdrage (530.000) en door niet gedane corona gerelateerde uitgaven vanuit het SD bestedingsplan (€ 224.000). Dit heeft geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldo
I0142 Wandelpad Ammerstol	Ammerstol	Nee	Het onderzoek naar (wandel)mogelijkheden n.a.v. de aangekochte gronden staat op de planning voor tweede helft 2022.	13	0	13
I0305 Inventaris De Hofstee	Bergambacht	Ja	Het vervangen van de inventaris in zwembad De Hofstee is de afgelopen periode naar tevredenheid uitgevoerd en afgerond.	27	26	1
I0465 Voorbereidingskrediet sportnota	-	Nee	In 2021 is een beleidskader van beheer en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties opgesteld. Verschillende sportaccommodaties zijn opnieuw ingemeten door het Kadaster. Enkele actiepunten uit de sportnota 2017-2021 'Sport voor iedereen' lopen nog door in 2022 waarvoor het restant van het krediet wordt ingezet.	145	92	53
I0513 Middelgroot onderhoud groen	-	Nee	Betreft een doorlopend krediet, het geplande onderhoud verloopt volgens plan.	190	127	63
I0520 Middelgroot onderh speeltoestellen	-	Nee	Een deel van de renovatieprojecten speeltuinen is in voorbereiding en wordt gerealiseerd in 2023.	836	701	135
I0521 Middelgroot onderh baggeren 2019	-	Nee	Onderhoud loopt door in 2022.	539	70	469
I0548 Maaimachine sportveld Gouderak	Gouderak	Ja	Met het ingaan van het nieuwe contract (harmonisatie voetbalvelden) met VV Gouderak is deze investering komen te vervallen.	20	0	20
I0569 Kadernota voorzieningen	-	Nee	De vastgoedregeling en het afwegingskader zijn vastgesteld. In 2022 wordt invulling gegeven aan de implementatie	609	436	173
I0579 Fietspad F441	-	Ja	Het project F441 Fietspad is in 2021 financieel afgehandeld en is de uitvoering ter hand genomen door provincie Zuid-Holland. Hiermee is het project voor ons als gemeente afgerond.	1.050	1.050	0
I0590 Automatisering kaartverk. Wilgerak	Schoonhoven	Ja	Project is afgerond	25	29	-4
I0592 Toplaagrenovatie vv Schoonhoven	Schoonhoven	Ja	Vervanging van de kunstgrasmat veld 3 VV Schoonhoven.	287	304	-17
I0608 Baggeren haven scouting SCH	Schoonhoven	Ja	Project volledig afgerond.	85	93	-8
I0610 Polderspeeltuin BA	Bergambacht	Nee	De bewonersparticipatie is aangegaan voor 5 jaar (2020-2025). Het beschikbare budget is verdeeld over de deze 5 jaren.	25	13	12
I0627 Duikers Montignylaan/Halve Maan SC	Schoonhoven	Nee	In 2021 is de voorbereiding van dit project opgestart. Dit loopt door in 2022 en de uitvoering wordt rond de zomer 2022 verwacht.	75	7	68
I0628 Minigraver	-	Nee	Aanschaf vindt plaats in 2022.	25		25
I0629 Voetbalvelden veld 3 STW	Stolwijk	Ja	De toplaag renovatie van het natuurgrasveld 3 van VV Stolwijk is uitgevoerd.	90	64	26
I0630 Shovels BOR	-	Nee	Aanschaf vindt plaats in 2022.	40		40
I0631 Bestrijding Japanse Duizendknoop	-	Nee	De beste bestrijding methode van de Japanse Duizendknoop wordt per locatie bepaald. Het afgelopen jaar heeft dit geresulteerd in een afname van de Japanse Duizendknoop. Om de Japanse Duizendknoop onder controle te blijven houden wordt blijft jaarlijkse bestrijding noodzakelijk.	30	21	9
I0632 Tijdelijke sporthal Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	Het project wordt in 2022 gerealiseerd voordat de huidige sporthal De Meent gesloopt wordt.	1.100	1	1.099

I0639 Harmonisatie voetbalaccommodaties	-	Nee	In het raadsbesluit over de uitwerking van de harmonisatie van de voetbalaccommodaties is een bedrag beschikbaar gesteld voor incidentele harmonisatiekosten. Deze bedragen worden in 2022 uitgegeven.	405	0	405
I0640 Bomen	-	Nee	In het eerste kwartaal van 2022 verschijnt het Plan van aanpak voor het project. De meerjarige uitvoering start in het vierde kwartaal conform het nieuwe plantseizoen.	725	0	725
I0584 Sporthal de Meent	Schoonhoven	Nee	Het project bevindt zich in ontwerpfase.	480	122	358
I0604 Kantplanken kunstgrasvelden 2021	-	Ja	Alle kunstgras voetbalvelden met SBR-infill zijn voorzien van een kantopsluiting. Deze heeft als doel om de infill in het veld te houden en te voorkomen dat infill zich naar de omgeving verplaatst.	240	184	56
Eindtotaal				7.060	3.339	3.721

6. SOCIAAL DOMEIN

Inhoud programma

Dit programma richt zich op de vraagstukken over welzijn, welbevinden van en (inkomens-) ondersteuning aan inwoners. We versterken de zelfredzaamheid en onderlinge verbondenheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van de transformatieopgave (van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'), die volgt uit de transitie van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.1 Behoeftte aan maatwerk / Eénduidige doelgroepen bestaan niet meer		
Iedereen kan en mag meedoen. Iedereen krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Daarbij zetten wij nog meer in op verbinding. We versterken de preventie en vroeg-signalering en hebben daarbij oog voor kwetsbaarheid. Tevens willen wij bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.			
ER-DOEL	Effectievere ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben	Meer inwoners participeren naar vermogen in de samenleving	
SMART-DOEL	In 2022 scoren inwoners op de 4 indicatoren over de kwaliteit van dienstverlening uit het cliënt-ervaringsonderzoek Wmo in % (helemaal) eens op of rond 80%.	In 2022 scoren inwoners op tenminste 3 van de 6 indicatoren voor individueel welzijn 5% hoger dan in 2015	In 2022 heeft tenminste 25% van het aantal mensen met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt (P1/P2, meetmoment september 2018) een zinvolle dagbesteding (eigen data)
INDICATOR	Score op de 4 indicatoren over de kwaliteit van dienstverlening uit het cliënt ervaringsonderzoek Wmo in % (helemaal) eens Bron: WSJG – Cliënt-ervaringsonderzoek Nulmeting: 2018 Kwaliteit ondersteuning is goed: 80% Samen naar oplossingen gezocht: 72% Ondersteuning past bij mijn hulpvraag: 79% Met ondersteuning kan ik beter de dingen doen 73%	Score op individueel welzijn Bron: WSJG - Burgerpeiling Nulmeting: 2015 Sociaal economische status 6,68 Eigen kracht 8,42 Gezondheid - Maatschappelijke inzet 4,56 Sociale relaties 7,92 Sociaal vangnet 6,92	Percentage mensen dat een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft met een zinvolle dagbesteding
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	1. Het realiseren van een voor inwoners herkenbaar, toegankelijk en bereikbaar operationeel preventieteam binnen het Sociaal Domein in de Krimpenerwaard 2. Instellen van een innovatiefonds voor vernieuwing en innovatie in het preventieve domein. Deelnemers aan het preventieteam kunnen een beroep doen op het innovatiefonds als zij door een businesscase aantonen dat het plan bijdraagt aan	De werkwijze en methodiek 'Kanswaard' is succesvol geïmplementeerd in de uitvoering.	Uitvoeren van het afgesloten Convenant Duurzame aanpak eenzaamheid in samenhang met de vastgestelde Gezondheidsnota.
KOSTEN	1. Geen additionele kosten 2. € 200.000 incidenteel	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten

<p>VERANTWOORDING</p>	<p>Het Preventieteam is opgericht en zijn stappen gezet om te komen tot een formele aansturingstructuur. Deze netwerksamenwerking heeft een spilfunctie in het voorliggend veld, met informatie/advies, ondersteuning en doorgeleiding en daarnaast het organiseren van vraaggericht preventief en collectief aanbod. Er is gestart met drie gebiedsgerichte casuïstiek overleggen waarin de professionals van de deelnemende partners en het Loket Samenleving en Zorg.</p> <p>Het Preventieteam heeft nog geen beroep gedaan op het Innovatiefonds voor innoverende projecten.</p>	<p>De kern van het van project Kanswaard is gelegen in de gezamenlijke huisbezoeken door de consulenten Werk & Inkomen en de WMO-consulent aan bijstandsgerechtigden met complexe problematiek. Deze integrale benadering moet leiden tot maatwerkzorg en/of hernieuwde sociale activering. Door de Corona-maatregelen is de meerwaarde van deze aanpak niet goed tot uiting kunnen komen. In de nieuwe organisatiestructuur wordt onderzocht hoe de werkwijze en methodiek Kanswaard opnieuw met succes kan worden geborgd.</p>	<p>In het kader van de Coalitie tegen eenzaamheid zijn diverse activiteiten opgestart en is gewerkt aan deskundigheidbevordering. Er zijn verkennende gesprekken gevoerd met Gro-op Buurtwerk (voormalig Stichting Jeugd- en Jongerenwerk) en Team Sportservice om deel te nemen aan de coalitie tegen eenzaamheid. In de Week tegen eenzaamheid zijn diverse supermarkten actief geweest omtrent het thema eenzaamheid. Daarnaast is WelzijnKrimpenerwaard gestart met signalerende huisbezoeken bij 75 plussers.</p>
------------------------------	--	--	--

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.2 Effecten op voorzieningen en zorg Wij zetten meer in op een inclusieve samenleving.
ER-DOEL	Betere fysieke toegankelijkheid openbare ruimte, voorzieningen en winkels voor mensen met een beperking
SMART-DOEL	Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte worden 100% toegankelijk voor mensen met een beperking
INDICATOR	Het percentage nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte dat toegankelijk is voor mensen met een beperking Bron: Eigen data0-meting: Vanaf 2019 wordt bij elke reconstructie (cyclus 20 jaar = 5% per jaar) de openbare ruimte 100% toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking. Bij meldingen wordt dit eerder opgelost.
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Het toegankelijk maken van de openbare ruimte voor mensen met een beperking is opgenomen in de uitvoeringspraktijk
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Tijdens de uitvoering van de projecten in de openbare ruimten wordt actief gekeken naar de mogelijkheden om de openbare ruimten (wegen, groen en dergelijke) toegankelijker te maken voor mensen met een beperking. Hierbij is gebruik gemaakt van ervaringen van de doelgroep met een beperking. Tevens is een onderzoek gestart naar de toegankelijkheid van de bushaltes voor minder validen.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	13. Opvang statushouders Wij zetten in op een passende opvang van asielzoekers en statushouders in onze gemeente.
ER-DOEL	Succesvoller integreren van statushouders die 2 jaar in onze gemeente wonen
SMART-DOEL	In 2022 scoort 80% van de statushouders die 2 jaar in onze gemeente woont minimaal 4 op de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) statushouders
INDICATOR	Het percentage statushouders dat 2 jaar in de Krimpenerwaard woont en minimaal 4 scoort op de zelfredzaamheidsmatrix Bron: Eigen data0-meting 2018: 76%
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Implementatie van de nieuwe Inburgering (treedt in werking per 1 juli 2021)
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	2021 stond in het teken van de voorbereidingen op de Nieuwe wet Inburgering. Samen met de regiogemeenten zijn de leerroutes en modules ingekocht en gezamenlijke opgaven zoals het inregelen van de leerbaarheidstoets en de organisatie rond de duale trajecten opgepakt. Voor de lokale uitvoering is een consulent Inburgering aangenomen, is alles geregeld rondom de registratie en uitwisseling van gegevens en zijn alle benodigde documenten en werkinstructies rond de klantreis van de inburgeraar opgesteld. Voor wat betreft de maatschappelijke begeleiding, sociale integratie, informeel taalaanbod en ondersteuning van statushouders werken wij nauw samen met onze lokale maatschappelijke ketenpartners en hebben we met hen goede werkafspraken gemaakt en vastgelegd.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Werkvoorzieningschap Promen
- Hecht (vh RDOG Hollands Midden)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidssteerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.983	-5.564	-6.426	-5.811	615
6.2 Wijkteams	-630	-492	-463	-487	-24
6.3 Inkomensregelingen	-18.911	-13.891	-15.342	-15.451	-109
6.4 Begeleide participatie	-4.803	-4.500	-4.339	-4.185	153
6.5 Arbeidsparticipatie	-812	-1.021	-1.215	-1.081	135
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.250	-2.147	-2.409	-2.006	403
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-9.149	-7.482	-10.594	-9.973	621
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-10.250	-10.020	-11.366	-12.808	-1.442
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-266	-287	-377	-428	-51
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-6.578	-6.889	-7.091	-7.470	-379
Totaal Lasten	-58.632	-52.293	-59.622	-59.701	-79
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	602	350	645	721	76
6.2 Wijkteams	0	0	18	38	20
6.3 Inkomensregelingen	15.013	10.125	11.431	11.267	-164
6.4 Begeleide participatie	0	0	13	76	63
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	13	14	14	16	2
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	1.171	1.178	1.243	1.371	128
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	1.020	1.020	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
Totaal Baten	16.799	11.667	14.383	14.510	127
Saldo van baten en lasten	-41.833	-40.626	-45.239	-45.191	48
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	-142	0	-1.351	-1.351	0
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	739	489	1.443	758	-685
Mutaties reserves	597	489	92	-593	-685
Geraamd resultaat	-41.236	-40.137	-45.147	-45.784	-637

Toelichting - 6.10 Samenkracht en burgerparticipatie

Op dit taakveld is zowel bij de baten als lasten een voordeel ontstaan. Dit wordt verklaard doordat bij zowel de baten als lasten geen rekening is gehouden met het coronatoegangsbewijs (CTB). Hiervoor is in 2021 € 50.000 ontvangen van de Veiligheidsregio Hollands Midden ter dekking voor de gemaakte kosten van dezelfde omvang.

Daarnaast kan het voordeel op de lasten worden verklaard doordat in 2021 activiteiten zoals waarderingssavonden, ontmoetingsgroepen en inspecties bij kinderdagverblijven niet of minder hebben plaatsgevonden vanwege corona (€ 100.000) en is de realisatie voor incidentele subsidies € 76.000 lager dan begroot. Ook de lasten voor het krediet Transformatie vielen lager uit (€ 128.000). Zie hiervoor de toelichting onder kredieten. Bovendien is een voordeel van € 80.000 ontstaan bij de jeugdondersteuner huisarts. In de tussenrapportages is reeds geïnformeerd over de lastigheid van het aantrekken van een jeugdondersteuner in verband met de specialistische functie en krapte op de arbeidsmarkt. Per december 2021 is een jeugdondersteuner geworven en is begonnen bij een viertal

huisartsenpraktijken. Daarnaast heeft in 2021 finale kwijting plaatsgevonden over omzetzijdering die door zorgaanbieders in 2020 is geleden. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 73.000. Als laatste is de realisatie van het SD bestedingsplan in verband met corona op dit taakveld € 247.000 lager. Hier wordt in 2022 verder invulling aan gegeven en wordt nader toegelicht in de paragraaf COVID-19.

Toelichting - 6.20 Wijkteams

In de december circulaire 2021 zijn in de algemene uitkering voor de periode 2021 tot en met 2027 bedragen beschikbaar gesteld om de dienstverlening van de gemeente te versterken en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities. Voor 2021 gaat dit om een bedrag van € 258.000. Om hier in 2022 invulling aan te geven, dienen deze middelen via resultaatbestemming bestemd te worden voor 2022.

Toelichting - 6.30 Inkomensregelingen

Op dit taakveld zijn de baten en lasten geraamd met betrekking tot de TOZO-regeling. Zowel de baten als lasten vielen € 215.000 lager uit dan begroot omdat de regeling per 1 oktober 2021 is gestopt.

Bij de lasten is daarnaast een nadeel van € 204.000 op het BUIG budget. Dit wordt veroorzaakt doordat uitstroom van bijstandsgerechtigden voornamelijk aan het einde van 2021 plaats vond, waardoor het aantal bijstandsgerechtigden gedurende 2021 op een hoog niveau lag. Deze late uitstroom kan worden verklaard doordat er vanwege corona voor deze doelgroep geen werk beschikbaar was. Tevens is ingezet om inwoners te plaatsen op gesubsidieerde banen. Hierdoor zijn de lasten van loonkostensubsidie ook hoger uitgevallen dan verwacht. Door deze hogere lasten op het BUIG budget, kan de gemeente aanspraak maken op een vangnetuitkering van € 81.000. Dit leidt tot een voordeel bij de baten.

Bovendien is bij de lasten een nadeel van € 94.000 ontstaan bij correcties en herwaardering debiteuren. Dit wordt veroorzaakt doordat een grote vordering afgeboekt moest worden na uitspraak van de rechter. Daarnaast is een nadeel van € 84.000 ontstaan op bijzondere bijstand. Deze toename is toe te schrijven aan het aantal verstrekte leningen bijzondere bijstand voor inrichtingskosten aan statushouders. Dit aantal ligt hoger vanwege de hogere taakstelling voor huisvesting statushouders in onze gemeente. Op minimabeleid is een voordeel van € 70.000 ontstaan. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de factuur voor OV mee-doen-pas ouderen in 2022 wordt verwacht en ten laste wordt gebracht van budget 2022.

Toelichting - 6.40 Begeleide participatie

Het voordeel bij de lasten wordt verklaard door een afrekening van Promen met betrekking tot de sociale werkvoorziening voor het jaar 2020 (€ 250.000). De bijdrage aan Promen is gebaseerd op werkelijke aantallen arbeidsplaatsen. Het werkelijk aantal arbeidsplaatsen was in 2020 lager dan verwacht door een hogere uitstroom hetgeen heeft geleid tot een afrekening. Echter zijn de uitgaven bij nieuw beschut werk € 73.000 hoger dan begroot. Daarnaast is een nadeel van € 31.000 ontstaan op dagbesteding. Hier volgt in de kwaliteitsmonitor een nadere analyse op.

Het voordelig resultaat op de baten wordt volledig verklaard door de afrekening van de ESF subsidie overige doelgroepen projectperiode 2016-2019.

Toelichting - 6.50 Arbeidsparticipatie

Het voordeel op dit taakveld is ontstaan doordat de gerealiseerde uitgaven van het SD bestedingsplan in verband met corona achter zijn gebleven bij de begroting (€ 76.000). Hier wordt in 2022 verder invulling aan gegeven en wordt nader toegelicht in de paragraaf COVID-19. Bovendien is op dit taakveld een bedrag begroot voor lasten aan coronamaatregelen, terwijl de realisatie over andere taakvelden is verspreid. Dit leidt tot een voordeel op dit taakveld van € 108.000.

Toelichting - 6.60 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan dat wordt veroorzaakt doordat de gerealiseerde lasten voor bouwtechnische aanpassingen (€ 84.000) en hulpmiddelen (€ 211.000) lager zijn uitgevallen. Tevens is een voordeel van € 108.000 ontstaan op de regeling medische meerkosten. De voornaamste reden voor dit voordeel is dat deze regeling sinds 1 mei 2021 is ontstaan en meer bekendheid moet genereren.

Toelichting - 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Op dit taakveld is zowel bij de lasten als de baten een voordeel ontstaan. Het voordeel bij de lasten bedraagt € 621.000 en wordt veroorzaakt doordat bij de tweede tussentijdse rapportage een te hoge

inschatting is gemaakt op de zorgkosten Wmo. Zo is een voordeel ontstaan op begeleiding (€ 284.000), hulp bij huishouden (€ 261.000) en persoonsgebonden budget (€ 29.000). Een nadere analyse volgt in de kwaliteitsmonitor.

Bij de baten is een voordeel van € 128.000 ontstaan. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de baten die zijn ontvangen vanuit de compensatieregeling Beschermd Wonen vanuit de centrumgemeente Gouda hoger waren dan begroot (€ 87.000). Bovendien zijn de ontvangsten vanuit de eigen bijdrage € 27.000 hoger uitgevallen.

Toelichting - 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het nadeel op dit taakveld wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de zorgkosten voor jeugd hoger zijn uitgevallen dan begroot. Zo is een nadeel ontstaan op landelijke transitiearrangementen (€ 96.000), behandeling (€ 670.000), geestelijke gezondheidszorg (€ 72.000) en begeleiding en dagbesteding (€ 779.000). Een voordeel van € 147.000 is ontstaan bij jeugdzorg plus. Een eerste analyse laat zien dat het aantal unieke cliënten dat jeugdzorg ontvangt nagenoeg stabiel blijft, hetgeen duidt dat cliënten meer en zwaardere zorg afnemen. Echter bij specifieke categorieën als behandeling en begeleiding en dagbesteding kan men zien dat ook het aantal unieke cliënten toeneemt. Dit wordt mede veroorzaakt vanwege wachtlijsten waardoor behandeling en begeleiding ingezet wordt als overbruggingszorg. Een nadere analyse volgt in de kwaliteitsmonitor.

Toelichting - 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van € 51.000. Dit wordt in zijn geheel veroorzaakt doordat de uitgaven voor beschut wonen hoger zijn dan is begroot.

Toelichting - 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Het nadeel op dit taakveld wordt veroorzaakt doordat de uitgaven bij gezinshuizen (€ 258.000) en logeren (€ 129.000) hoger zijn uitgevallen dan is begroot. Een eerste analyse laat een lichte stijging van het aantal cliënten zien. Bij logeren kan dit worden verklaard doordat dit vanwege de wachtlijsten wordt ingezet als overbruggingszorg. Een nadere analyse volgt in de kwaliteitsmonitor.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 6

Het nadelige saldo wordt veroorzaakt door de lagere onttrekkingen aan reserves. Het betreft voornamelijk nog niet gerealiseerde COVID-19 lasten.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0623 Transformatie SD	-	Nee	Met het krediet Transformatie SD wordt ingespeeld op ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. In 2021 is hieraan uitvoering gegeven middels Kinderopvang Plus, aanpak complexe scheidingen en het opstellen van de Maatschappelijke Agenda en de Kwaliteitsmonitor. Dit loopt door in 2022 tezamen met pilot Wijk-GGD en doorontwikkeling van de digitale Sociale Basiskaart.	898	159	739
I0660 Toeslagenaffaire		Nee	De afwikkeling van de toeslagenaffaire loopt door in 2022	-18	-38	20
				118	36	82
Eindtotaal				998	157	841

7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Inhoud programma

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard aan het behouden en bevorderen van een gezonde en duurzame leefomgeving.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van taken op het gebied van volksgezondheid, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit en dierenwelzijn.

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn 17 doelen "om van de wereld een betere plek te maken in 2030". De gemeenteraad heeft op 14 juli 2020 motie M20-028 aangenomen. De uitvoering van deze motie wordt voortvarend opgepakt. We richten de monitoring op duurzaamheid door in onze P&C cyclus aan te sluiten bij de volgende vier SDG's:

1. Betaalbare en duurzame energie
2. Verantwoorde consumptie en productie (circulaire economie)
3. Klimaatactie (CO2 uitstoot, klimaatadaptatie en bodemdaling)
4. Leven op land (biodiversiteit)

Het instrumentarium van de Sustainable Development Goals biedt echter onvoldoende mogelijkheden om de monitoring goed uit te kunnen voeren. We hebben daarom een eigen CO2 monitor (o.b.v. de klimaatmonitor van Rijkswaterstaat) opgezet. Ook monitoren we de komende jaren zelf de opwek van hernieuwbare energie. Vanuit het Rijk worden bovendien diverse monitoringsinstrumenten ontwikkeld m.b.t. biodiversiteit, circulaire economie en klimaatadaptatie.

Vanaf 2022 nemen we deze informatie (zodra beschikbaar) regulier op in de P&C cyclus.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.1 Behoeftte aan maatwerk / Eénduidige doelgroepen bestaan niet meer Iedereen kan en mag meedoen. Iedereen krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Daarbij zetten wij nog meer in op verbinding. We versterken de preventie en vroegsignalering en hebben daarbij oog voor kwetsbaarheid. Tevens willen wij bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.
ER-DOEL	Meer fysiek en mentaal gezonde inwoners
SMART-DOEL	1. In 2022 is de score op de 4 indicatoren van gezonde leefstijl met 5% verbeterd t.o.v. 2016. 2. In 2022 is de score op de 5 indicatoren van psychische gezondheid met 1% punt verbeterd t.o.v. 2016
INDICATOR	1. Score op 4 indicatoren van gezonde leefstijl Bron: GGD Gezondheidsmonitor, Leefstijl 0-meting 2016: <ul style="list-style-type: none"> • Beweegt voldoende 19 jaar en ouder: 61% • Roken 19-64 jaar: 20% • Overgewicht 19-64 jaar: 50% • Overmatig drinken 19-64 jaar: 7% 2. Score op de 5 indicatoren van psychische gezondheid Bron: GGD Gezondheidsmonitor, Gezondheid 0-meting 2016: <ul style="list-style-type: none"> • Ervaart veel stress 19-64 jaar: 17% • Hoog risico op angststoornis/ depressie 19-64 jaar: 8% • Hoog risico op angststoornis/ depressie 65+: 5% • Aan suïcide gedacht 19-64 jaar: 7% • Aan suïcide gedacht 65+: 4%
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Uitvoeren van de nota gezondheid waar genoemde doelen onderdeel van zijn
KOSTEN	� 100.000 structureel
VERANTWOORDING	<ul style="list-style-type: none"> • De subsidieregeling thema Gezondheid is aangepast en sluit nu aan op de nota Gezondheid; • Er is een integrale aanpak middelengebruik opgesteld en er is gestart met de uitvoering hiervan; • In het kader van de Coalitie tegen eenzaamheid zijn diverse activiteiten opgestart (waaronder signalerende huisbezoeken) en is gewerkt aan deskundigheidbevordering • Afronding project Hartveilig Wonen; gestart met de evaluatie hiervan. Het aanbieden van gratis reanimatiecursussen is geborgd in de Subsidieregeling; • Er is een Coalitie kansrijke start geformeerd en daarbij onder andere opdracht gegeven om het 18-maanden huisbezoek op te starten; • We hebben een lokale coronavaccinatiecampagne uitgevoerd; • We werken samen in de keten dementie met lokale partijen. • We hebben bij het uitvoeringsprogramma Gezondheid een raming gemaakt voor het totaal te verwachten kosten. Deze kosten zijn dit jaar lager uitgevallen. We hebben keuzes moeten maken in onderwerpen die we konden oppakken, hebben voor een aantal initiatieven dekking gekregen uit corona middelen en een aantal kosten vielen lager uit dan verwacht.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	4.1 Bodemdaling, waterveiligheid en adaptatie Krimpenerwaard moet klimaatbestendig worden en wil een bijdrage leveren aan de mondiale opgave. Wij leggen daarbij de nadruk op het tegengaan van bodemdaling, beperken van wateroverlast en hittestress.	
ER-DOEL	Minder bodemdaling	Beter klimaat adaptieve kernen
SMART-DOEL	In 2022 is 400 hectare buitengebied voorzien van maatregelen tegen bodemdaling. Daarnaast is er een vastgesteld, gemeente dekkend, plan voor tegengaan van bodemdaling in het buitengebied van Krimpenerwaard	Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in openbare ruimte worden 100% klimaat adaptief ingevuld. Het gaat over nog niet opgestarte projecten
INDICATOR	Aantal hectares buitengebied waar bodemdalingremmende maatregelen zijn getroffen Bron: Eigen data 0-meting 2019: 0 hectare met bodemdalingremmende maatregelen en geen gemeente dekkend plan tegengaan bodemdaling buitengebied Krimpenerwaard	Percentage reconstructies en nieuwe ontwikkelingen (na vaststelling beleid) waar klimaat adaptieve inrichting expliciet onderdeel van uitmaakt Bron: Eigen data 0-meting 2018: 0%
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	1. Uitvoeren gebiedsprocessen om bodemdaling tegen te gaan in het buitengebied 2. Uitvoeren proeftuin adaptieve landbouw	Klimaatadaptieve planvorming is in gang gezet, Herijking vanuit integrale benadering IBOR en VGRP wordt in 2021 voor besluitvorming ingebracht, De doelstelling 10% meer bomen wordt uitgewerkt in samenwerking met externe partners
KOSTEN	€ 120.000 incidenteel	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	De Proeftuin is volgens het jaarplan 2021 uitgevoerd. Inmiddels zijn met de ervaringen uit de Proeftuin gebiedsprocessen rond bodemdaling en klimaat opgestart. Deze gebiedsprocessen richten zich op de ontwikkeling van een volhoudbare landbouw met minder CO2 uitstoot, minder stikstof en een hogere biodiversiteit. In 2021 hebben 3 groepen agrarische ondernemers samen nagedacht over de toekomst van hun bedrijf via het programma Mijn Koers. Tenslotte is gewerkt aan het opstellen van een Veenweideaanpak Krimpenerwaard als inbreng bij de Veenweidestrategie Zuid-Holland.	De raad heeft op 21 dec. 2021 het rapport 'Klimaatadaptatiestrategie gemeente Krimpenerwaard' vastgesteld. Hierbij is gekozen voor het scenario 'Versneld aan de slag'. Dit wordt in 2022 uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	5.1 Energietransitie			
	Wij willen een bijdrage leveren aan de energietransitie en streven de volgende doelen na. - In 2021 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 5% afgenomen ten opzichte van 2015, met het doel daarna de versnelling op gang te brengen; - Wij gaan voor 50% lagere CO2 uitstoot in 2030 voor de gemeentelijke organisatie en laten onderzoeken hoe dit het best kan worden gerealiseerd; - In 2021 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 PetaJoule. Op basis van de huidige technieken betekent dit ongeveer 1875 huishoudens (dit is ongeveer 8% van de huishoudens), waarvoor een zonnenveld nodig is van 5 hectare. We willen hierbij waar mogelijk gebruik maken van de nieuwste technieken, met zo min mogelijk aantasting van het landelijk karakter van Krimpenerwaard; - Wij staan geen gasboringen binnen Krimpenerwaard toe.			
ER-DOEL	Minder CO2 uitstoot.		Meer duurzame energie.	
SMART-DOEL	In 2022 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 15% afgenomen ten opzichte van 2015	In 2022 is de CO2-uitstoot voor gemeentekantoren, gemeentewerven, sporthallen 20% lager dan in 2018. Dit hebben we gerealiseerd of in besluitvorming vastgelegd	In 2022 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 PetaJoule t.o.v. 2018.	In 2050 is Krimpenerwaard aardgas vrij
INDICATOR	CO2 uitstoot in Krimpenerwaard Bron: Klimaatmonitor 0-meting 2015 : 553.008 ton/jaar	Percentage CO2 uitstoot van gemeentekantoren, gemeentewerven en sporthallen Bron: Onderzoek duurzaam gebouw0-meting 2018 : 100%	Toegenomen hoeveelheid duurzaam opgewekte energie Bron: Klimaatmonitor 0-meting 2018: Klimaatmonitor nog niet beschikbaar	Woningen in Krimpenerwaard aardgasvrij Bron: Transitievisie Warmte 0-meting 2019: 0% woningen aardgasvrij en geen Transitievisie Warmte
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	In aanvulling op de reeds bestaande mogelijkheden voor 'reguliere woningen' ook informatie en advies bieden voor de verduurzaming van historische gebouwen	- Vermindering van CO2 met 20% door het toepassen van isolatie en zonnepanelen op daken van sporthallen - Uitvoering duurzaamheids-beleid sporthallen	- Vaststellen Regionale Energiestrategie 1.0 -Uitvoering Energietransitie	Vaststellen Transitievisie warmte

KOSTEN	€ 30.000 incidenteel			Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Inspanningen schuiven door naar uitvoering in 2022.	-	De Regionale Energistrategie 1.0 is in september 2021 door alle gemeenten in Midden Holland en de provincie Zuid Holland vastgesteld. Dit document is inclusief alle moties aangeboden aan het Nationaal Programma RES.	Op 28 september 2021 is de Warmtevisie door de gemeenteraad vastgesteld.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	5.2 Circulaire economie Wij hebben als doel dat afval van de één, grondstof voor de ander wordt. In 2021 is de afvalscheiding van het huishoudelijk afval in de gemeente Krimpenerwaard minimaal 80%.	
ER-DOEL	Meer afvalscheiding	Meer hergebruik grondstoffen door ketenvorming
SMART-DOEL	In 2022 is de afvalscheiding van huishoudens 80%	In 2022 hebben we minimaal 8 bedrijven die samenwerken waarbij het afval van de één wordt ingenomen als grondstof voor de ander
INDICATOR	Percentage afvalscheiding van totaal huishoudelijk afval Bron: Factsheet Cyclus 0-meting 2018: 75%	Aantal publiek - private convenanten Symbiose Circulaire Economie Bron: Eigen data 0-meting: 2018: 0
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Invoeren van een digitaal dashboard waarin het actuele percentage afvalscheiding wordt weergegeven, Voorbereiden van de bouw van één goed toegankelijke milieustraat voor alle inwoners van de Krimpenerwaard	Uitvoeren pilot voor een aantal (3-4) bedrijven, waarbij het afval van de één grondstof voor de ander is, Uitwerken businesscase biotische grondstoffen in de circulaire bouw (Lisdodde als isolatiemateriaal)
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Het digitale dashboard is functioneel online en toegankelijk. De koppeling vindt plaats met inzamelaars en verwerkers in de keten van afval en grondstoffen. Het college heeft bestuursopdracht en projectplan Business case Milieustraat vastgesteld. De raad heeft het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.	Uitvoering hiervan is uitgesteld vanwege prioritering aan andere inspanningen.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	15. Biodiversiteit en dierenwelzijn	
	Wij willen een bijdrage leveren aan het behoud, of zelfs verbeteren van de biodiversiteit in Krimpenerwaard. We zoeken hierbij de samenwerking met diverse partijen, zoals de agrariërs en de natuurbeheerders in Krimpenerwaard. Wij maken ons sterk om het welzijn van de dieren in Krimpenerwaard te bevorderen en actualiseren hiertoe de dierenwelzijnsnota.	
ER-DOEL	Meer biodiversiteit	Meer aandacht voor dierenwelzijn
SMART-DOEL	Verhogen biodiversiteit binnen Krimpenerwaard door aanpassen maairegime	-
INDICATOR	Meer verschillende soorten (dieren en planten) waarnemen Bron: Meetmethode nog uitwerken O-meting: Nader te bepalen	Meer aandacht voor dierenwelzijn Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting O-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	T21-7-A15 Vaststellen uitvoeren van het plan van aanpak biodiversiteit	T21-7-A15 Uitvoeren actiepunten nota dierenwelzijn
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Vanaf 2020 zijn maatregelen genomen ter bevordering van de biodiversiteit. in het openbaar groen en bij herinrichtingsprojecten. Deze maatregelen zijn ook in 2021 uitgevoerd en/of zo beheerd. Aanvullende maatregelen in 2021 betroffen het ophangen van 100 nestkasten, het plaatsen van insectenhôtels, inzaaien van bloemstroken en ecologisch bermbeheer op ca een derde van het areaal. Deze maatregelen zijn voor iedereen (op kaart) te raadplegen via de website van de gemeente. Uitvoering vond plaats binnen budget. Afstemming en kennisdeling met gebiedspartners is gerealiseerd via het biodiversiteitsconvenant Prachtlint.	

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Cyclus NV
- Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)
- Hecht (vh RDOG Hollands Midden)
- Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-2.493	-2.830	-2.892	-2.586	306
7.2 Riolering	-4.885	-4.653	-4.648	-4.807	-159
7.3 Afval	-5.871	-5.772	-5.972	-6.036	-64
7.4 Milieubeheer	-2.391	-2.752	-2.936	-2.957	-22
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-1.622	-1.401	-1.378	-1.476	-98
Totaal Lasten	-17.261	-17.409	-17.826	-17.862	-37
Baten					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	55	264	151	60	-92
7.2 Riolering	5.918	5.919	5.919	6.070	151
7.3 Afval	6.752	6.767	6.884	6.976	91
7.4 Milieubeheer	0	10	182	203	20
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.154	1.002	1.012	1.128	116
Totaal Baten	13.879	13.962	14.148	14.436	288
Saldo van baten en lasten	-3.382	-3.447	-3.677	-3.426	251
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	-307	-255	-255	-285	-30
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	479	589	644	667	23
Mutaties reserves	172	335	389	382	-7
Geraamd resultaat	-3.210	-3.112	-3.288	-3.044	244

Toelichting - 7.10 Volksgezondheid

In 2021 is bij zowel de baten als de lasten een bedrag van € 68.000 begroot voor de specifieke uitkering gericht op extra inzet op gezonde leefstijlinterventies (Leefstijl Impuls). In 2022 wordt invulling gegeven aan deze regelingen.

Daarnaast is voor het uitvoeringsprogramma Gezondheid een raming gemaakt voor de verwachte kosten. De gerealiseerde kosten zijn € 141.000 lager dan verwacht. Dit heeft verschillende redenen. Ten eerste zijn dit jaar, mede vanwege corona, keuzes gemaakt in welke onderwerpen vanuit dit programma opgepakt konden worden. Ten tweede zijn de gerealiseerde uitgaven lager uitgevallen dan vooraf werd verwacht. Ten derde kon gebruik worden gemaakt van een specifieke uitkering preventieakkoord als dekking voor de lasten en decentralisatie-uitkering kansrijke start.

Er is een voordeel van € 67.000 op de uitgaven CJG/Gezondheid vanwege een niet begrote vergoeding van Hecht in verband met het doorschuiven van BTW naar het gemeentelijke BTW compensatiefonds.

Toelichting - 7.20 Riolering

Vanuit het gemeentelijk rioleringsplan is budget beschikbaar voor extra capaciteit. Dit is middels inhuur ingevuld, wat uit de voorziening wordt onttrokken. Door deze inhuur zijn diverse rioolprojecten (Kadijkselaan en Tussenlanen BAB, Tiendweg LKK en CG Roosweg SCH) opgepakt en gerealiseerd.

Door een gunstige aanbesteding op het grondwatermeetnet en weinig complicaties hierin, houden we hierop budget over (€ 102.000). Ook zijn de inspecties van het riool meer planmatig in de tijd weggezet. Voor 2021 betekent dit een lagere uitgave dan begroot en blijft er budget over (€ 43.000). Dit positieve resultaat maakt dat er minder onttrokken hoeft te worden dan begroot (toevoeging voorziening).

Doordat de overstap naar een eigen hoofdpst gemalenbeheer begin 2021 is afgerond en dit een aanzienlijke kostenbesparing oplevert, houden we hierop budget over (€ 54.000). Dit vloeit terug in de egaliseringsreserve, waardoor hierop minder onttrokken hoeft te worden dan begroot.

Toelichting - 7.30 Afval

Cyclus heeft het gecontracteerde onderhoud van inzamelmiddelen niet volledig uitgevoerd vanwege problemen met een onderaannemer. Krimpenerwaard is gecompenseerd voor niet geleverde diensten (€ 42.000).

De netto-kosten voor verwerking vallen lager uit vanwege een hogere papieropbrengst dan begroot. De kosten voor verwerking van restafval zijn hoger vanwege aanhoudend hoog aanbod van huishoudelijk afval, maar deze zijn separaat opgevoerd onder kosten coronavirus.

Het positieve saldo wordt toegevoegd aan de egaliseringsvoorziening voor afval (€ 321.000).

Toelichting - 7.40 Milieubeheer

Er is meer dienstverlening verleend op basis van bovengemiddelde vraag van inwoners. Hierdoor heeft ook ODMH meer uren geleverd dan begroot. Het meerwerk bedraagt € 174.000 en betreft extra inzet op onder meer Adviezen ruimtelijke plannen (ROM), Geluid en lucht, Bodem en Vergunningverlening. Daarnaast is binnen het taakveld Milieubeheer aanzienlijk minder uitgegeven op externe advies en onderzoekskosten.

Toelichting - 7.50 Begraafplaatsen en crematoria

In 2021 hebben meer nabestaanden gekozen om een particulier graf te kopen. Daarnaast is er meer gekozen voor het afkopen van de onderhoudskosten.

Deel van de hogere kosten wordt verklaard door uitbesteding van werkzaamheden in het onderhoud van groen en hogere kosten voor begraven. Er waren in 2021 meer begrafenissen.

De extra inkomsten in verband met afkoop onderhoud graven wordt gestort in betreffende voorziening. We zien dus een toename bij zowel de inkomsten als de uitgaven; per saldo loopt dit neutraal.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 7

Het saldo wordt veroorzaakt door het niet onttrekken van het budget ten behoeve van uitvoering gezondheidsnota. Uitvoering heeft niet volledig plaatsgevonden. Dit is onder andere ook toegelicht aan de lastenkant op taakveld 7.10. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0033 Riolering IJselijk noord	Ouderkerk	Nee	Project is nog in voorbereidingsfase (traceontwerp) en nauw afhankelijk van eisen en voorwaarden die het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard ten aanzien van het dijkversterkingsproject Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard (KIJK) stelt.	1.804	429	1.375
I0095 Begraafplaats Stolwijk	Stolwijk	Nee	Project loopt door naar volgend boekjaar en wordt medio 2022 aanbesteed en later uitgevoerd.	1.107	956	151
I0157 Vervangen persriool Ambachtstraat	Bergambacht	Nee	Project is in 2021 voorbereid. De werkzaamheden worden naar verwachting in februari 2022 uitgevoerd. Betreft de laatste werkzaamheden op en rondom de reconstructie Bedrijventerrein de Wetering.	162	39	123
I0166 Exploitatie. overeenkomst bedrijven terrein de Nieuwe Wetering	Bergambacht	Ja	Het restantbedrag van de exploitatiebijdrage wordt gestort in de Algemene reserve Grondzaken.	100	293	-193
				-180	-808	628
I0408 Infrastructuur moskee Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	Het project is in hoofdzaak gereed. In de komende maanden worden nog speel- en of sporttoestellen geplaatst in samenspraak met de omgeving.	130	111	19
I0415 Renovatie begraafplaats Krimpen	Krimpen	Ja	Er zijn geen recente ontwikkelingen met de betrekking tot de gesloten begraafplaats Krimpen aan de Lek.	100	0	100
I0445 Onderhoud drukriolering/gemalen SC	Schoonhoven	Nee	Project wordt in 2022 afgerond en opgeleverd.	400	304	96
I0455 Vervanging riolering Kadijkselaan BAB	Bergambacht	Nee	Het project wordt in 2022 afgerond en opgeleverd.	1.205	904	301
I0457 Riolering Opperduit 5-11	Lekkerkerk	Ja	Project geheel afgerond.	150	109	41
I0459 Voorbereidingskosten projecten riolering	-	Ja	Vorbereidingskosten worden niet meer in totaal aangevraagd, maar per project gebudgetteerd.	136	0	136
I0487 Gedragsbeïnvloeding verkeer	-	Nee	Dit betreft het pilot project 'weten doorgaand vrachtverkeer' IJsseldijk Noord. De kosten zijn via Midden Holland gedeclareerd. De verwachting is dat 25% van de kosten terugvloeien naar de gemeente. Verder zijn er verkeerseducatieve programma's bekostigd.	101	59	42
				-101	-22	-79
I0497 Harm./lev. papier-karton container	-	Nee	Project start in 2022	800		800
I0511 Project ondergrondse containers	-	Nee	Project loopt door in 2022.	347	272	75
I0531 IJsseldijk Noord rioolput en pomp	Ouderkerk	Ja	Dit project is in 2021 gerealiseerd en afgerond.	258	214	44
I0595 H Dunantstraat /Meidoornstraat riolering	Bergambacht	Nee	Project loopt enigszins uit vanwege werkzaamheden door de netbeheerder. Afronding project verwacht in de eerste helft van 2022.	3.960	181	3.779
I0596 Heemraadsweg e.o.	Ouderkerk	Nee	Project loopt door in 2022.	2.301	1.104	1.197
I0606 Hekwerk begraafplaats OU	Ouderkerk	Nee	Het herstel van dit hekwerk is uitgesteld in overleg met het project dijkversterking KIJK. De werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens en na de periode dat de dijkversterking gaat plaatsvinden ter hoogte van deze begraafplaats.	50		50

I0611 Aanschaffen kraan tbv abs BA	Bergambacht	Ja	Kraan naar wens aangeschaft.	40	33	7
I0638 Afvalpassen	-	Nee	Start project 2022	115		115
I0646 Milieustraat	-	Nee	Project is in het 4e kwartaal van 2021 van start gegaan.	380	2	378
I0407 Revitaliseren winkelcentrum noord SCH	Schoonhoven	Nee	Op 1 juni 2021 is het bestemmingsplan voor het terrein van Lidl e.o. vastgesteld en direct omgevingsvergunning verleend (gecoördineerde procedure). Beide documenten zijn onherroepelijk. In september is gestart met de bouw van de winkel en de 12 woningen.	303 0	522 -531	-219 531
I0474 Middelgroot onderhoud riolering voorbereiding.	-	Nee	Betreft een doorlopend hoofdkrediet. Enkele dealkredieten zijn uitgevoerd en worden afgesloten.	3.042	1.075	1.967
Eindtotaal				16.710	5.247	11.464

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Inhoud programma

Dit programma richt zich op ontwikkeling en behoud van een kwalitatief hoogwaardige woon-, werken leefomgeving.

In dit programma zijn middelen opgenomen voor advisering op het gebied van wonen en de kwaliteit van de leefomgeving, het voeren van projecten en grondexploitaties, het faciliteren van ontwikkelingen van inwoners en ondernemers en het begeleiden van bestemmingsplannen en afgeven van en toetsen op omgevingsvergunningen. Door de introductie van Omgevingswet veranderen veel van de bestaande instrumenten en werkwijzen.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.1 Huishoudensverduunning Wij zetten in op minimaal een gelijkblijvend inwoneraantal. Toekomstige woningbouw dient daarop gericht te zijn: met behoud van landelijk karakter en met bijzondere aandacht voor jongeren en toekomstbestendig wonen.
ER-DOEL	Vitale(re) kernen met een passend woningaanbod dat bijdraagt aan een gelijkblijvend inwoneraantal
SMART-DOEL	Tot 2022 worden per jaar 200 extra (duurzame en toekomstbestendige) woningen gebouwd
INDICATOR	Toename aantal duurzame en toekomstbestendige woningen o.b.v. de basisadministratie gebouwen Bron: Aantal verblijfsobjecten met bouwjaar in gebruik t niet in gebruik in BAG0-meting: In 2015 tot 2018 zijn er jaarlijks 226 verblijfsobjecten geregistreerd op deze bouwjaar, waarvan gemiddeld 221 in gebruik zijn genomen. Het aantal nieuwbouwwoningen in deze periode volgens het CBS kwam op 224 woningen, per saldo nam de voorraad, inclusief sloop, gemiddeld met 130 woningen per jaar toe
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	Projecten en initiatieven op het gebied van woningontwikkelingen (bege)leiden die leiden tot (gemiddeld) 200 nieuwe woningen per jaar Via onderzoek en communicatie stimuleren van nieuwe initiatieven die aansluiten bij de "uitwerking van de woonvisie naar de kernen" en passen binnen de regionale agenda wonen
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	In 2021 zijn er in totaal een 252 woningen nieuw gebouwd, wat heeft geleid tot een toename van de woningvoorraad met 197 woningen. (bron: voorlopige CBS cijfers). In totaal zijn vanaf 1 januari 2018 796 nieuwe woningen gerealiseerd, wat heeft geleid tot een toename van de woningvoorraad met 572 woningen. Een gemiddelde toename met 143 woningen / jaar in de periode tussen 1/1/2018 en 31/12/2021. Voor 2021 is daarbij gebruik gemaakt van de voorlopige cijfers van het CBS. Dit jaar is gewerkt aan de ontwikkeling van een afwegingsinstrument voor nieuwe woningbouwontwikkelingen en is (zie 8.2) in overleg met de provincie getreden om te komen tot voldoende beleidsruimte.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.1 Huishoudensverduunning Wij zetten in op minimaal een gelijkblijvend inwoneraantal. Toekomstige woningbouw dient daarop gericht te zijn: met behoud van landelijk karakter en met bijzondere aandacht voor jongeren en toekomstbestendig wonen.	
ER-DOEL	Meer ruimte voor maatwerk en economische en maatschappelijke initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen in het ruimtelijk domein	Sneller, pro-actiever en meer integraal besluiten over ruimtelijke initiatieven
SMART-DOEL	In 2021 is de Omgevingswet geïmplementeerd conform het VNG verandertype onderscheidend en waar mogelijk vernieuwend	In 2022 hebben we in 75% van de (beleids)-ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving bedrijven, inwoners en organisaties actief betrokken
INDICATOR	Implementatie omgevingswet per 2021 Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling	Percentage in de raad vastgestelde beleidsontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waarbij inwoners, bedrijven en organisaties actief betrokken zijn Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	1. Beleid, werkwijzen en processen inrichten volgens het VNG verandertype onderscheidend en vernieuwend 2. Start Omgevingsplan Krimpenerwaard 3. Omgevingsvisie Krimpenerwaard	1. Faciliteren van participatie bij beleidsprocessen en ruimtelijke initiatieven, 2. Uitvoering geven aan de kaderstelling ruimtelijke initiatieven
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	In 2021 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie vastgesteld. Dit is een grote mijlpaal in de implementatie van de Omgevingswet. Ook wordt gewerkt aan het casco van het Omgevingsplan. Dit casco is nodig om na inwerkingtreding van de Omgevingswet het tijdelijk omgevingsplan tot 2030 stapsgewijs te kunnen ombouwen naar een nieuw omgevingsplan.	In 2021 zijn participatiebeleid en een participatieverordening opgesteld. Op 21 december heeft de raad beide documenten vastgesteld.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	8.2 Interactie stad en land Wij zoeken zelfbewust meer de verbinding met de steden en gaan op zoek naar kansen en win-win situaties voor stad en land, onder meer op het gebied van mobiliteit, levering van energie, gekwalificeerd personeel, wonen, recreatie en natuurbeleving
ER-DOEL	Beter etaleren van de kwaliteiten van de Krimpenerwaard om de aantrekkelijkheid als regionale samenwerkingspartner te vergroten
SMART-DOEL	In 2022 is de samenwerking met Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Grenzeloos samenwerken Alblasserwaard en de verbinding M-H/MRDH op gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, mobiliteit en wonen versterkt
INDICATOR	Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting 0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	In 2021 wordt aan de hand van lobbyagenda met verschillende samenwerkingsverbanden en gemeenten samenwerking gezocht (afhankelijk van het onderwerp). Hierbij wordt breed gekeken naar samenwerkingen, dus naar Midden Holland en de Metropoolregio
KOSTEN	Geen additionele kosten
VERANTWOORDING	Dit jaar heeft zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau overleg met de provincie plaatsgevonden. Afgesproken is om beter vorm te geven aan de samenwerking voor vitale kernen en dus ook de juiste aandacht te geven aan wonen, werken en mobiliteit passend bij de identiteit van de kernen. In overleg wordt gezocht naar de juiste vorm en op welke manier maatwerk voor kernen in een plattelandsgebied meer vormgegeven kan worden. Het komend jaar gaan we dan ook gezamenlijk aan de slag.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen

- Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Lasten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.662	-1.554	-2.141	-2.008	133
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein.)	-7.507	-3.637	-6.337	-4.513	1.824
8.3 Wonen en bouwen	-3.250	-3.066	-4.733	-3.433	1.300
Totaal Lasten	-12.419	-8.257	-13.211	-9.954	3.256
Baten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	851	361	1.175	1.248	74
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein.)	9.409	3.883	6.743	5.138	-1.605
8.3 Wonen en bouwen	2.805	2.443	3.923	3.106	-817
Totaal Baten	13.065	6.686	11.841	9.492	-2.349
Saldo van baten en lasten	646	-1.571	-1.370	-462	908
Storting					
0.10 Mutaties reserves	-1.964	-403	-743	-685	58
Onttrekking					
0.10 Mutaties reserves	879	90	636	430	-207
Mutaties reserves	-1.086	-313	-107	-255	-148
Geraamd resultaat	-440	-1.884	-1.476	-717	759

Toelichting - 8.10 Ruimtelijke Ordening

Het beheerplan Veenweide en de projecten Schoonhoven Noord, Galgoord, Gouderak Oost en Centrum Stolwijk vragen meer tijd dan verwacht. Uitgaven vinden daardoor pas in een volgend jaar plaats.

Voor het project Galgoord is een subsidie van de provincie ontvangen die we bij de begroting nog niet hebben voorzien.

Toelichting - 8.20 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf G. Grondbeleid.

Toelichting - 8.30 Wonen en bouwen

De uitkoopregeling van woningen onder de hoogspanningsverbindingen is officieel per 31 december 2021 geëindigd en op grond van deze regeling zijn uiteindelijk 15 woningen aangekocht. Vijf woningeigenaren hebben besloten geen gebruik te maken van de regeling. Voor de aangekochte percelen is gestart met de procedure om de bestemming 'wonen' te laten vervallen. De kosten en baten vallen tegen elkaar weg.

Tijdens de pandemie is het aantal bouwactiviteiten fors toegenomen. Bij de gemeente is dit merkbaar in een toename van het aantal vergunningaanvragen. De inkomsten van de bouwleges stijgen evenredig mee. Daarmee sluiten we deze post in 2021 met € 427.000 positiever af dan verwacht. Om deze hogere opbrengst te kunnen realiseren is afgelopen jaar extra tijdelijke capaciteit ingehuurd. De betreffende lasten zijn verantwoord op taakveld 0.4 Overhead.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves Programma 8

Het saldo wordt veroorzaakt door een lagere onttrekking aan de reserves voor de projecten Centrumontwikkeling Stolwijk, Verandering Ruimtelijk Domein, plan Natuurgebied Veenweide, Galgoord en tot slot de resultaten uit de grondexploitatie. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het rekeningresultaat.

Projectbudgetten en investeringen (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting Jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I0104 Ontwikkeling Bovenkerkseweg	Stolwijk	Ja	In juni 2021 heeft de raad voor deze ontwikkeling de grondexploitatie vastgesteld. Het krediet kan hierdoor worden afgesloten.	295	295	0
I0105 Ontwikkeling Galgoord & Kleine Betuwe	Haastrecht	Nee	In 2021 is een voorschot voor een subsidie van de Provincie Z-H van 60k. Het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan was gepland in 2021 maar schuift op naar 2022 omdat het bereiken van overeenstemming tussen ontwikkelaar en bedrijven meer tijd kost. Op het moment dat het ontwerp ter inzage ligt wordt de verkenning afgesloten en daarmee ook dit krediet.	306	253	53
I0386 Verplaatsen kazerne/gem. werf Stolwijk	Stolwijk	Ja	Heet restant krediet wordt gestort in de algemene reserve grondzaken, waaruit het krediet afkomstig is. Dit is mogelijk nu de grex Hoflaan in 2021 (waarvan grond t.b.v. bouw brandweerkazerne onderdeel uitmaakt) is vastgesteld.	50	40	10
I0464 Verkoop HSV woningen	-	Nee	De uitkoopregeling is 31-12-2021 geëindigd. De laatste drie woningen van de in totaal 15 woningen zijn aangekocht. Aan de Schuwacht zijn 6 woningen gesloopt. De woonbestemming moet nog gewijzigd worden. De aangekochte percelen worden weer verkocht.	5.431 -5.431	5.978 -5.993	-547 562
I0478 Implementatie verandering ruimtelijk domein	-	Nee	Mijlpalen: vaststelling van de Omgevingsvisie, bestemmingsplan Schoonhoven, implementatie plansoftware omgevingsplan, aanbesteding VTH software, vaststelling delegatiebesluit omgevingsplan en advieslijst buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.	1.991	1.723	268
I0483 Opstart aanpak bedrijventerrein Schoonhoven nrd.	Schoonhoven	Nee	Met meerdere marktpartijen heeft in 2021 een verkenning van de haalbaarheid de transformatie naar woningbouw plaatsgevonden. Afronding van dit traject vindt plaats in 2022.	140	126	14
I0484 AZS terrein Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	In 2021 is gewerkt aan het integreren van de dijkverzwaring in het project Dit kan uiteindelijk toch niet samenvallen. De laatste vergunningen zijn eind 2021 verleend. Eerste kwartaal van 2022 wordt gestart met de sanering en de bouw.	125 -125	12 -75	113 -50
I0574 Uitvoering ruimtelijke ontwikkeling Gouderak	Gouderak	Nee	In 2021 is gewerkt aan het prioriteren van deze woningbouwopgave bij de provincie Z-H door deze op de zg. 3-hectarenlijst te krijgen. Bestuurlijke besluitvorming hierover bij de Provincie wordt in 2022 verwacht.	100	85	15
I0578 Strategisch vastgoed	-	Nee	In 2021 is de raad geïnformeerd over de strategische aankoop van het perceel Veerweg 8 in Bergambacht van de Provincie Z-H. Financiële verwerking vindt plaats op het moment dat het perceel definitief wordt geleverd en de koopsom wordt betaald, volgens planning uiterlijk begin 2023.	4.613	98	4.515
I0612 Bijdrage verplaatsing bibliotheek BAB	Bergambacht	Ja	In 2021 is de verhuizing van de bibliotheek naar een tijdelijk onderkomen in het pand Pleinstraat 4 in BAB afgerond.	125	125	0
I0661 Huisvesting Openbare Ruimte		Nee	21 december 2021 krediet gevoteerd door de raad. Uitvoering vind plaats in 2022.	3.873	0	3.873
Eindtotaal				11.493	2.667	8.826

RECAPITULATIE VAN BATEN EN LASTEN

Tabel baten en lasten (x 1.000)

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Bestuur en ondersteuning					
Lasten	-26.845	-24.391	-26.281	-26.528	-247
Baten	121.484	96.125	101.184	102.435	1.251
Totaal Bestuur en ondersteuning	94.639	71.734	74.904	75.908	1.004
Veiligheid					
Lasten	-5.001	-5.144	-5.447	-5.181	266
Baten	145	334	388	516	129
Totaal Veiligheid	-4.856	-4.810	-5.059	-4.664	394
Verkeer vervoer en waterstaat					
Lasten	-10.394	-9.947	-10.349	-10.653	-304
Baten	780	576	1.213	1.463	250
Totaal Verkeer vervoer en waterstaat	-9.614	-9.371	-9.135	-9.189	-54
Economie					
Lasten	-1.902	-1.664	-1.577	-1.539	39
Baten	979	722	1.008	1.010	2
Totaal Economie	-923	-942	-570	-529	41
Onderwijs					
Lasten	-6.399	-6.550	-6.387	-6.360	27
Baten	988	1.149	1.337	1.614	278
Totaal Onderwijs	-5.411	-5.401	-5.051	-4.746	305
Sport cultuur en recreatie					
Lasten	-10.800	-11.074	-13.188	-12.504	684
Baten	2.670	1.944	3.244	2.730	-513
Totaal Sport cultuur en recreatie	-8.130	-9.129	-9.944	-9.774	170
Sociaal domein					
Lasten	-58.632	-52.293	-59.622	-59.701	-79
Baten	16.799	11.667	14.383	14.510	127
Totaal Sociaal domein	-41.833	-40.626	-45.239	-45.191	48
Volksgezondheid en milieu					
Lasten	-17.261	-17.409	-17.826	-17.862	-37
Baten	13.879	13.962	14.148	14.436	288
Totaal Volksgezondheid en milieu	-3.382	-3.447	-3.677	-3.426	251
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing					
Lasten	-12.419	-8.257	-13.211	-9.954	3.256
Baten	13.065	6.686	11.841	9.492	-2.349
Totaal volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	646	-1.571	-1.370	-462	908
Saldo van baten en lasten	21.135	-3.564	-5.141	-2.074	3.067

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Stortingen	-33.604	-3.041	-14.786	-14.503	283
Onttrekkingen	12.468	6.605	19.927	17.702	-2.225
Mutaties reserves	-21.135	3.564	5.141	3.199	-1.942
Geraamd resultaat	-542	0	0	1.125	1.125

INDICATOREN

BBV indicatoren

Taakveld	Naam indicator - eenheid (conform Regeling beleidsindicatoren gemeenten)	Krimpenerwaard	Nederland
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning - Aantal per 1.000 inwoners	1,7	1,3
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven - Aantal per 1.000 inwoners	3,0	4,3
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) - Aantal per 1.000 inwoners	4,4	6,1
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt - Aantal per 1.000 jongeren	6	11
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen - Aantal per 1.000 inwoners	0,4	1,8
3. Economie	Funciemenging - %	46,90%	53,20%
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven) - Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar	161,3	158,4
4. Onderwijs	Absoluut verzuim - Aantal per 1.000 leerlingen	0	2,4
4. Onderwijs	Relatief verzuim - Aantal per 1.000 leerlingen	32	26
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) - % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,30%	1,70%
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters - %	51,80%	49,30%
6. Sociaal Domein	Werkloze jongeren - % 16 t/m 22 jarigen	1%	2%
6. Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin - % kinderen tot 18 jaar	4%	6%
6. Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen - Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	137	202
6. Sociaal Domein	Banen - Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	604,4	795,9
6. Sociaal Domein	Clïënten met een maatwerkarrangement Wmo - Aantal per 10.000 inwoners	560	649
6. Sociaal Domein	Jongeren met een delict voor de rechter - % 12 t/m 21 jarigen	0%	1%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp - % van alle jongeren tot 18 jaar	9,60%	10,50%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming - % van alle jongeren tot 18 jaar	1,50%	1,10%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering - % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,10%	0,30%
6. Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie - % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	68,90%	68,40%
6. Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering - Aantal per 10.000 inwoners	220,7	431,2
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit - %	3,90%	17,60%
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval - Kg per inwoner	111	174
8. Vhrosv	Demografische druk - %	80,00%	70,10%
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen - Aantal per 1.000 woningen	3,6	8,8
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde - x € 1.000	295	290
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden - in €	714	733
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden - in €	818	810

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de opbrengsten Onroerende Zaak Belasting (OZB) en de uitkering uit het Gemeentefonds. Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel, de belangrijkste hiervan staan in onderstaand overzicht weergegeven.

Specificatie uitkering Gemeentefonds (x €1.000)	Rekening
	2021
Algemene uitkering	78.363
Algemene uitkering compensatie corona	1.481
Integratie uitkering	93
Uitkering deelfonds sociaal domein	6.080
Uitkering deelfonds sociaal domein compensatie corona	77
Decentralisatie uitkering	947
Decentralisatie uitkering compensatie corona	305
Totaal	87.346

Specificatie inkomsten uit Belastingen (x €1.000)	Rekening
	2021
Onroerende Zaak Belasting	11.770
Toeristenbelasting	234
Hondenbelasting	76
Totaal	12.080

Specificatie inkomsten uit Deelnemingen (x €1.000)	Rekening
	2021
Dividend Stedin	146
Dividend BNG	91
Winstdelingsregeling APPA Fonds	23
Totaal	260

Paragrafen

A. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf lichten wij het beleid met betrekking tot de gemeentelijke heffingen toe. Het BBV vraagt in deze paragraaf om per heffing een overzicht op te nemen van de taakvelden waarvan lasten in de heffing zijn meegenomen.

Algemeen

De totale werkelijke opbrengst aan belastingen en overige heffingen bedraagt in 2021 circa € 28,6 miljoen. In onderstaande tabel zijn de opbrengsten van de lokale heffingen weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil	%verschil
Onroerendezaakbelastingen	11.825	11.770	-55	-0,5%
Rioolheffing	6.005	6.008	3	0,0%
Afvalstoffenheffing	6.360	6.369	9	0,1%
Hondenbelasting	76	76	-	0,0%
Toeristenbelasting	264	234	-30	-11,4%
Lijkbezorgingsrechten	1.005	1.127	122	12,1%
Leges	2.971	3.512	541	18,2%
Marktgeden	52	44	-8	-15,4%
Havengelden	82	38	-44	-53,7%
Kwijtschelding	-349	-352	-3	0,9%
	28.291	28.826	535	1,9%

Het SVHW (Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling) verzorgt de uitvoering van diverse heffingen voor de gemeente.

Kostendekkendheid

Bij diverse heffingen mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Bij de toe te rekenen kosten worden onder andere de kwijtschelding, de kosten van het SVHW en de kosten van toezicht meegenomen. De beleidsuren en uren van handhaving worden hierin niet meegenomen. Voor de belastingen geldt deze wettelijke eis niet. De opbrengst van de belastingen komt in de algemene middelen van de gemeente terecht.

In verband met de BBV-voorschriften kijken we ook terug naar de in de begroting berekende kostendekkendheid van de heffingen. De kostendekkendheid is berekend voor afrekening naar de reserves en voorzieningen.

Kostendekkendheid	Begroot	Werkelijk
Afvalstoffenheffing	100,0%	105,3%
Rioolheffing	91,5%	93,8%
Leges titel 1 / Alg. dienstverlening	58,6%	66,3%
Leges titel 2 / Omgevingsvergunningen	88,5%	102,1%
Leges titel 3 / horeca	3,7%	1,8%
Leges titel 3 / evenementen	3,0%	0,3%
Leges titel 3 / APV	58,1%	40,4%
Leges titel 3 / kinderopvang	4,5%	11,0%
Lijkbezorgingsrechten	61,0%	58,9%
Marktgeden	93,2%	49,1%
Havengelden	44,3%	20,9%

1. Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De OZB bestaan uit een eigenarenbelasting voor woningen en een eigenarenbelasting en gebruikersbelasting voor niet-woningen. De WOZ-waarde van alle onroerende zaken wordt jaarlijks vastgesteld. De hoogte van de OZB is een combinatie van de WOZ-waarde van een pand en het vastgestelde tarief. Voor het bepalen van de tarieven wordt gebruik gemaakt van de WOZ-waarden volgens opgave van het SVHW.

De geringe afwijking van 0,47% op het totaal wordt veroorzaakt door kleine afwijkingen in de waardeontwikkeling, de aantallen (het areaal) en de bezwaren.

2. Rioolheffing

De rioolheffing is een heffing om het beheer en het onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel te bekostigen. Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. De hoogte van de rioolheffing wordt bij woningen bepaald door de grootte van het huishouden (een- of meerpersoonshuishouden) en bij niet-woningen door de WOZ-waarde.

Bij de rioolheffing wordt de kostendekkendheid weer 100% door de onttrekking aan de egalisatievoorzieningen. Dit jaar zijn de uitgaven voor het onderhoud lager uitgevallen dan begroot evenals de kosten van het beheer. Ook de kapitaallasten vallen lager uit dan begroot waardoor de werkelijke onttrekking aan de egalisatievoorziening minder is dan we begroot hadden. Begroot was afgerond € 610.188 en de werkelijk onttrekking bedraagt afgerond € 395.000.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing om het ophalen en verwerken van de huishoudelijke afvalstoffen te bekostigen. Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. Deze heffing bestaat uit een vast deel en een variabel deel. Voor het restafval wordt een tariefdifferentiatie (diftar) toegepast; per inworp in de ondergrondse container en per lediging van een restafvalcontainer.

De inkomsten afvalstoffenheffing zijn conform het begrote bedrag. De uitgaven zijn echter lager uitgevallen. Dit komt door lagere kosten voor het onderhoud van inzamelmiddelen en door een hogere papieropbrengst waardoor de netto-kosten voor verwerking van papier lager uitvallen.

Naast de bestaande kosten zijn door de corona-maatregelen ook extra kosten (ca. € 89.000) gemaakt. Deze kosten worden echter niet meegenomen in de afrekening maar zijn terug te vinden in de paragraaf COVID-19.

Het voordeel wordt, conform bestaand beleid, gestort in de egalisatievoorziening afval.

4. Hondenbelasting

De houder van een hond betaalt hondenbelasting en de opbrengst wordt gestort in de algemene middelen van de gemeente. De opbrengst is nagenoeg gelijk aan de begroting. Dit was tevens het laatste jaar van de hondenbelasting; over 2022 wordt deze niet meer geheven.

5. Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemene belasting voor personen die hier overnachten tegen een vergoeding. De opbrengst is afhankelijk van het aantal overnachtingen in de gemeente, waardoor de opbrengst per jaar varieert. De toeristenbranche heeft nadelige effecten ondervonden van COVID-19. De opbrengsten zullen daardoor naar verwachting lager uitvallen.

We verantwoorden in de jaarrekening 2021 de te verwachte opbrengst over 2021 plus de afrekening over 2020. De opbrengst 2021 is nog niet gerealiseerd, omdat de aanslagen pas verstuurd kunnen worden na afloop van het jaar. Het aantal overnachtingen in 2021 wordt bij de aanbieders begin 2022 opgevraagd. Daarna worden de aanslagen 2021 opgelegd. De inkomst in 2021 wordt geschat op € 200.000.

De afrekening over jaar 2020 viel positief uit waardoor we een extra opbrengst genereren van ca. € 34.000. De totale inkomst in 2021 bedraagt daardoor € 234.000. Begroot was € 264.000.

6. Lijkbezorgingrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor verleende diensten in verband met de begraafplaatsen.

Er hebben dit jaar meer begrafenissen plaatsgevonden dan begroot waardoor de inkomsten hoger uitvallen. De inkomsten voor de aankoop van een particulier graf worden gestort in de daarvoor bestemde reserve. In 2021 betrof dit ruim € 284.000; dit valt niet in het saldo van de jaarrekening. De afkoop van het onderhoud valt eveneens niet in het saldo en wordt gestort in de voorziening, omdat het gelden van derden zijn. Jaarlijks valt hiervan een deel vrij voor het onderhoud.

7. Leges

Voor een gemeentelijke taak die in de vorm van een dienst door bewoners of bedrijven afgenomen wordt, worden leges betaald. Door de diversiteit van diensten is de legesverordening onderverdeeld in 3 titels.

Titel 1: De leges zijn hoger uitgevallen dan begroot. Met name op het gebied van de kabels en leidingen. De kostendekkendheid is daardoor hoger.

Titel 2: De inkomsten van de omgevingsvergunningen (bouwleges) zijn hoger uitgevallen dan begroot. De bouwactiviteiten namen in aantal en in financiële omvang niet af. Tevens is er sprake van een extra inkomst door aanslagen uit voorgaande jaren. Uiteindelijk is het resultaat ruim € 430.000 hoger dan begroot. Er zijn echter ook extra kosten gemaakt voor inhuur. De kostendekkendheid komt nu uit op 102%.

Titel 3: De legesinkomsten zijn lager uitgevallen; vooral als gevolg van COVID-19.

8. Marktgeden

Voor het innemen van een standplaats op de markt worden marktgeden geheven. De inkomsten zijn lager dan begroot (circa € 8.600) met name door COVID-19 maar ook omdat er minder marktkramen zijn; de kostendekkendheid komt daardoor lager uit.

9. Havengelden

Havengelden worden geheven over vaartuigen die gebruik maken van voorzieningen in of langs de haven in Ouderkerk aan den IJssel en Schoonhoven. De inkomsten in de haven van Ouderkerk zijn vrijwel conform begroting. De inkomsten in Schoonhoven zijn lager dan begroot. Het nadeel is ca. € 41.000. Dit komt met name door COVID-19.

10. Kwijtschelding

Mensen met een minimuminkomen en geen of weinig vermogen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van diverse lokale heffingen. Er is dit jaar iets meer kwijtschelding verleend dan was begroot. Gedacht werd dat de gevolgen van COVID-19 voor onze samenleving ook gevolgen zou hebben voor het aantal kwijtschelding dat zou worden aangevraagd, maar dit lijkt mee te vallen.

11. Bedrijveninvesteringszone-heffingen (BIZ-heffing)

Een bedrijveninvesteringszone is een afgebakend gebied zoals een winkelgebied of een bedrijventerrein waarbinnen ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Voor de BIZ-heffing treedt de gemeente op als dienstverlener. De opbrengst wordt uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen en is daarom niet opgenomen bij het overzicht van de totale inkomsten. Deze stichtingen zorgen voor de plannen en de uitvoering ervan. Er is een BIZ-heffing voor het centrum van Bergambacht, een BIZ-heffing voor bedrijventerrein De Wetering in Bergambacht en een BIZ heffing voor het centrum van Schoonhoven.

12. Woonlasten

De woonlasten bestaan uit de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In de onderstaande tabel is de lastendruk in de gemeente Krimpenerwaard in 2021 weergegeven, voor zowel eigenaar-gebruikers als voor huurders. Het uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden.

Krimpenerwaard				
	Koopwoning		Huurwoning	
	Meerpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	2020	2021	2020	2021
OZB*	€309,38	€315,36	n.v.t.	n.v.t.
Afval**	€275,55	€289,35	€275,55	€289,35
Riool*	€248,00	€252,45	€248,00	€252,45
	€832,93	€857,16	€523,55	€541,80

* Er is uitgegaan van een WOZ-waarde van € 275.000 in 2020 en € 295.000 in 2021 (www.cbs.nl).

** Er is uitgegaan van 10 ledingen van een restafvalvak van 240 liter

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op het weerstandsvermogen en de risicobeheersing van de gemeente Krimpenerwaard. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vraagt in deze paragraaf minimaal in te gaan op een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Deze risico-inventarisatie wordt twee keer per jaar geactualiseerd (voor de begroting en voor de jaarrekening).

Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit bedoelen we al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. Denk hierbij aan de algemene reserve en de reserve weerstandsvermogen.

De reserve weerstandsvermogen is gebaseerd op de geïnventariseerde risico's. Voor deze begroting onderscheiden we:

Risico's (x € 1.000)	Bedrag
'Reguliere' risico's	6.975
COVID-19 risico's 2021 (zie paragraaf H)	442
Totaal	7.417

Het is onwaarschijnlijk dat alle geïnventariseerde risico's zich tegelijkertijd in volle omvang voordoen. De gemeente Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen op 50% voor Reguliere risico's en 10% voor COVID-19 risico's. Hetgeen neerkomt op:

Af te dekken risico's (x € 1.000)		Bedrag
50% van de geïdentificeerde 'Reguliere' risico's	50% van € 6.975 =	3.488
10% van de COVID-19 risico's	10% van € 0.442 =	44
Totaal af te dekken door middel van de reserve weerstandsvermogen		3.532

De totale weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

Weerstandscapaciteit (x €1.000)	(x € 1.000)
De algemene reserve	11.111
De reserve weerstandsvermogen	3.532
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	14.643

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven als een ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal van de gekwantificeerde risico's. De weerstandscapaciteit bedraagt € 14.643. De geïnventariseerde risico's bedragen € 7.417. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde risico's. Dit verhoudingsgetal bedraagt derhalve 2.

Ratio	Waardering
Boven 2,0	uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	ruim voldoende
Tussen 0,8 en 1,4	matig
Tussen 0,6 en 0,8	onvoldoende
Onder 0,6	ruim onvoldoende

Het verhoudingsgetal 2 geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen en wordt beoordeeld als uitstekend.

Risicomanagement

Risicomanagement kent meerdere doelstellingen. In de nota Risicomanagement, die in oktober 2016 in de raad is vastgesteld, hebben wij de volgende doelstellingen benoemd:

1. Inzicht verkrijgen in de risico's die wij als gemeente lopen. Dit zijn zowel financiële als niet-financiële risico's. Daarbij moeten beheersmaatregelen deze risico's verminderen.
2. Vergroten van het risicobewustzijn van alle medewerkers binnen de gemeente in houding en gedrag. Risicobewustzijn moet onderdeel zijn van de bedrijfscultuur.
3. Beoordelen van het benodigde weerstandsvermogen.
4. Voldoen aan wet- en regelgeving (BBV).

Bij risico's maken we een onderscheid tussen risico's die wel en risico's die niet van belang zijn voor de weerstandscapaciteit. Bepaalde risico's zijn niet van belang voor de weerstandscapaciteit als de begroting- en rekeningcyclus in orde is en we adequate beheersmaatregelen of (verlies)voorzieningen hebben getroffen. Risico's die van belang zijn voor de weerstandscapaciteit zijn bijvoorbeeld bedrijfsrisico's als grondexploitatie, de sociaaleconomische ontwikkelingen, garantieverplichtingen, schadeclaims en renterisico's.

De risico-inventarisatie is in het eerste kwartaal van 2022 geactualiseerd. De uitkomsten hiervan zijn in deze paragraaf verwerkt.

Inventarisatie van de risico's

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een inschatting gemaakt van de mogelijke financiële tegenvallers. Om bij de inventarisatie een redelijke inschatting te kunnen maken van de kansen dat risico's zich voordoen en de financiële consequenties, hebben we gebruik gemaakt van bandbreedtes. Bij de opzet van de bandbreedtes is rekening gehouden met de omvang van risicovolle situaties in Krimpenerwaard, afgezet tegen de schaal waarop Krimpenerwaard opereert.

Klasse	Norm	Risico
1	Minder of 1 x per 10 jaar	10%
2	1 x per 5 - 10 jaar	30%
3	1 x per 2 - 5 jaar	50%
4	1 x per 1 - 2 jaar	70%
5	1 x per jaar of vaker	90%

Bij elk risico is geïnventariseerd welke beheersmaatregelen zijn getroffen die het risico verkleinen. Vervolgens is een inschatting gemaakt van het maximaal financiële risico dat resteert. Met behulp van het percentage, behorend bij de klasse (bijvoorbeeld 10%), en het bedrag opgenomen bij "maximaal financieel gevolg restrisico" wordt het financiële gevolg voor de weerstandscapaciteit berekend. Hieronder een overzicht van de Reguliere Risico's $\geq$ € 50.000 op basis van het op deze wijze berekende financiële gevolg.

Risico's = € 50.000		
1	SD/SZ - Diverse risico's Jeugd, Wmo en Participatiewet	2.017
2	Gebiedsovk01 - Opgave natuur	1.500
3	SD04 - Financiële verplichtingen t.a.v. sport, cultuur en maatschappelijk voorzieningen kunnen leiden tot financiële risico's	940
4	RO09 - Risico a.g.v. uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed	500
5	OW/FAC - Forse stijging in de materiaal-en loonkosten in de bouw- en onderhoudssector maken projecten en onderhoud aanzienlijk duurder	500
6	Div - Oekraïne-crisis en daaruit volgende risico's voor kosten gerelateerd op vluchtelingenopvang en prijsstijgingen	PM
7	GREX01 - Exploitatierisico's	288
8	OW01 - Beheeroverdracht Steinsedijk in Haastrecht	112
9	ALG01 - Niet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming	105
10	P&O06 - Wachtgeldregeling (vm) wethouders	90
11	S&I12 - Naleving (BIO-H18)	70
12	RO07 - Onvoldoende weerstandsvermogen bij Groenalliantie	57
13	Overige risico's	796
Totaal		6.975

Toelichting geïnventariseerde risico's

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 7,4 miljoen (€ 7 miljoen reguliere risico's + € 0,4 miljoen COVID-19 risico's). Bij de Begroting 2022 was dit € 7,6 miljoen. De verlaging van het risico met € 0,2 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door: de lagere COVID-19 risico's (- € 0,2 miljoen), een verlaging bij het Sociaal Domein (- € 0,4 miljoen) omdat de effecten van de businesscase doelmatigheid nu structureel in de begroting verwerkt zijn inclusief reële raming van de totale kosten en een nieuw risico inzake de stijgende materiaal-en loonkosten in de bouw- en onderhoudssector (+ 0,5 miljoen). Daarnaast zijn er nog enkele andere risico's minimaal verlaagd of komen te vervallen.

Hieronder volgt een toelichting op de risico's van € 50.000 en groter.

Toelichting geïnventariseerde reguliere risico's

1- Diverse risico's Jeugd, Wmo en Participatiewet

Jeugd en Wmo

De uitgaven voor Jeugdhulp en de Wmo voorzieningen worden jaarlijks zo reëel mogelijk begroot. Door het open einde karakter van deze voorzieningen bestaat het risico (€ 0,8 miljoen) dat de uitgaven een veelal niet te voorzien verloop hebben. Een toename van de kosten kan het gevolg zijn van mutaties in het volume en in de prijsafspraken. Binnen de jeugdhulp wordt 70% van de indicaties buiten het gemeentelijk kanaal om afgegeven door directe verwijzers als huis- en jeugdartsen.

Binnen het Sociaal Domein wordt aan verschillende leveranciers voorschotten betaald om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen. Het risico (€ 0,27 miljoen) bestaat dat betaalde voorschotten bij een faillissement van de dienstverlener niet meer kunnen worden verrekend. Op de businesscase doelmatigheid bestaat nog een risico (€ 0,12 miljoen) inzake het beoogde effect van de inzet Jeugdhulp Ondersteuner Huisartsen (JOH). Er is inmiddels één van de beoogde 2 JOH's in dienst en actief. De businesscase doelmatigheid zelf is in de tweede tussenrapportage 2021 structureel verwerkt in de begroting voorzien van een aangepaste reële raming van de budgetten.

Bij de Wmo heeft de verlaging van de eigen bijdrage een aanhoudend aanzuigend effect op de maatwerkvoorzieningen. Er is sprake van een structurele toename van de Wmo uitgaven vanaf 2019. Naast het lagere abonnementstarief speelt ook de vergrijzing een rol. Daarnaast bestaat de kans dat niet tijdig gesignaleerd wordt dat inwoners (tijdelijk) minder zelfredzaam zijn. Het risico (€ 0,14 miljoen) ontstaat als we door het niet tijdig signaleren te laat kunnen ingrijpen en geconfronteerd worden met hoge kosten.

Tot slot bestaat nog het risico (€ 0,2 miljoen) dat de uitgaven Jeugdzorg, als gevolg van de invoering van het woonplaatsbeginsel in de jeugdwet per 1 januari 2022, minder hard dalen dan de berekening van het Rijk aangeven. Het traject met het in kaart brengen van de effecten van de verschuiving van de zorgkosten is nog in volle gang en zal in 2022 grotendeels afgerond zijn.

Participatiewet

De laatste jaren vertoont het cliëntenbestand een wat wisselende curve. In 2020 was er een aanzienlijke stijging, maar in 2021 weer een lichte daling. Het risico (€ 0,45 miljoen) bestaat uit het risico dat de uitkering vanuit het Rijk (BUIG) niet volstaat ter dekking van de lokale lasten. Bij een overschrijding tussen de 7,5% en 12,5% ten opzichte van de Rijksbijdrage komt de gemeente in aanmerking voor een compensatie van 50%. Pas bij een overschrijding van meer dan 12,5% worden de kosten gedekt vanuit de vangnetuitkering.

2- Gebiedsovereenkomst

De gemeente heeft, samen met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, de regie over de samenhangende opgaven in hun buitengebied. De provincie Zuid-Holland fungeert als opdrachtgever. In het tweede halfjaar van 2020 is met de andere twee overheden een addendum overeengekomen op de Gebiedsovereenkomst Veenweiden. Allereerst is de doorlooptijd van de overeenkomst verlengd tot en met 2026. Daarnaast zijn nieuwe afspraken gemaakt over het risico van overschrijding van het totaalbudget van € 95,1 miljoen voor dit project. Bij een overschrijding van het budget tot € 4 miljoen, is 50% voor rekening van de provincie en 50% voor rekening van de uitvoerende partijen (gemeente 75% en hoogheemraadschap 25%). Is de overschrijding meer dan € 4 miljoen, dan is dat volledig voor rekening van de provincie. De aanspraak zal voor de gemeente, op basis van het addendum, nooit meer bedragen dan € 1,5 miljoen. Vóór het afsluiten van dit addendum was het risico voor de gemeente nog € 3 miljoen. Het gemeentelijk risico zal gedurende de realisatie van het project steeds beter en pas compleet na afronding van het project inzichtelijk zijn.

3 - Verplichtingen ten aanzien van sport, cultuur en overige maatschappelijk voorzieningen

Op basis van in het verleden gemaakte afspraken heeft de gemeente verplichtingen ten aanzien van enkele maatschappelijke instellingen. De risico's worden sinds de jaarrekening 2020 ontleend aan de standenlijst voor maatschappelijke voorzieningen binnen het Sociaal domein. De actualisatie van de risico inschatting heeft ten opzichte van de begroting 2022 geen wijziging in het mogelijke risico ten laste van het weerstandsvermogen ten gevolg gehad.

4 - Uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed

De gemeente heeft een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingsprojecten lopen. Alle projecten hebben een grote financiële omvang en hebben een looptijd van enkele jaren. Hierdoor zijn er dus ook risico's. Voor veel projecten gaat de gemeente een samenwerkingsovereenkomst aan met een marktpartij, in veel gevallen in de vorm van een anterieure overeenkomst. Hierdoor liggen de financiële risico's grotendeels bij de marktpartij. De projecten bevinden zich in verschillende fasen, waardoor er sprake is van risicospreiding. Er is voor gekozen om niet voor elk project apart een risico uit te werken. Er is één risico uitgewerkt ten aanzien van de projecten met betrekking tot gebiedsontwikkeling en vastgoed. Hiervoor is een bedrag van € 0,5 miljoen opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit om de mogelijke risico's uit deze projecten op te kunnen vangen.

5 - Stijging materiaal- en loonkosten in de bouw- en onderhoudssector

Er is de laatste jaren sprake van een aanzienlijke stijging in de materiaal- en loonkosten in de bouw- en onderhoudssector. Dit geeft een risico (€ 0,5 miljoen) op zowel de onderhoudskosten als ook op de kosten van diverse ontwikkelingen in de vorm van bouwprojecten. Vanaf 2021 indexeren we de onderhoudskosten in het IBOR al jaarlijks op basis van het indexpercentage in de meicirculaire van het gemeentefonds. Maar deze indexatie is waarschijnlijk niet afdoende om de prijsstijgingen in de sector op te vangen. We zijn momenteel aan het overwegen hoe we dergelijke schommelingen in loon- en prijsontwikkelingen in de toekomst op kunnen vangen en op basis van welke kaders we dit kunnen doen.

6 - Oekraïne-crisis

De crisis in Oekraïne geeft ook risico's in Nederland en ook in onze gemeente. We zien dit al terug in de opvang van vluchtelingen uit het oorlogsgebied, in de stijgende prijzen van brandstoffen en wellicht heeft het op termijn nog meer gevolgen voor de economische situatie in Nederland. Gezien de recente opkomst van dit risico wordt er ook landelijk nog volop geïnventariseerd wat de mogelijke omvang van de effecten, ook voor lokale overheden, kan zijn. Wij als gemeente participeren hier actief in en actualiseren dit risico zodra er meer inzicht in de effecten is. Voor nu wordt het risico als PM post opgenomen.

7 - Grondexploitaties

In de grondexploitaties zijn er verschillende soorten risico's. Bijvoorbeeld: financieel, technisch, organisatorisch etc. Voor de jaarrekening 2021 zijn de risico's geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een

neerwaartse aanpassing van de benodigde weerstandscapaciteit ten opzichte van de begroting 2022. Belangrijkste oorzaken zijn het gereed komen van werkzaamheden in het complex Dorpshart en het afsluiten van het complex Tiendhoek II. Een gedeelte van deze risico's (€ 2,0 miljoen) is opgenomen in de verliesvoorziening. Opname in de verliesvoorziening vindt plaats als het risico groter dan 50% wordt geacht en er sprake is van een verliesgevende exploitatie. Na verwerking in de risicovoorziening resteert een bedrag van € 287.996 aan risico's waarvan € 143.998 is opgenomen in de weerstandscapaciteit. In paragraaf G – Grondbeleid wordt nader ingegaan op de grondexploitaties binnen onze gemeente en de gevormde reserves en voorzieningen.

8 - Steinsedijk

Met ingang van 1 januari 2017 is de Waterwet gewijzigd. Vanwege de wetwijziging is door de Provincie een ontwerpbesluit opgesteld tot wijziging van de Waterverordening Rijnland en de Verordening Ruimte 2014, welke op 14 november 2018 is vastgesteld door de Provincie Zuid-Holland. Het Hoogheemraadschap van Rijnland (verder Rijnland) heeft op basis van dit besluit de legger regionale keringen en de legger primaire keringen geactualiseerd. Onderdeel van de wetwijziging is een wijziging in de normering van dijken. De Steinsedijk in Haastrecht heeft daardoor voor een groot deel de waterkerende functie verloren en is dus formeel geen dijk meer. Dit betekent dat het hele dijklichaam in beheer en onderhoud door Rijnland aan de gemeente wordt overgedragen. Er is als coulanceregeling een bedrag van € 517.000 door Rijnland overgemaakt aan de gemeente voor het onderhoud. Het structurele risico berekend op € 112.000 gebaseerd op een investering van € 8.350.000 af te schrijven in 80 jaar. Er wordt momenteel hard gewerkt aan een investeringsplan waarmee er meer duidelijkheid komt over de gevraagde investering en dit risico kan komen te vervallen.

9 - Niet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming

De gemeente is verplicht passende technische en organisatorische maatregelen te treffen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens van inwoners. Vanaf 25 mei 2016 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en organisaties in de publieke en private sector hadden tot 25 mei 2018 de tijd voor het aanpassen van de bedrijfsvoering op de AVG. Organisaties die vanaf dat moment niet aan de AVG voldoen lopen boeterisico's, die kunnen oplopen tot € 20 miljoen of maximaal 4% van de jaaromzet.

10 - Wachtgeldregeling (vm) wethouders

De uitkering (wachtgeld) na het vervullen van een politiek ambt is voor politieke ambtsdragers geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Het recht op de uitkering bestaat ongeacht de reden van het aftreden. De termijn en hoogte van de uitkering zijn afhankelijk van de duur van alle voorafgaand aan het ontslag beklede politieke functies (de Appa-loopbaan) en van inkomsten uit een eventuele nieuwe functie. Daarnaast is ook sprake van recht op vergoeding van ten behoeve van outplacement. In verband met de nieuwe verkiezingen bestaat de mogelijkheid dat er een recht ontstaat op deze regeling wanneer bestuurders niet terugkeren in hun functie. In de begrotingscijfers vanaf 2022 is op basis van een inschatting van hoogte, duur en mogelijke inkomsten rekening gehouden met de hoogte van de uitkering. Dit bedrag ligt lager dan de maximaal mogelijke aanspraak. Het verschil is meegenomen in de risicoanalyse.

11 - Onvoldoende naleven van informatiebeleid en procedures

Dit risico gaat over het voorkomen van schending van enige wetgeving, wettelijke en regelgevende of contractuele verplichtingen, en van beveiligingseisen om bijvoorbeeld hacks te voorkomen. Het niet toezien op de naleving van het onlangs geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleid kan tot gevolg hebben dat er wel regels zijn afgesproken en maatregelen zijn genomen, maar dat men er zich niet of onvoldoende aan houdt. Het bruto risico dat zich voor kan doen is aanzienlijk. We hebben echter vele beheersmaatregelen getroffen en monitoren deze zorgvuldig, waardoor het netto risico, de daadwerkelijke kans dat een risico zich voordoet met inbegrip van de beheersmaatregelen aanzienlijk lager geschat kan worden.

12 - Onvoldoende weerstandsvermogen Groenalliantie

De provincie is per 1 januari 2018 uitgetreden. Door de uittreding van de provincie is er een onzekerheid voor de (structurele) financiële bijdrage ná 2025. Deze is ingeschat op € 457.000. Het risico voor Krimpenerwaard hierin is, op basis van het aantal inwoners, becijferd op € 57.000.

Toelichting risico's COVID-19

De verwachting is dat er in 2022 ook nog een beperkt aantal compensatieregelingen zullen blijven bestaan voor afwikkeling van de uitloop van bestaande regelingen, vanwege de toezegging van het Rijk dat de COVID-19-kosten volledig gecompenseerd worden. Wij houden toch een slag om de arm

omdat het kan zijn dat, vanwege macro-systematiek in de verdelingen lokale issues, mogelijk toch niet alle kosten gedekt worden. Hierom nemen wij de geraamde risico's voor 10% mee in de berekening van het weerstandsvermogen.

Toelichting risico Remu-claim - Geen onderdeel van de reserve weerstandsvermogen

Bij de verkoop van de aandelen Eneco is de zogenaamde REMU-claim buiten beschouwing gelaten. Dat betekent dat de verantwoordelijkheid van deze claim blijft rusten bij de huidige aandeelhouders. De gemeente Utrecht, provincie e.a. zijn tegen de uitspraak van de rechter in hoger beroep gegaan. Op 8 december 2020 heeft het Gerechtshof Amsterdam een uitspraak gedaan in de REMU-zaak, alle grieven van de voormalige aandeelhouders van REMU zijn ongegrond verklaard en de claim is afgewezen. Er is echter in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De behandeling is gestart in april 2021. Een ingesteld cassatieberoep neemt gemiddeld één jaar in beslag en bij de actualisatie van dit risico in maart 2022 was er dan ook nog geen zicht op een uitspraak op het beroep. De inschatting van het risico voor de gemeente Krimpenerwaard is maximaal € 1.386.000 (0,566 % van € 245 miljoen). Deze claim vormt daarmee wel een mogelijk risico maar deze komt dus niet ten laste van het weerstandsvermogen. Als het risico zich voordoet wordt dit ten laste van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco gebracht.

Kengetallen

Gezien het stijgende belang van onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten, een grotere druk op doelmatigheid en een steeds meer divers wordende context (ontwikkeling van financiële producten, meer verbonden partijen, meer taken zoals bijvoorbeeld in het sociaal domein) is het belang van inzicht in de financiële positie toegenomen.

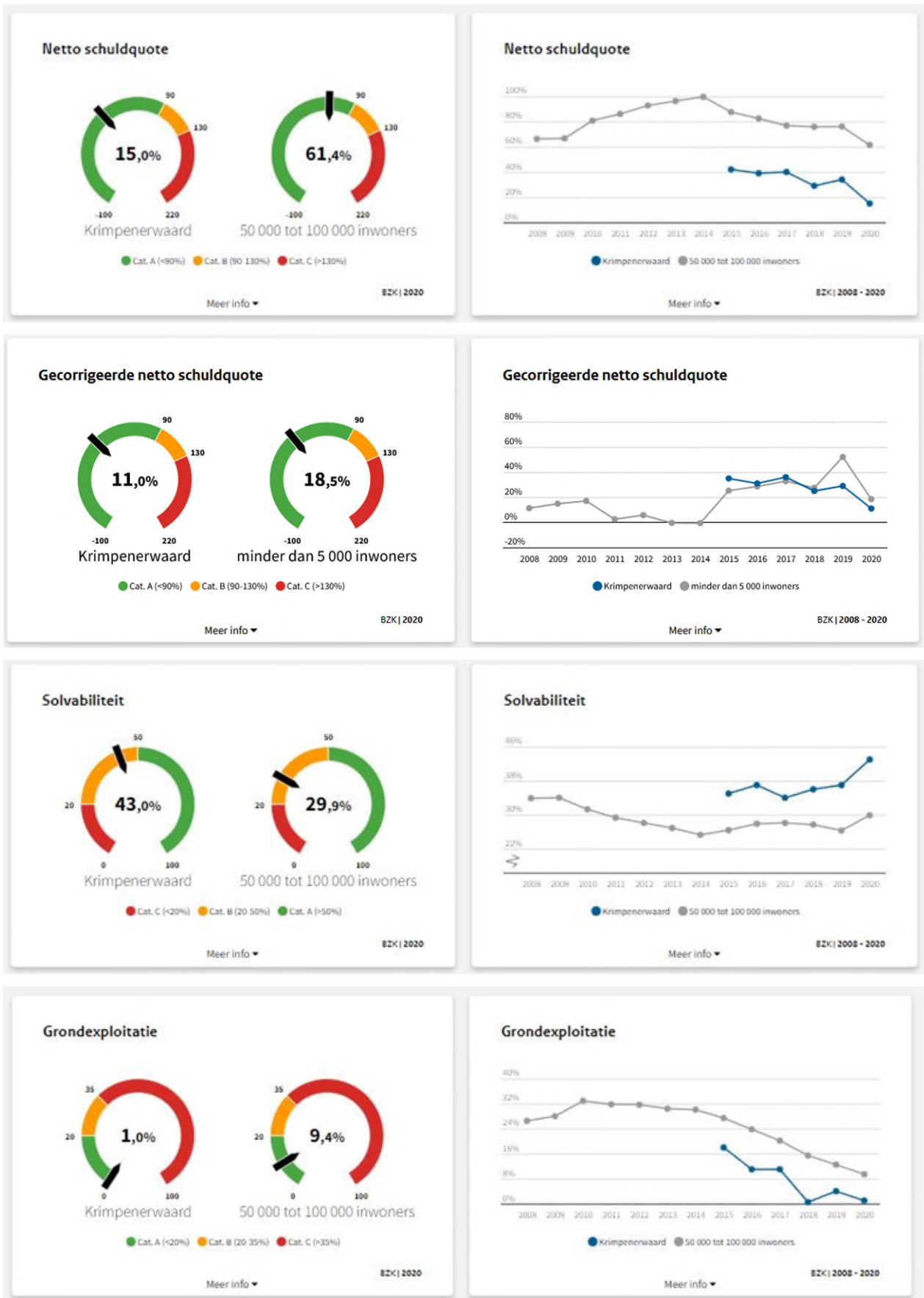
Om aan het voorgaande tegemoet te komen, schrijft het BBV een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen voor die moeten worden opgenomen in deze paragraaf. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

In de volgende tabel zijn de verplichte kengetallen, inclusief betreffende waarden voor onze gemeente opgenomen. Onder de tabel volgt een nadere toelichting per kengetal en wordt de link gelegd tussen waarden op de verschillende kengetallen.

Kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	15%	43%	21%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	11%	37%	15%
Solvabiliteitsratio	43%	39%	33%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0,0%	0,3%
Grondexploitatie	1%	0%	-1%
Belastingcapaciteit	108%	110%	106%

Voor de toelichting per kengetal wordt gebruik gemaakt van het dashboard Financiële kengetallen van uw gemeente van het Ministerie van Binnenlands Zaken en Koninkrijksrelaties (<https://findo.nl/dashboard/dashboard/gemeentelijke-rekening-kengetallen/>). Daarbij worden de cijfers van de eigen gemeente geplaatst in de context met landelijke cijfers en de cijfers van de gemeentegrootte 50.000 tot 100.000 inwoners. Deze benchmark is gebaseerd op de cijfers Jaarrekening 2020.

Weerbaarheid: Kan de gemeente tegen een stootje?

Wendbaarheid: kan de gemeente zich relatief snel aanpassen aan veranderende omstandigheden?

Toelichting per kengetal:

Netto schuldquote: Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft daarmee inzicht in de mate waarop rentelasten en aflossingen drukken op de exploitatieruimte. Een normale netto schuldquote ligt tussen de 0% en 90%. Een schuldquote tussen de 90% en 130% wordt als hoog beschouwd en mag niet verder toenemen. Een schuldquote hoger dan 130% wordt als te hoog beoordeeld en moet afgebouwd worden. De gemeente Krimpenerwaard bevindt zich met 15% bij de jaarrekening 2020 aan de onderkant van de normale marge en zit aanzienlijk lager dan het gemiddelde van andere gemeenten van gelijke omvang (61,4%). Bij de jaarrekening 2021 is het percentage beperkt gestegen naar 20%.

Gecorrigeerde netto schuldquote: Dit kengetal is een aanvulling op bovenstaande waarbij er een correctie plaatsvindt door de verstrekte leningen mee te nemen. Dit om het effect van doorlenen inzichtelijk te maken. De marges zijn identiek en door het meenemen van de verstrekte leningen daalt de schuldquote van de gemeente Krimpenerwaard van 15% naar 11%. Bij de jaarrekening 2021 zijn de percentages respectievelijk 20% en 14%.

Solvabiliteit: Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar verplichtingen te voldoen en bestaat uit de hoogte van het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal. Een ratio hoger dan 50% is het minst risicovol, een ratio tussen de 20% en 50% is neutraal en een ratio lager dan 20% is risicovol. De gemeente Krimpenerwaard zit met 43% bij de jaarrekening 2020 tegen de grens van minst risicovol aan en scoort in vergelijking met het gemiddelde van de andere gemeenten van gelijke omvang (29,9%) beter. Bij de jaarrekening 2021 zien we een lichte daling naar 34%.

Grondexploitatie: Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grondexploitaties zich verhouden tot de totale (geraamde) baten van de gemeente. Een score lager dan 20% is het minst risicovol, tussen de 20% en 35% is neutraal en hoger dan 35% is risicovol. De gemeente Krimpenerwaard zit met een score van 1% bij de jaarrekening 2020 in de minst risicovolle categorie en loopt ook minder risico dan het gemiddelde van de andere gemeenten van gelijke omvang (9,4%). Bij de jaarrekening 2021 daalt dit percentage zelfs verder naar -1%.

Belastingcapaciteit: Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot de gemiddelde landelijke belastingdruk. Een score lager dan 100% geeft aan dat de lokale lasten lager zijn dan het landelijk gemiddelde en een score hoger dan 100% geeft aan dat de lokale lasten hoger zijn dan het landelijke gemiddelde. De gemeente Krimpenerwaard zit met een score van 108% iets boven het landelijk gemiddelde en ook iets boven de score van het gemiddelde van de andere gemeenten van gelijke omvang (99%). In de jaarrekening 2021 zien we echter een lichte daling naar 106%. Dat wil dus zeggen dat in 2021 het gemiddelde landelijke tarief harder gestegen is dan het lokale tarief.

Structurele exploitatieruimte: Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente is staat is de structurele lasten te dragen met structurele baten. Bij een negatief percentage zijn de structurele lasten hoger dan de structurele baten. Bij een positief percentage kan de gemeente de structurele lasten dragen met de structurele baten. Voor de gemeente Krimpenerwaard is het percentage 0,4% en dit laat dus zien dat wij de structurele lasten kunnen dragen met de structurele baten. Bij het gemiddelde van de andere gemeenten van gelijke omvang is er meer positieve ruimte tussen de structurele lasten en de structurele baten (2,9%). In de jaarrekening 2021 zien we een lichte stijging naar 0,9% voor de gemeente Krimpenerwaard.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn bezittingen van de gemeente die gedurende een lange periode gebruikt worden om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke belang. Het onderhoud hiervan kost veel geld. Dit neemt dan ook een groot deel van de gemeentelijke begroting in beslag. Voor kapitaalgoederen zijn vaak langlopende investeringen vereist. Achterstanden in het onderhoud hiervan kunnen, naast kapitaalvernietiging, in het ergste geval leiden tot onveilige situaties. Het is daarom zinvol om op het gebied van het onderhoud van kapitaalgoederen effectief beleid te voeren en op deze wijze invulling te geven aan de begrippen assetmanagement en risicomanagement.

In deze paragraaf is het beleidskader opgenomen waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd waarop de kapitaalgoederen worden onderhouden, de aantallen en de financiële middelen die nodig zijn voor het in standhouden hiervan. De financiële consequenties zijn inzichtelijk gemaakt voor de komende jaren, waarbij we opmerken dat aanbestedingsvoordelen of -nadelen, gelet op de hoogte van de investeringen, grote invloed kunnen hebben op de financiën. Dat geldt ook voor de ontwikkeling van de rente.

De kapitaalgoederen: worden onderverdeeld in de volgende drie categorieën.

1. Gebouwen
2. Wegen, civiele kunstwerken, groen, water, openbare verlichting en speelvoorzieningen; samengevoegd in het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)
3. Riolering

Op de pagina's hierna is per categorie het beleidskader aangegeven. Ook is van 2021 de realisatie en van 2022, 2023 en 2024 de begroting weergegeven

1. Gebouwen

Actueel beleidskader

De gemeente beschikt over diverse, openbare en niet-openbare, gebouwen. In de begroting wordt voor deze gebouwen rekening gehouden met klein onderhoud en groot onderhoud. In het kort komt het er op neer dat er geen achterstallig onderhoud mag ontstaan. In 2017 heeft de raad het 'Beheerplan gemeentelijk vastgoedbeheer 2017-2031' vastgesteld. Dit vormt het beleidskader voor het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed voor de komende jaren. Het geactualiseerde beheerplan wordt medio 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aantallen

De gemeente is eigenaar van 118 gebouwen, inclusief de nog af te stoten gebouwen (31-12-2021).

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De financiële middelen die beschikbaar zijn voor openbare gebouwen zijn gesplitst in dagelijks onderhoud (exploitatie) en een storting in een onderhoudsvoorziening. De dotatie in de voorziening om in de planperiode het groot onderhoud uit te kunnen voeren, wordt in 2022 herzien. Voor de brandweerkazernes geldt dat het klein dagelijks onderhoud ten laste van de Veiligheidsregio komt.

Onderdeel (x € 1.000)	2021		2022	2023	2024
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	451	341	370	370	370
Dotatie voorziening Onderhoud gebouwen	891	891	891	886	886
Onttrekking uit de voorziening *	1.153	648	1.523	929	440

*Dit betreft de onttrekking conform de vastgestelde programmabegroting 2022.

Voor het onderhanden werk verwijzen wij u naar het verloopoverzicht voorzieningen op de balans.

2. IBOR

Op 9 november 2021 is het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR 2) vastgesteld door de gemeenteraad. Het IBOR geeft inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van onze arealen en de wijze waarop het beheer en onderhoud worden uitgevoerd, in relatie tot de middelen.

De openbare ruimte is continu in beweging. Hieronder vindt u de actuele arealen. De afgelopen jaren hebben veel inspecties hebben plaatsgevonden en op basis daarvan zijn de beheercijfers geactualiseerd. Het IBOR heeft een doorlooptijd van vier jaar (tot 2025).

Onderdeel	Aantallen	Eenheid
Wegen in ha.	206	ha
Civiele kunstwerken	397	st
Lichtpunten	12.564	st
Oppervlakte groen in ha.	126	ha
Bomen - binnen bebouwde kom	21.585	st
Speeltoestellen	929	st
Oppervlakte water in ha.	741	ha
Oeverlengte in km.	164	km
Oeverconstructies	86	st
Duikers	370	st

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting:

De kosten voor het IBOR zijn opgenomen onder Verkeer, vervoer en waterstaat (programma 2) Sport, cultuur en recreatie (programma 5) en het programma Volksgezondheid en milieu (programma 7). De financiële middelen die beschikbaar zijn voor het IBOR zijn gesplitst in dagelijks onderhoud (exploitatie) en een storting in een onderhoudsvoorziening. De toevoeging aan de voorziening komt overeen met de in het plan vastgestelde bedragen en uitgangspunten.

Onderdeel (x € 1.000)	2021		2022	2023	2024
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	3.890	4.122	3.117	3.026	2.996
Dotatie voorziening IBOR	4.503	4.503	4.503	4.503	4.503
Onttrekking uit de voorziening IBOR*	6.713	6.478	6.461	6.524	5.352

*Dit betreft de onttrekking conform de vastgestelde programmabegroting 2022.

Voor het onderhanden werk verwijzen wij u naar het verloopoverzicht voorzieningen op de balans.

3. Riolering

De kaders voor het beheer van het riool zijn vastgesteld in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2017- 2021. In 2022 wordt dit plan geüpdatet.

Hieronder zijn de aantallen weergegeven van het rioolstelsel (peildatum 31-01-2021).

Onderdeel	Actuele cijfers	Eenheid
Gemengd systeem	157,1	km
Droogweerafvoer (DWA)	63,1	km
Hemelwaterafvoer (HWA)	78,1	km
Drainage en duikers	22,5	km
Gemalen	85	st
Pompunits drukriolering	1887	st
Persleiding	204,9	km
Bergingsbassin	16	st

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De uitgaven voor dit onderdeel vallen in grote lijnen uiteen in investeringskosten en dagelijkse kosten. De dagelijkse kosten bestaan voor een groot gedeelte uit kapitaallasten (rente en aflossing op investeringen in het riool) en overheadkosten, omdat het rioolstelsel in eigen beheer wordt onderhouden. Deze kosten worden gedekt door de tarieven.

Als gevolg van lagere uitgaven is de onttrekking in 2021 lager dan begroot. Dit is verantwoord in Programma 7.2.

De begrote bedragen sluiten aan op de bedragen uit de vastgestelde plannen. In 2022 wordt het vGRP herzien, zo ook de financiële kant.

Onderdeel (x € 1.000)	2021		2022	2023	2024
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	1.626	1.529	1.359	1.359	1.359
Dotatie voorziening vGRP	-		-	-	-
Onttrekking uit de voorziening vGRP*	611	395	335	335	335

* Voor het onderdeel riolering geldt dat het hier gaat om een egalatievoorziening. Deze voorziening wordt gebruikt om tegenvallende kosten en/of opbrengsten op te vangen

D. Financiering

Algemeen

Inleiding

In de paragraaf financiering wordt de financieringsfunctie van de gemeente Krimpenerwaard toegelicht. De toelichting vindt plaats in een onderdeel algemene ontwikkelingen en een onderdeel ontwikkelingen gemeente Krimpenerwaard. Onder de algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen ten aanzien van de wet- en regelgeving aan de orde. Het onderdeel ontwikkelingen gemeente Krimpenerwaard richt zich specifiek op de financiering, renteberekening en het voldoen aan wettelijke bepalingen van de gemeente Krimpenerwaard.

Belangrijkste conclusies

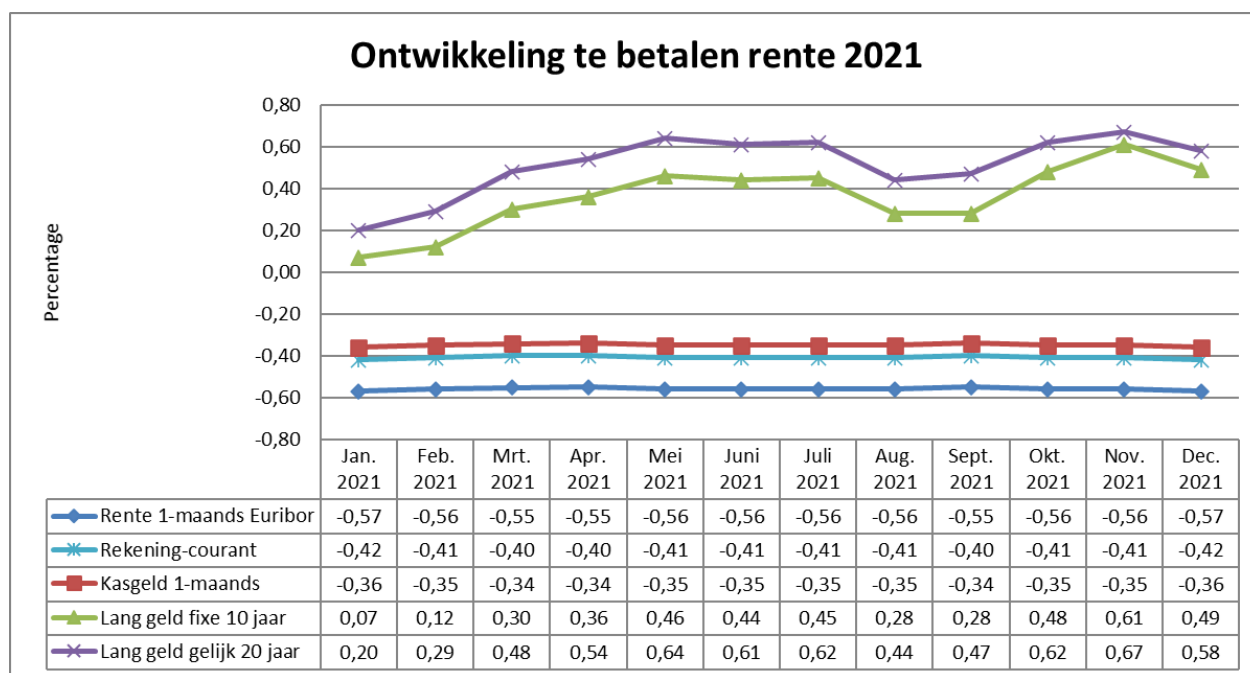
De belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering zijn:

- De lange rentetarieven zijn in 2021 licht opgelopen, maar zijn ondanks de opgelopen inflatie op een relatief laag niveau gebleven;
- In de Financiële verordening 2022 is opgenomen dat het college eens in de vier jaar een treasurystatuut vaststelt. Het treasurystatuut Krimpenerwaard is in 2020 vastgesteld;
- In 2021 is een tweetal nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken. Het betreft leningen per 1 juli 2021 van € 40 miljoen en per 14 oktober 2021 van € 20 miljoen ;
- De gemiddelde rente voor de totale leningenportefeuille bedraagt per 31 december 2021 0,97%;
- Er is voldaan aan de voorschriften vanuit de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm);
- In 2021 is conform de begroting een rentepercentage van 0,9% toegerekend aan de activa (omslagrente). Het gerealiseerde renteresultaat op het taakveld Treasury valt binnen de bandbreedte die in de BBV notitie is gedefinieerd.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Het voorspellen van de renteontwikkeling is een lastige opgave, zeker op de lange termijn. In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van te betalen rente (debetrente) in 2021 weergegeven. Naast het algemene Euribor tarief worden de tarieven van verschillende gemeentelijke financieringsmogelijkheden in de grafiek gepresenteerd.

Euribor is het gemiddelde rentetarief waartegen een groot aantal vooraanstaande Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken en vormt de basis voor andere rentetarieven. Bij het beoordelen van de renteontwikkeling bestaat er een verschil in de geldmarktrente (rentetarieven met een looptijd tot maximaal 2 jaar) en de kapitaalmarktrente (rentetarieven met een langere looptijd). De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De rente op de kapitaalmarkt is erg afhankelijk van de inflatie in een land. Begin februari 2022 gaf de ECB aan dat de inflatie langer (dan eerder gedacht) op een hoog niveau blijft. Op basis hiervan verwacht de BNG Bank in haar rentevisie dat de lange rentetarieven in 2022 geleidelijk zullen oplopen.

Wet- en regelgeving

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen geven het bindende kader voor de uitoefening van de treasury van de gemeenten. De onderliggende regelingen zijn:

- de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo);
- het besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden;
- de regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Op grond van artikel 212 Gemeentewet is de gemeente verplicht een financiële verordening vast te stellen. In artikel 17 van de Financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2022 is opgenomen dat het college eens per vier jaar een treasurystatuut vaststelt en ter informatie aan de gemeenteraad aanbiedt. Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een financieringsparagraaf op te worden genomen in de begroting en het jaarverslag (artikelen 9, 13 en 26).

Ontwikkelingen Krimpenerwaard

Beleidsvoornemen treasury

In het treasurystatuut 2020 heeft het college de kaders voor de treasuryfunctie bepaald. Het beleid van onze gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte zo gunstig mogelijk af te dekken. Omdat de rente op de kortlopende middelen in het algemeen gunstiger is dan de rente op langlopende middelen, wordt bij een gelijkblijvende renteverwachting eerst gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen als er een lening aangetrokken moet worden.

Voor het afdekken van renterisico's kan worden afgeweken van financiering met een korte looptijd.

Door langlopende geldleningen eerder aan te trekken dan strikt noodzakelijk kan enerzijds geprofiteerd worden van een lage rente en anderzijds het risico op stijgende rente worden beperkt of afgewend.

In de meerjarenbegroting 2021-2024 werd rekening gehouden met het aantrekken van nieuwe geldleningen voor de komende vier jaar van in totaal € 55 miljoen. De rentevisies van diverse instellingen lieten in 2021 meermaals een licht oplopende rente zien. Op basis van de gemeentelijke financieringsbehoefte is het ontstane renterisico afgedekt met het aantrekken van de volgende leningen:

- € 40 miljoen met een looptijd van 20 jaar per 1 juli 2021;
- € 20 miljoen met een looptijd van 20 jaar per 14 oktober 2021.

De bijbehorende rentelasten zijn verwerkt en toegelicht in de Tweede tussentijdse rapportage 2021.

Risicobeheer

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn voor de beheersing van de renterisico's de kasgeldlimiet en de renterisiconorm opgenomen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is 2021 niet overschreden en blijft ruimschoots binnen de wettelijke norm.

Berekening kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal 2021	2e kwartaal 2021	3e kwartaal 2021	4e kwartaal 2021
Grondslag: Begrotingstotaal (primitieve begroting)	139.654	139.654	139.654	139.654
Toegestane kasgeldlimiet:				
- relevant percentage (wettelijk voorgeschreven)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedrag (1)	€11.871	€11.871	€11.871	€11.871
Liquiditeitspositie 2021:				
- Kortlopende schuld (negatief betekent schuld)	(7)	(2.429)	(36)	(55)
- Vlottende middelen (positief betekent tegoed)	18.752	13.857	43.907	69.810
Vlottende middelen minus kortlopende schuld (2)	18.745	11.428	43.871	69.755
Ruimte (+) / overschrijding (-) (1+2)	30.616	23.299	55.742	81.626

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar). Reden hiervoor is dat een korte schuldpositie een potentieel renterisico in zich heeft, omdat rentestijgingen direct doorwerken in de rentelasten.

Renterisiconorm

De renterisiconorm gaat er van uit dat de vaste leningenportefeuille zodanig is samengesteld dat het renterisico gelijkmatig over de jaren wordt gespreid. De renterisiconorm is gekoppeld aan het begrotingstotaal.

Berekening renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroot		
		2022	2023	2024
<u>Renterisico's (aflossingen op vaste schuld):</u>				
- renteherziening op vaste schuld	-	-	-	-
- aflossingen	8.570	7.225	8.225	7.725
Renterisico	8.570	7.225	8.225	7.725
<u>Berekening renterisiconorm:</u>				
Begrotingstotaal	139.654	151.637	140.792	139.305
Bij ministerie vastgesteld percentage	0	0	0	0
Renterisiconorm	27.931	30.327	28.158	27.861
<u>Toetsing renterisico aan norm:</u>				
Renterisiconorm	27.931	30.327	28.158	27.861
Renterisico	8.570	7.225	8.225	7.725
Ruimte (+) / overschrijding (-)	19.361	23.102	19.933	20.136

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat het risico dat de gemeente loopt op haar vaste schuld beperkt is en in de periode 2021-2024 ruim binnen de norm blijft.

Leningenportefeuille

De schuldpositie van de gemeente wordt bepaald door de omvang van de portefeuille opgenomen geldleningen in combinatie met de debetstand op de rekening-courant. Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de schuldpositie over de periode 2021 tot en met 2024.

Schuldpositie (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroot		
		2022	2023	2024
<u>Onderhandse geldleningen binnenlandse banken</u>				
- hoofdsom leningen per 1 januari	52.195	104.375	117.150	108.925
- aangetrokken geldleningen 2021	60.750			
- aflossingen afgesloten leningen t/m 2021	(8.570)	(7.225)	(7.225)	(6.725)
- nog af te sluiten geldlening conform 2e TRP 2021		20.000	(1.000)	(1.000)
Hoofdsom leningen per 31 december	104.375	117.150	108.925	101.200

In 2021 zijn een drie langlopende geldleningen verlengd/afgesloten. De specificatie is als volgt:

- Lening per 01-07-2021 van € 40 miljoen met een looptijd van 20 jaar en rente van 0,255%;
- Lening per 14-10-2021 van € 20 miljoen met een looptijd van 20 jaar en rente van 0,52%;

- Oversluiten van bestaande lening per 09-05-2021 van € 0,75 miljoen (in 2018 vastgelegde renteherziening van 1,5%).

In de hoofdsom van de geldleningen per 1 januari 2021 was een (restant)lening opgenomen van € 2.595.000. Deze lening werd doorgeleend aan derden en is in 2021 volledig afgelost. De gemiddelde rente voor de totale leningenportefeuille bedraagt per 31 december 2021 0,97%.

In de Tweede Tussentijdse rapportage 2021 werd rekening gehouden met het nog aantrekken van een langlopende geldleningen van in totaal € 40 miljoen per 1 december 2021. Van dit bedrag is in 2021 een lening aangetrokken van € 20 miljoen. De verwachting is dat het resterende gedeelte in 2022 wordt aangetrokken.

In 2020 is vanuit de reserve Enecogelden een bestemmingsreserve "Overrente" gevormd voor een bedrag van € 5,8 miljoen. In 2021 heeft een vrijval plaatsgevonden van afgerond € 0,7 miljoen.

Renteresultaat

Onderstaand renteschema geeft inzicht in de geraamde en werkelijke rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Rentetoerekening		2021	2021
(bedragen x € 1.000)		Begroot	Werkelijk
a.	Externe rentelasten over korte en lange financiering	941	961
b.	Externe rentebaten over korte en lange financiering	(6)	(6)
	Saldo rentelasten en -baten	935	955
c1.	Doorberekende rente aan grondexploitaties	(12)	17
c2.	Rente projectfinanciering	(16)	(16)
c3.	Rentebaten van doorverstrekte leningen	(100)	(104)
		(128)	(103)
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	807	852
d1.	Rente over eigen vermogen	236	232
d2.	Rente over voorzieningen	-	-
		236	232
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen	1.043	1.084
e.	De aan taakvelden toegerekende rente	(1.170)	(1.195)
	Boekwaarde activa welke integraal wordt gefinancierd (peildatum 01-01-2021, conform mjb. 2021-2024)	130.000	132.750
	Voorcalculatorische rentepercentage begroting 2021	0,9%	0,9%
Renteresultaat op taakveld Treasury (-/- = voordelig)		(127)	(111)

Het renteresultaat bedraagt in 2021 € 111.000. Het gehanteerde rentepercentage bij het samenstellen van de jaarrekening is gebaseerd op het voorcalculatorische rentepercentage van 0,9%. Het nacalculatorische rentepercentage 2021 is becijferd op 0,8% en bevindt zich ruim binnen de bandbreedte die in de BBV notitie is gedefinieerd. Dit betekent dat in 2021 een reëel rentepercentage is toegerekend aan de activa.

Kredietrisicobeheer op verstrekte geldleningen en garanties en overige uitzettingen

In de Wet fido en het Treasurystatuut Gemeente Krimpenerwaard 2020 is als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat leningen of garanties alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. In de in 2020 vastgestelde gemeentelijke Beleidsregels leningen en garantstellingen zijn verdere voorwaarden opgenomen voor het verstrekken van leningen en garanties.

Kredietrisicobeheer richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Mede door tussenkomst van waarborgfondsen en/of andere financieringsregelingen loopt de gemeente een zeer beperkt risico bij uitstaande leningen en garanties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verstrekte geldleningen en garantstellingen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 31-12-2020	Werkelijk 31-12-2021
Verstrekte geldleningen:		
- Startersleningen SVn	4.991	4.771
- Leningen aan verenigingen en stichtingen	219	215
- Leningen aan woningbouwcorporaties	8	7
Garanties:		
- Waarborgfonds Sociale Woningbouw	109.489	118.966
- Overige gewaarborgde geldleningen	1.320	881
Totaal	116.025	124.840

In 2021 is een nieuwe achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw afgesloten. De wijzigingen die zijn doorgevoerd in de nieuwe overeenkomst leiden tot een andere toerekening van de achtervangpositie aan gemeenten. Tot 1 augustus 2021 werd per geborgde lening één gemeente als achtervanger vastgelegd. Na 1 augustus 2021 is het achtervangrisico dat een gemeente loopt een afspiegeling van het bezit dat een corporatie in die gemeente heeft.

Overige uitzettingen betreffen overtollige financieringsmiddelen. Deze zijn in 2021 risicovrij geparkeerd bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Op 31 december 2021 was een bedrag van circa € 65,6 miljoen aan tijdelijke overliquiditeit geparkeerd.

Een uitzondering op het verplichte schatkistbankieren vormt bestaande beleggingen van voor 4 juni 2012. De voormalige gemeente Ouderkerk had op dat moment de opbrengst van de verkoop van het woningbedrijf belegd in obligaties bij de ABN AMRO. De nominale waarde van deze obligaties heeft per 1 januari 2021 € 500.000 bedragen en is in 2021 vrijgevallen.

Liquiditeitsrisico

Er is in 2021 gewerkt met een liquiditeitsprognose, welke regelmatig werd geactualiseerd. In 2021 was de toegang tot de kapitaalmarkt het gehele jaar gewaarborgd. Als gevolg hiervan waren er voldoende geldmiddelen beschikbaar om aan directe verplichtingen te voldoen.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de BNG Bank. De saldi van de rekeningen bij de andere banken wordt zoveel als mogelijk overgeboekt naar de rekening bij de BNG Bank.

Relatiebeheer

De bancaire partijen waarmee de gemeente Krimpenerwaard zaken doet vallen onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.

In 2018 is een financieringsovereenkomst met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) afgesloten. Dit raamcontract voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer wordt ten minste eens in de vier jaar beoordeeld op inhoudelijke bepalingen en concurrerende condities. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de BNG Bank een unieke plaats inneemt ten opzichte van andere banken, omdat voor het ontvangen van rijksuitkeringen een lopende rekening bij deze bank vereist is. Overigens worden de faciliteiten van de BNG Bank toereikend geacht en de condities marktconform.

E. Bedrijfsvoering

Algemeen

Algemeen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft in artikel 14 aan dat de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht geeft in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering gaat over de manier waarop we middelen inzetten om onze taken te vervullen en de afgesproken resultaten te leveren. Dit alles op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier.

Wij en de accountant zijn wederom tevreden met de constructieve samenwerking. Bij de interim controle zijn er meer afstemmomenten vooraf en tijdens de controle geweest. Dit leidt tot een efficiënt verloop van de jaarrekeningcontrole. We hebben de accountant ook meegenomen in de aanvullende beheersingsmaatregelen als gevolg van de COVID-19.

Welke resultaten hebben we in 2021 bereikt?

Doorontwikkeling A3 naast P&C - cyclus

Voor 2021 was door directie en managers een concernplan opgesteld, waarmee focus, samenhang en prioriteit was aangebracht. Integraliteit en kwaliteit stonden en staan daarbij centraal. Het monitoren van de bedrijfsvoering is ook in 2021, naast de reguliere planning- en control cyclus, gebeurd met behulp van de zogenaamde A3-methodiek. Het (A3-) concernplan is onderdeel van deze methodiek en is uitgewerkt in onderliggende A3-afdelingsplannen en A3-programmaplannen. Op basis van hiervan zijn werkafspraken gemaakt met individuele medewerkers. In 2021 is periodiek (in digitale sessies) de voortgang van de uitvoering van de A3-plannen besproken. De managers hebben deze gesprekken teruggekoppeld in werkafspraken aan de medewerkers.

Informatiebeveiliging en privacybescherming

De digitalisering in de samenleving zet door. Niet alleen het dagelijkse werk wordt in hoge mate ondersteund door ICT, steeds vaker nemen slimme applicaties, algoritmes en innovaties werk van mensen over. Daarmee nemen ook de risico's ten aanzien van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid toe. Dat verplicht de gemeente verantwoordelijkheid te nemen in de digitale samenleving en te streven naar een verdere verhoging van de digitale weerbaarheid. Daar is in 2021 op diverse manieren invulling aan gegeven. Er is gewerkt technische veiligheidsmaatregelen, aan processen die daaraan bijdragen en aan de verhoging van het bewustzijn op het gebied van informatieveiligheid.

De informatiesystemen van de gemeente zijn door middel van pentests onafhankelijk gecontroleerd op technische naleving van informatiebeveiligingsnormen en de geconstateerde tekortkomingen zijn en worden opgelost. Er is in het afgelopen jaar 11 keer een informatiebeveiligingsincident behandeld waarbij sprake was van een datalek. Het veiligheidsprobleem waar de meeste tijd en aandacht naar is uitgegaan betrof de Log4j-kwetsbaarheid. Een softwarecomponent die wereldwijd in heel veel applicaties voorkomt en die succesvol is aangepast.

Corona

De corona - maatregelen hebben ook in 2021 grote invloed gehad op de organisatie, maar opnieuw is de organisatie er in geslaagd de continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen. Op individuele dossiers hebben we niet die dienstverlening geleverd die we voor ogen hebben. Een bijzondere prestatie omdat door de lengte en het voortduren van de crisis de impact op de medewerkers alleen maar is toegenomen: aanhoudende onzekerheid, nieuwe maatregelen die direct handelen vragen, het vooral op afstand moeten blijven (samen)werken en allerlei gedragsvoorschriften. Dat alles trok een grote wissel op onze medewerkers, ook in de privésfeer. De zorg voor onze medewerkers was een belangrijk aandachtspunt.

Huisvesting

Na de instemming van de raad met de resultaten van de businesscase kantoorhuisvesting in juni 2021, heeft het college een programma van ruimte voor een nieuwe kantoorhuisvesting laten opstellen.

Het programma van ruimte vormt één van de onderliggers van het besluit van de raad op 21 december 2021 om te komen tot een nieuwe centrale kantoorhuisvesting en een krediet beschikbaar te stellen voor het maken van een ontwerp. Als voorkeurslocatie is besloten het gebied Veerweg en omgeving in Bergambacht aan te wijzen. Met de vaststelling van de nota van uitgangspunten heeft de

raad de financiële en ruimtelijke kaders voor het nieuwe gemeentehuis vastgesteld. De planning is om in 2022 te komen tot een definitieve locatiekeuze en de raad in 2023 het besluit te laten nemen over het voorlopig ontwerp en het realisatiebudget.

Op 21 december 2021 heeft de raad ook besloten in te stemmen met de centralisatie van de huisvesting van de buitendienst op het perceel Veerweg 8 in Bergambacht en een krediet beschikbaar te stellen voor het ontwerp en de realisatie.

Krimpenerwaard Vooruit!

Het realiseren van onze bestuurlijke ambities in een voortdurend veranderende omgeving vraagt een wendbare en daadkrachtige organisatie die onderscheid en keuzes durft te maken. Bestuur, management en medewerkers geven daar ieder vanuit zijn eigen rol gezamenlijk invulling aan. Daarnaast moeten in de organisatiestructuur een aantal zaken veranderen. Met de huidige manier van organiseren en aansturen halen we niet het maximale uit onze organisatie. Wendbaarheid en daadkracht vraagt andere afspraken en structuren. Minder rechtlijnig en 'hard', maar juist meer vloeiend en flexibel. De organisatie kan niet zonder verticale sturing, maar horizontale samenwerking is cruciaal om als organisatie succesvol te blijven. Dit geldt intern maar bovenal ook richting de samenleving en richting professionele partners.

Krimpenerwaard Vooruit! vormt het startpunt voor de ontwikkeling van de organisatie. Om de nieuwe beweging in de organisatie te ondersteunen is met ingang van 1 januari 2022 de organisatiestructuur aangepast. Voor de inrichting zijn drie uitgangspunten geformuleerd: medewerker centraal, teams als basis en twee managementlagen.

De aanpassing van de organisatiestructuur is het resultaat van een organisatie breed proces bestaande uit een aantal stappen dat in de eerste helft van 2021 is doorlopen. Binnen elke stap hebben één of meerdere workshops plaatsgevonden om input op te halen bij medewerkers, leidinggevenden en bestuurders. Elk eindproduct van een stap was input voor de volgende stap.

Hoe doen we het in cijfers (P&O).

De ambtelijke organisatie staat onder druk. De arbeidsmarkt blijft krap en dat is voelbaar in de organisatie. De uitstroom blijft hoog terwijl het invullen van vacatures vaak lang duurt. Secundaire arbeidsvoorwaarden en werkomgeving zijn steeds belangrijker om gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Denk hierbij aan opleiding, bereikbaarheid en een aantrekkelijke werkplek.

Ziekteverzuim

Het verzuim in 2021 is ten opzichte van 2020 gedaald. Het verzuimcijfer wordt bepaald door het kort, middellang en lang verzuim in de verhouding van 1:2:3. De daling wordt vooral veroorzaakt door een afname van het extra lang verzuim (> 365 dagen) van 1,81% naar 1,31%. Ook het middellange verzuim is gedaald. Van 0,59% in 2020 tot 0,48% in 2021. De daling is deels het gevolg van uitstroom, deels het resultaat van preventie en intensieve begeleiding.

	2018	2019	2020	2021
Verzuimpercentage	4,39	4,93	5,37	4,93

Formatie, bezetting en inhuur derden

Mutaties in de personeelsformatie van de ambtelijke organisatie zijn onvermijdelijk om als gemeente in te spelen op ontwikkelingen en veranderingen. Op basis van het collegeprogramma worden keuzes gemaakt over het inleveren of toevoegen van formatie. In voorkomend geval worden deze mutaties opgenomen in de begroting, de kadernota en de tussenrapportages.

De formatie per 1.000 inwoners is in 2021 licht gestegen. De bezetting is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020. Het percentage externe inhuur in 2021 houdt verband met het opvangen van het personeelsverloop, vervanging voor ziekte, de uitvoering van projecten en de extra taken als gevolg van de corona - maatregelen.

	2018	2019	2020	2021
Bevolkingsaantal	55.666	56.048	56.606	56.622
Formatie (aantal fte per 1.000 inw.)	6,9	6,9	7	7,1
Formatie (totaal) in fte	393,42	391,58	399,89	403,66
Bezetting (aantal fte per 1.000 inw.)	6,3	6,4	6,4	6,7
Bezetting (totaal) in fte	348,06	359,83	360,62	379,26
Externe inhuur* (% tot. loonsom + tot. Kosten inhuur)	15,7	16,67	19,89	18,98

In-, door- en uitstroom:

De onderstaande cijfers weerspiegelen de situatie op de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt blijft krap. De uitstroom blijft onveranderd hoog. Het betreft vooral medewerkers die vrijwillig ontslag hebben genomen of met pensioen gingen. Om de situatie op de arbeidsmarkt beter het hoofd te bieden is in 2021 gestart met een andere - meer eigentijdse - manier van werven.

	2018	2019	2020	2021
Instroom in aantal medewerkers	46	51	49	59
Instroom in %	11,3	12,3	11,7	13,6
Doorstroom in aantal medewerkers	13	28	24	24
Doorstroom in %	3,2	6,7	5,7	5,5
Uitstroom in aantal medewerkers	25	37	45	43
Uitstroom in %	6,1	8,9	10,7	8,9

Integriteitsbeleid

Met de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is ook de Ambtenarenwet 2017 in werking getreden. De Ambtenarenwet 2017 geeft het wettelijke kader aan voor wat betreft de rechten en plichten ten aanzien van het thema "integriteit". In van die verplichtingen is een jaarlijkse verantwoording over het gevoerde integriteitsbeleid.

Onze gemeentelijke organisatie is al een aantal jaar bezig met het thema integriteit. Zo is er een integriteitsbeleid vastgesteld en aan de meeste basisnormen voor integriteit wordt voldaan. Echter het onderwerp integriteit is nooit klaar! De organisatie blijft zich verder ontwikkelen en wil meer stappen zetten voor professionalisering. Dit document maakt de balans op voor het tot nu toe gevoerde integriteitsbeleid. Het doel is om de huidige inzichten te evalueren en om te zetten naar speerpunten voor de komende jaren. Zo wordt de integriteit van onze gemeentelijke organisatie verder verstrekt.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden in de afgelopen periode. Verder wordt inzicht gegeven over de voortgang en de activiteiten op het gebied van integriteit. Tot slot volgt een doorkijk naar de plannen en verdere ambities ten aanzien van het integriteitsbeleid.

De eerlijkheid gebiedt op te merken dat er afgelopen periode beperkt is ingezet op het verder ontwikkelen van de plannen en ambities. Door COVID-19 lag de focus op het continueren van de bedrijfsvoering vanuit de thuissituatie. Hierdoor is het accent komen te liggen op andere thema's zoals gegevensbescherming tijdens het thuiswerken.

Wat is er tot nu toe gerealiseerd?

De gemeente wil een integere organisatie zijn. Dit ligt vast in de Regeling integriteitsbeleid 2020. Dit beleid is van toepassing voor alle medewerkers in dienst van de gemeente, inclusief inhuurkrachten en stagiaires.

Zoals eerder is aangegeven legt Ambtenarenwet legt de gemeente in haar rol als werkgever diverse plichten (basisnormen) op. In onderstaande tabel wordt hiervan een overzicht gegeven inclusief de huidige stand van zaken.

Het huidige integriteitsbeleid voor de ambtelijke organisatie bestaat uit de volgende documenten:

- Regeling Integriteitsbeleid;
- Regeling Gedragscode integriteit;
- Regeling eed of belofte;
- Regeling gebruik sociaal media;
- Regeling nevenwerkzaamheden;
- Regeling melden vermoeden misstanden;
- Regeling klachtenbehandeling ongewenst gedrag;

Alle deze documenten zijn te raadplegen via het internet van de organisatie (KIS).

De Regeling melden financiële belangen is aangepast aan de nieuwe managementstructuur. Er zijn functionarissen aangewezen waarvoor een meldingsplicht geldt. Reden: zij vormen een knooppunt in de informatiestromen en (financiële) beslissingen binnen de organisatie. Bovendien vervullen in het licht van het integriteitsbeleid een voorbeeldrol.

Vertrouwenspersoon

De organisatie kent op dit moment één externe vertrouwenspersoon voor zowel integriteit als ongewenste omgangsvormen. De vertrouwenspersoon heeft hiervoor specifieke opleidingen gevolgd.

Verklaring omtrent gedrag en melden nevenfuncties

Onze organisatie beschikt over een procedure voor werving en selectie, waarin ook al aandacht wordt besteed aan integriteit. Het controleren van diploma's maakt daar deel van uit. Een verklaring omtrent het gedrag is een vereiste voor indiensttreding. Alle nieuwe medewerkers leggen de eed of belofte af. Vanaf 2020 is dit deels digitaal gedaan als gevolg van de coronamaatregelen. Inhuurkrachten ondertekenen een geheimhoudingsverklaring. In de overeenkomst met stagiaires is –naast een geheimhouding – bepaald dat het integriteitsbeleid en de gedragscode van toepassing is op de stagiaire.

Nieuwe medewerkers worden bij indiensttreding ook gewezen op de plicht om nevenwerkzaamheden te melden als deze de belangen van de gemeente kunnen schaden. Uitgangspunt is dat nevenwerkzaamheden zijn toegestaan, mits zij geen belemmering vormen voor het functioneren van de medewerker en/of de gemeente. De regeling nevenwerkzaamheden 2020 is voor medewerkers eenvoudig te raadplegen via het intranet KIS.

Verantwoord omgaan met informatie

De begrippen goed ambtenaarschap en goed werkgeverschap zijn in het integriteitsbeleid beschreven. De gedragscode geeft regels over wat onder goed ambtelijk handelen wordt verstaan. Daarbij zijn een aantal voorbeelden opgenomen. Een van die regels (ga verantwoord om met informatie) houdt verband met de verplichting van de medewerkers tot geheimhouding van hetgeen hen in verband met hun functie ter kennis is gekomen. Binnen de informatiebeveiliging is de bescherming van privacy van derden heel belangrijk. Onze organisatie kent voorschriften over het omgaan met vertrouwelijke informatie. Bij de in bruikleen gegeven "mobile device" word gewezen op de Regeling ICT middelen die ook op het intranet KIS is terug te vinden. Hierin zijn regels voor het veilig gebruik van de "mobile device" opgenomen.

Ook zijn maatregelen getroffen die moeten voorkomen dat onbevoegde derden vertrouwelijke gegevens kunnen bezitten, raadplegen of beschadigen. Zo heeft iedere medewerker een eigen account waarbij niet iedereen toegang heeft tot alle gegevens en de verschillende digitale schijven van de gemeente. Er is sprake van autorisatiebeperking.

Melden vermoeden misstand of onregelmatigheid

Er is een interne en externe meldingsprocedure voor het melden van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid. De interne melding voorziet in een melding bij de (direct) leidinggevende of de vertrouwenspersoon. In de regeling is toegang tot het Huis van de Klokkenluiders als extern meldpunt opgenomen. De Regeling melding vermoeden misstand of onregelmatigheid en de Meldingsprocedure (vermoeden) integriteitschendingen zijn te raadplegen via het intranet KIS.

Er zijn het afgelopen kalenderjaar geen signalen over ongewenst gedrag of meldingen over vermoedens van misstanden dan wel andere signalen over integriteitsschendingen ontvangen. Ook bij het Huis voor Klokkenluiders zijn vanuit onze organisatie geen meldingen of klachten ontvangen.

In juli 2021 is een anonieme klachtenbrief per mail over mogelijke misstanden, ontstaan in de periode voor 2015 ontvangen.

Het college heeft daarop besloten aan Strated Consulting opdracht te verstrekken voor het uitvoeren van een onafhankelijk feitenonderzoek. Het onafhankelijk feitenonderzoek is uitgevoerd en de bevindingen zijn aan het college gerapporteerd in het opgestelde rapport "Feitenonderzoek anonieme klachtenmail" van Strated Consulting.

Volgens het onderzoek wordt bewezen geacht dat doelbewust schijnconstructies zijn opgezet om bedrijven waar een gemeentelijk medewerker zakelijke belangen had, in te huren. Kunstmatige ophoging van en/of het indienen van valse facturen valt hierbij niet uit te sluiten. Er was onvoldoende sprake van functiescheiding, waardoor partijen in de voormalig gemeente Vlist ondanks belangenverstremming projecten konden uitvoeren. Hierbij wordt tevens niet uitgesloten dat bepaalde partijen zijn bevoordeeld bij aanbestedingen, die bij een zuivere procedure mogelijk tot een ander resultaat zouden hebben geleid. Geen enkele partij is momenteel nog werkzaam als contractpartij voor of binnen de gemeente Krimpenerwaard.

Het college heeft op basis van dit onderzoek aangifte gedaan van strafbare feiten. Het onderzoek hiernaar loopt nog.

Het college ziet op basis van de uitkomsten van het onderzoek aanleiding om de huidige processen onder de loep te nemen. Daarom is ook een interne audit in gang gezet rondom het inkoop- en aanbestedingsproces, het inkoop- en facturenproces en de mandaatstructuur binnen de gemeente Krimpenerwaard. De uitkomsten van deze audit zullen met de auditcommissie worden besproken.

F. Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen	
1	Gemeenschappelijke Regeling regio Midden-Holland
2	Hecht (vh RDOG Hollands Midden)
3	Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
4	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden
5	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)
6	Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)
7	Groenalliantie
8	Streekarchief Midden Holland
9	Werkvoorzieningschap Promen
Vennootschappen en Stichtingen.	
1	Cyclus NV
2	Oasen
3	Stedin NV
4	Bank Nederlandse Gemeenten
5	Veerdienst Schoonhoven
6	Waterbus Bergambacht BV

Algemeen

De gemeenten in Nederland hebben veel taken en verantwoordelijkheden op uiteenlopende terreinen die zij als lokale overheid dienen uit te voeren. Zo ook de gemeente Krimpenerwaard. Over de wijze waarop deze taken worden uitgevoerd hebben de gemeenten in Nederland de keuze uit diverse mogelijkheden.

1. de uitvoering van de taak door de gemeente zelf.
2. de uitvoering van de taak uit te besteden door middel van een opdracht aan een geheel van de gemeente losstaande organisatie of bedrijf.
3. de uitvoering van de taak onder te brengen bij een organisatie waarvan de gemeente bestuurlijk deel uitmaakt en waarmee een (financiële) verbintenis wordt aangegaan; de verbonden partij.

Het zelf uitvoeren van de taken dan wel opdracht verstrekken aan een los van de gemeente staande organisatie en bedrijf gebeurt vaak bij uitvoerende taken waarbij de gemeente als opdrachtgever opereert. Deze constructie wordt van oudsher veel toegepast en behoeft daarom geen nadere toelichting.

Wanneer het gaat om een (uitvoerings)taak onder te brengen bij een verbonden partij staan er voor de gemeenten meerdere keuzes tot haar beschikking. Er bestaat immers een grote variatie in de vormen van samenwerkingsverbanden binnen gemeenten waarbij ook de gebruikte terminologie nogal van elkaar verschilt. Zo wordt er gesproken over samenwerkingsverbanden, gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen. Om te komen tot een eenduidige terminologie voor samenwerkingsverbanden wordt veelal uitgegaan van de terminologie die wordt gebruikt in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Dit besluit gaat uit van de term verbonden partij en geeft daaraan de volgende definitie:

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

Met andere woorden: er is sprake van een verbonden partij als een gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft in een derde rechtspersoon. Bij bestuurlijk belang gaat het om het hebben van zeggenschap van de gemeente in de derde partij. Dit kan omdat de gemeente:

- zitting heeft in het dagelijks- of algemeen bestuur.
- aandelen bezit en daarom stemrecht heeft.

De gemeente Krimpenerwaard volgt deze definitie waarbij de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het wettelijk kader vormt.

Categorieën samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen kunnen nog worden onderscheiden in de op het publiekrecht gebaseerde Gemeenschappelijke regelingen en het bezit van aandelen van bedrijven die zijn gebonden aan het privaatrecht, de zogeheten vennootschappen.

Financiële risico's verbonden partijen

De afgelopen jaren is een tendens waarneembaar dat verbonden partijen in aantal toenemen maar ook een steeds groter deel uitmaken van de begroting van de gemeente. Daarmee nemen ook de risico's voor de gemeente toe.

De financiële risico's van de gemeenschappelijke regelingen hebben geen beperking. Bij een faillissement worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling volgens de verdeelsleutel aangeslagen voor eventueel resterende schulden na verkoop van de bezittingen.

De financiële risico's van de vennootschappen zijn beperkt tot het aandelenbezit van de gemeente. Bij een faillissement van een vennootschap daalt de waarde van dit bezit tot nihil.

Gezien de aard van de werkzaamheden van de verbonden partijen is de kans op een faillissement van zowel de vennootschappen als de gemeenschappelijke regelingen overigens zeer klein. Echter uitgesloten is het niet.

Belang voor de raad

De gemeenteraad heeft een kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheid binnen het gemeentebestuur. Deze verantwoordelijkheid geldt ook ten aanzien van de beheersing van verbonden partijen. Wanneer het toezicht op de verbonden partijen niet optimaal verloopt, loopt de gemeente een vergroot risico om geconfronteerd te worden met het niet realiseren van beoogde (beleids)doelstellingen, financiële nadelen, of imageschade door activiteiten van de verbonden partijen. Hoewel niet alles kan worden voorkomen, is het van belang om voldoende checks en balances in te bouwen voor de beheersing.

Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor de aansturing van de verbonden partijen, de controle daarop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie is inzicht in de verbonden partijen vanuit de raad van belang.

Een ander belang van de raad is de noodzaak dat inzicht bestaat in de kosten en de financiële risico's die de gemeente kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. De gemeente is immers verplicht bij te dragen aan de exploitatietekorten die mogelijk ontstaan bij de gemeenschappelijke regelingen.

Bij de aanbidding van de rekening en begrotingen van de diverse verbonden partijen wordt daarom ook een factsheet gevoegd. Deze factsheets vergroten het inzicht in de (financiële) gang van zaken bij de verbonden partijen. Een onderdeel van de informatievoorziening per verbonden partij is voorts dat een verbinding is gelegd met de programma's in de begroting.

Hieronder volgt een overzicht van de Gemeenschappelijke Regelingen waarvan de gemeente Krimpenerwaard deel uitmaakt en een overzicht van de Vennootschappen waarvan de gemeente Krimpenerwaard aandeelhouder is.

Gemeenschappelijke regelingen

1. Gemeenschappelijke regeling regio Midden-Holland

Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De regionale samenwerking in de regio Midden-Holland gaat uit van een netwerksamenwerking. Daarbij is het uitgangspunt een versterking van de belangenbehartiging vanuit de regio.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door burgemeester R.S. Cazemier.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage is berekend op basis van het inwoneraantal per deelnemende gemeente.
<i>Deelnemende partijen</i>	Deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling regio Midden-Holland zijn de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	De opgaven van de regio Midden-Holland zijn verwoord in de strategische agenda en betreffen een vitale, duurzame, zorgzame en verbonden samenleving en is ook gericht op een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, een bereikbare regio en tenslotte een beleefbaar landschap.
Financieel risico	De regio Midden Holland kent een eigen weerstandsvermogen van € 100.000. Het financiële risico voor de gemeente is beperkt

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€633
	31/12/2021	€621
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€487
	31/12/2021	€437
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		57%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		59%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€63
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€100
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2021</i>		€99

2. Hecht (v.h. RDOG Hollands Midden)**Algemene informatie**

<i>Vestigingsplaats</i>	Leiden
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Hecht, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft als doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	Het Algemeen Bestuur van Hecht bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de 19 deelnemende gemeenten. Namens de gemeente Krimpenerwaard heeft wethouder L. Sleuwenhoek zitting in het Algemeen Bestuur en in het Dagelijks Bestuur van Hecht.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage is opgebouwd uit een bijdrage per inwoner en een bijdrage per kind. De kosten voor aanvullende taken, zoals logopedie en huisvesting worden apart in rekening gebracht door Hecht.
<i>Deelnemende partijen</i>	19 gemeenten in de regio Hollands Midden.

Beleidsinformatie

<i>Relatie met programma</i>	1. Veiligheid 4. Onderwijs 6. Sociaal domein 7. Volksgezondheid en Milieu.
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	De programmabegroting van Hecht kent drie programma's: I. Het programma Geneeskundige Hulpverlening voor de sector GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio). II. Het programma Ambulancezorg, dat wordt uitgevoerd door de sector Regionale Ambulancevoorziening (RAV). III. Het programma Openbare gezondheidszorg omvat de werkzaamheden van de GGD Hollands Midden. Inhoudelijke thema's van Hecht beslaan een breed terrein en richten zich met name op: - de Jeugdgezondheidszorg zoals het Rijksvaccinatieprogramma extra zorg voor risicokinderen, zorgcoördinatie, stevig ouderschap. - het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling. - CJG dienstverlening. - Maatschappelijke Zorg zoals de opvang verwarde personen en de basiszorg Kwetsbare Kinderen.
Financieel risico	De regio Midden Holland kent een eigen weerstandsvermogen van € 100.000. Het financiële risico voor de gemeente is beperkt

Financiële informatie (x € 1.000)

<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021 €7.714 31/12/2021 €9.681
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021 €41.089 31/12/2021 €46.615
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>	16%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>	17,2%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>	€1.828
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>	€6.688
<i>Omvang garantstellingen</i>	n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>	n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2021</i>	€3.449

3. Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De Omgevingsdienst Midden Holland streeft er naar een bijdrage te leveren aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De omgevingsdienst is uitvoerder van de wettelijke milieutaken, vergunningverlening en handhaving van bedrijven en ook belast met de controle en toetsing van specialistische milieu- en veiligheidsaspecten. Zo ook ten aanzien van ruimtelijke projecten. Hoewel ODMH ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht uitvoert, maakt onze gemeente daar geen gebruik van.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door wethouders A. Bening en L.A. de Wit. Lid van het dagelijks bestuur is wethouder A. Bening
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage is opgebouwd uit het aantal en soort diensten dat wordt afgenomen.
<i>Deelnemende partijen</i>	De provincie Zuid-Holland en de gemeenten: Alphen aan den Rijn Krimpenerwaard, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	7. Volksgezondheid en Milieu
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	De ODMH is een regionale uitvoeringsdienst, die de wettelijke milieutaken uitvoert voor de gemeente Krimpenerwaard. De ODMH doet dit aan de hand van een door het AB ODMH goedgekeurd productenboek en een door het college goedgekeurd jaarprogramma. Jaarlijks legt de ODMH met een productierapportage verantwoording af aan de gemeente over de taakuitvoering in het voorgaande jaar.
Financieel risico	De risico's zijn in beeld gebracht. De aanwezige weerstandscapaciteit is niet toereikend.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€2.469
	31/12/2021	€2.646
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€8.682
	31/12/2021	€9.149
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		22%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		22%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€366
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€1.403
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2021</i>		€2.062

4. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Leiden
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	In de Veiligheidsregio Hollands Midden zetten hulpverleningsdiensten, gemeenten en partners zich dagelijks in voor een veilige samenleving met als doel risico's te verminderen en incidenten, rampen en crises zo goed mogelijk te bestrijden
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	Stemrecht in het Algemeen Bestuur. De gemeente Krimpenerwaard is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur met een lid, burgemeester R.S. Cazemier. Burgemeester R.S. Cazemier is tevens lid van het Dagelijks Bestuur met de portefeuille Brandweer.
<i>Omvang van financieel belang</i>	Bijdrage is gebaseerd op de zogenaamde "Cebeonnorm". Deze norm is opgebouwd vanuit een aantal onderdelen waaronder inwoneraantal, aantal huishoudens etc.
<i>Deelnemende partijen</i>	Er zijn 19 deelnemende gemeenten vanaf 1 januari 2015
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	1. Veiligheid
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	De komende beleidsperiode (2020-2023) is op basis van het vernieuwde risicoprofiel de focus gericht op de onderstaande vier onderwerpen die de komende jaren van grote invloed worden geacht op de risico's. - Klimaatadaptatie - Energietransitie - Cybersecurity - Continuïteit Ook zal in de komende beleidsperiode (2020-2023) extra geld worden vrijgemaakt voor de bluswatervoorziening en voor de digitale transformatie.
Financieel risico	Het weerstandsvermogen is toereikend om risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€7.458
	31/12/2021	€6.833
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€41.682
	31/12/2021	€34.144
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		15%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		16%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€1.749
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€2.138
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€2.419

5. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Klaaswaal
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Het SVHW verzorgt voor de deelnemers de volgende werkzaamheden: <ul style="list-style-type: none"> · de heffing en invordering van lokale belastingen; · de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken; · de administratie van vastgoedgegevens; · het verstrekken van de vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden. Tevens verzorgt het SVHW de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en de uitvoering van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB).
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	Elke deelnemende gemeente heeft 1 stem en het waterschap heeft 2 stemmen. De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Boere.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage is gebaseerd op het aantal objecten (vastgoedinformatie & woz-administratie), aantal aanslagen (heffing belastingen) en aantal biljetten (invordering).
<i>Deelnemende partijen</i>	De deelnemers zijn: 13 gemeenten en 1 waterschap.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Er is dit jaar onderzoek gedaan of de SVHW een actieve rol kan spelen in de Samenhangende objectregistratie. Dit onderzoek krijgt een vervolg in 2021. Dit zou een nieuwe activiteit zijn voor het SVHW.
Financieel risico	De risico's zijn in beeld gebracht en afgedekt met een toereikende weerstandscapaciteit.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€693
	31/12/2021	€849
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€7.194
	31/12/2021	€6.159
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		9%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		12%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€228
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€700
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€635

6. Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Krimpen aan den IJssel
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Het IBKW verleent civiel technische adviezen en ingenieursdiensten waar het gaat om de aanleg, onderhoud en beheer van de openbare ruimte zoals de aanleg, onderhoud en beheer van wegen, straten, watergangen, rioleringen etc.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Boere (voorzitter).
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage wordt berekend op basis van een uurtarief en het aantal af te nemen uren. Voor 2019 is het uurtarief € 80,93.
<i>Deelnemende partijen</i>	De deelnemers zijn de gemeente Krimpen aan den IJssel en de gemeente Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	2. Verkeer, vervoer en waterstaat 7. Volksgezondheid en Milieu
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Het IBKW (voorheen TBK) richt zich op een professioneel civiel ingenieursbureau om de gemeenten te ondersteunen en adviseren op het civieltechnische werkterrein.
Financieel risico	

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€152
	31/12/2021	€1.172
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€496
	31/12/2021	€701
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		23%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		63%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		(€35)
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€0
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€1.213

7. Groenalliantie	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Schiedam
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De Groenalliantie beheert de recreatiegebieden Krimpenerhout en Loetbos en vergroot de aantrekkelijkheid van deze gebieden. Ook verzorgt zij het beheer en onderhoud van de routenetwerken.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. Vente en in het algemeen bestuur door wethouder J. Vente en wethouder L.de Wit
<i>Omvang van financieel belang</i>	Aan de Groenalliantie wordt een vast bedrag bijgedragen van € 207.000 Op basis van de totale bijdragen binnen de Groenalliantie draagt de Krimpenerwaard 6 % bij. Met ingang van 2022 wordt de deelnemersbijdrage gelijk getrokken (naar € 7,34 op basis van inwoneraantal). Dit betekent voor Krimpenerwaard een verhoging van € 208.000 per jaar structureel. Besluitvorming hierover vindt plaats in 2021.
<i>Deelnemende partijen</i>	Deelnemers aan de Groenalliantie zijn de gemeenten Bodegraven- Reeuwijk, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard en Waddinxveen.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	5. Sport, cultuur en recreatie
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Het bestuur heeft in 2018 opdracht gegeven tot een kwaliteitsimpuls en actualisatie van de beide beheergebieden (Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o.) In 2018 is fase 1 gestart. De meeste werkzaamheden bij de Surfplasp in de Krimpenerhout en de Loet zijn afgerond. In 2020 en de daarop volgende jaren wordt fase 2 en 3 verder opgepakt, dit zijn met name uitbreidingen van routestructuren om verbindingen tussen gebieden te maken en transferia te realiseren. Hier wordt momenteel aan gewerkt in interactieve planvorming met stakeholders en bewoners.
Financieel risico	De groenalliantie beschikt over voldoende weerstandsvermogen. Naar de toekomst toe zijn er financiële risico's als gevolg van de uittreding van de provincie en het herbestemmen van reserves. Indien noodzakelijk zullen deze te zijner tijd in de begroting worden verwerkt.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€9.037
	31/12/2021	€10.694
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€3.684
	31/12/2021	€1.907
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		71%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		85%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€1.600
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€2.503
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€212

8. Streekarchief Midden Holland

Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Het Streekarchief is belast met de uitvoering van de gemeentelijke taken in het kader van de archiefwet. Dit houdt in het beheer van de naar de archiefbewaarpplaats overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van de nog niet naar de archiefbewaarpplaatsen overgebrachte archiefbescheiden die nog bij de deelnemende gemeenten berusten. Daarnaast nazorg van de laatstgenoemde bescheiden, de dienstverlening in de studiezaal en het bevorderen van de plaatselijke en regionale geschiedbeoefening.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. Hofman-Verwoert en raadslid J.R. Dekker. Het aantal stemmen staat in relatie tot het inwoneraantal.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De bijdrage is opgebouwd uit een bedrag per inwoner en een bedrag per strekkende meter in gebruik zijnde archief .
<i>Deelnemende partijen</i>	Deelnemers aan het Streekarchief zijn de gemeenten Gouda, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas en de regio Midden Holland.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Het streekarchief zal zich de komende tijd richten op de overgang van het beheer van een analogo archief naar een digitale beheervorm. Daarnaast zal inzet worden gepleegd op een verduidelijking van de begroting, vooral op het onderdeel 'doorrekening naar de individuele deelnemers'.
Financieel risico	De beschikbare weerstandscapaciteit is niet toereikend om de in beeld gebrachte risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€289
	31/12/2021	€290
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€280
	31/12/2021	€293
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		51%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		50%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€10
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€95
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€350

9. Werkvoorzieningschap Promen	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De doelstelling van Promen is het bieden van zinvol werk met maximale ontwikkelmogelijkheden aan mensen met een indicatie Wet Sociale Werkvoorziening. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk van de ca. 1.500 medewerkers extern bij reguliere werkgevers gaan werken in functies die aansluiten bij hun capaciteiten, ervaring en ambities. Daarnaast biedt Promen dienstverlening in het kader van de Participatiewet.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur als voorzitter vertegenwoordigd door wethouder J. Vente.
<i>Omvang van financieel belang</i>	Het gehele WSW budget wordt overgedragen aan Promen en eventuele tekorten worden verdeeld naar rato van het aandeel van de gemeente (voor de Krimpenerwaard geldt een aandeel van 11,3 %). Daarnaast wordt via inbesteding dienstverlening in het kader van de Participatiewet ingekocht.
<i>Deelnemende partijen</i>	Deelnemers van Promen zijn de gemeenten Alphen aan de Rijn, Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	6. Sociaal Domein
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Promen heeft in 2018 een financiële en juridische scheiding aangebracht in de dienstverlening Sociale Werkvoorziening (SW) en dienstverlening Participatiewet (PW). De deelnemende gemeenten continueren de gezamenlijke SW-dienstverlening onder de gemeenschappelijke regeling. Voor de PW-dienstverlening is Prowork opgericht. Met Prowork kunnen gemeenten via een één-op-één relatie vraaggerichte re-integratieactiviteiten (inclusief nieuw beschut werk) inkopen. Deze bedrijfsvoering wordt uitgevoerd tot en met 2025.
Financieel risico	De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de in beeld gebrachte risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€4.185
	31/12/2021	€3.766
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€8.153
	31/12/2021	€7.777
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		34%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		33%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€0
<i>Omvang weerstandsvermogen</i>		€2.267
<i>Omvang garantstellingen</i>		n.v.t.
<i>Omvang taakstelling verbonden partij</i>		n.v.t.
<i>Financiële bijdrage 2020</i>		€3.179

Vennootschappen en Stichtingen

1. Cyclus NV	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda (postadres) / Moordrecht (bezoekadres).
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Cyclus is belast met de inzameling en (aanbesteding van) verwerking van huishoudelijk afval en het beheer van inzamelmiddelen voor 9 gemeenten in de regio Midden Holland en Rijnstreek. Per 2019 zijn 2 niet-aandeelhoudende gemeenten aan het dienstverleningsgebied toegevoegd.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door de wethouders A. Bening (GrondstoffenPlatform-Bestuurlijk) en R. Boere (Algemene Vergadering Aandeelhouders).
<i>Omvang van financieel belang</i>	In de algemene vergadering van aandeelhouders telt het bezit van één aandeel voor één stem. De gemeente Krimpenerwaard heeft 69.752 aandelen in haar bezit met een nominale waarde van € 488.264, gebaseerd op € 7 per aandeel, nominaal.
<i>Deelnemende partijen</i>	Cyclus is een overheids- N.V. Een 9-tal gemeenten in de Regio's Midden-Holland en Rijnstreek is aandeelhouder. De onderneming wordt geleid door een directeur. Deze directeur staat onder toezicht van een uit vier leden bestaande Raad van Commissarissen.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	7. Volksgezondheid en Milieu
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	<p>Cyclus heeft drie hoofdtaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Afvalinzameling; · Regionale aanbesteding van de verwerking van de diverse afvalstromen; · Onderhoud en beheer inzamelmiddelen. <p>Voor de gemeente Krimpenerwaard verzorgt Cyclus de afvalinzameling (met ingang van 1 januari 2017 in de hele gemeente), de afvalverwerking en een groot deel van het onderhoud en beheer van de inzamelmiddelen. De gemeente Krimpenerwaard heeft voor bovenstaande taken een vijfjarig contract met Cyclus (2018-2022). Op basis van een AVA-besluit, inz. de opzegtermijn, loopt het contract in ieder geval tot en met 2023.</p>

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€ 9.513
	31/12/2020	€ 9.858
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€ 21.155
	31/12/2020	€ 25.431
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020</i>		31%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020</i>		28%
<i>Financieel resultaat (2020)</i>		€ 345

2. Oasen NV	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Oasen is een drinkwaterbedrijf met als kernactiviteiten de winning, productie en levering van kwalitatief goed drinkwater aan particulieren en bedrijven. De voorzieningsgebieden liggen in het oostelijke deel van Zuid-Holland
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door burgemeester R.S. Cazemier.
<i>Omvang van financieel belang</i>	In de algemene vergadering van aandeelhouders telt het bezit van één aandeel voor één stem. De gemeente Krimpenerwaard heeft 56 aandelen van een totaal aan aandelen van 2500. De nominale waarde van deze 56 aandelen bedraagt € 455 per aandeel wat neerkomt op een bedrag van € 25.480. De afgelopen jaren heeft er geen winstuitkering plaats gevonden.
<i>Deelnemende partijen</i>	24 Gemeenten in de regio's Midden-Holland, Rijnstreek en Drechtsteden zijn aandeelhouder.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€103.668
	31/12/2020	€108.494
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€ 162.538
	31/12/2020	€ 159.959
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020</i>		39%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020</i>		40%
<i>Financieel resultaat (2020)</i>		€ 4.826

3. Stedin NV	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Rotterdam
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De aanleg, het beheer en onderhoud van gas- en elektriciteitsnetten en het transport van gas en elektriciteit naar ca. 2 miljoen klanten.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door wethouder R. Boere. In de algemene vergadering van aandeelhouders staat het stemrecht gelijk aan het aandelenpercentage.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De gemeente Krimpenerwaard bezit 28.131 en 4.510 cumulatief preferente aandelen met een nominale waarde van € 100 per aandeel.
<i>Deelnemende partijen</i>	44 gemeenten zijn aandeelhouder.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	De komende jaren staat Stedin voor grote investeringen in het energienetwerk om de klimaatdoelstellingen te behalen en de ambities in de Regionale Energiestrategieën te verwezenlijken. Hiervoor heeft Stedin de komende jaren extra kapitaal nodig.

Financiële informatie (x € 1.000.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€ 2.891
	31/12/2021	€ 3.270
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€ 4.681
	31/12/2021	€ 4.912
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		38%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		40%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€ 21

4. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Den Haag
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De BNG Bank N.V. is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG Bank N.V. bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, evenals het door de statuten beperkte werktelein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door wethouder R. Boere.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De gemeente Krimpenerwaard bezit 50.700 aandelen. De nominale waarde per aandeel is € 2,50.
<i>Deelnemende partijen</i>	De Staat (50%), 11 provincies, 1 hoogheemraadschap en bijna alle gemeenten.
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	0. Bestuur en Ondersteuning
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	

Financiële informatie (x € 1.000.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€4.365
	31/12/2021	€ 4.329
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2021	€ 155.994
	31/12/2021	€ 144.728
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2021</i>		3%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2021</i>		2,9%
<i>Financieel resultaat (2021)</i>		€ 236.000

5. Veerdienst Schoonhoven BV

Algemene informatie	
<i>Vestigingsplaats</i>	Schoonhoven
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	De veerdienst is voor de instandhouding, beheer en exploitatie van de veerdienst over de Lek tussen Schoonhoven en Gelkenes en de veerdienst tussen Gouderak en Moordrecht. Per 1 januari 2018 exploiteert de veerdienst ook het veer Lekkerkerk-Nieuw Lekkerland.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De leden van de raad zijn vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De gemeente Krimpenerwaard bezit alle aandelen van deze BV en heeft daarmee 100% stemrecht.
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeente Krimpenerwaard
Beleidsinformatie	
<i>Relatie met programma</i>	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	Het weerstandsvermogen is toereikend om financiële risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€ 2.795
	31/12/2020	€ 3.028
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€ 473
	31/12/2020	€ 562
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020</i>		86%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020</i>		83%
<i>Financieel resultaat (2020)</i>		- € 232

6. Waterbos Bergambacht BV**Algemene informatie**

<i>Vestigingsplaats</i>	Bergambacht
<i>Doel of openbaar belang dat wordt behartigd</i>	Het voor eigen rekening en onder eigen naam exploiteren van het zwembad in Bergambacht.
<i>Vertegenwoordiging in de partij</i>	De gemeente Krimpenerwaard neemt deel aan de aandeelhoudersvergadering en wordt vertegenwoordigd door wethouder L. Sleenwenhoek.
<i>Omvang van financieel belang</i>	De gemeente Krimpenerwaard heeft 1 aandeel in de BV ter grootte van € 9.076. Jaarlijks wordt een bijdrage in de exploitatie betaald.
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeente Krimpenerwaard is voor 50% aandeelhouder en Optisport Exploitaties BV eveneens voor 50%.

Beleidsinformatie

<i>Relatie met programma</i>	5. Sport, cultuur en recreatie
<i>Actuele opgaven van de verbonden partij</i>	

Financiële informatie (x € 1.000)

<i>Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€16
	31/12/2020	€16
<i>Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar</i>	01/01/2020	€398
	31/12/2020	€501
<i>Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020</i>		4%
<i>Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020</i>		3%
<i>Financieel resultaat (2020)</i>		€0

G. Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf omvat de volgens de BBV verplichte toelichting op het gevoerde en te voeren gemeentelijk grondbeleid en de hierin verwachte ontwikkelingen.

Samenvatting

De bouw, verkoop en realisatie van woningen in de gebieden van de actieve complexen Dorpshart Krimpen aan de Lek en Zevender Thierendenland Schoonhoven, heeft zich in 2021 doorgezet evenals de realisatie van werkzaamheden bouw- en woonrijp maken in deze gebieden.

Na verwerking van de in 2021 gerealiseerde winstneming en de actualisering van de verliesvoorziening voor het complex Dorpshart, bedraagt de stand van de Algemene Reserve Grondzaken € 5.090.000 (stand per 31-12-2021). De totale winstprognose van de complexen stijgt met € 584.000 (56%) ten opzichte van de laatste prognose van de begroting 2022. Oorzaak is o.a. de opening van de grondexploitatie voor het complex Hoflaan Stolwijk in 2021 waarvoor een positieve winstprognose is voorzien.

In het complex Zevender Thierendenland wordt in 2022 de laatste fase van de woningbouw afgerond. Dit geldt ook voor het complex Dorpshart waar in 2022 de laatste woningen worden opgeleverd en de werkzaamheden van het openbaar gebied worden afgerond. In 2021 zijn in de Krimpenerwaard ca.240 woningen gerealiseerd in de (grotere) woningbouwprojecten zoals genoemd in deze paragraaf.

Beleidskaders

De nota Grondbeleid omvat het beleidskader (bestaande uit onder andere 22 beleidsregels) voor het te voeren grondbeleid bij maatschappelijke opgaven. Voor de inhoud van het gemeentelijk grondbeleid verwijzen wij korthedshalve naar de nota.

Terugblik op 2021

Macro-economische ontwikkelingen

De coronacrisis heeft forse impact gehad op de economische ontwikkelingen in de afgelopen jaren. De ontwikkelingen op de (middel)lange termijn blijven onzeker en onvoorspelbaar en zullen afhangen van het onder controle krijgen van de crisis en het herstel dat hiermee samenhangt van de economie, de rente-ontwikkeling en het consumentenvertrouwen. In 2021 was sprake van een toename van de inflatie, de rente bleef nagenoeg op hetzelfde lage niveau als 2020.

Ontwikkelingen woningmarkt

Actieve Grondexploitaties

In Tiendhoek II is in 2021 de woningbouw afgerond. In het complex Dorpshart/Molenweide is de laatste fase (bouw 43 woningen) in 2021 grotendeels afgerond. De laatste woningen zijn in 2022 opgeleverd. In het complex Dorpshart/Centrum zijn 2021 22 woningen van de De Waterlelie en de 8 stadswoningen opgeleverd. Ook is in 2021 gestart met de bouw van van De Waag en Het Slot (totaal 24 appartementen).

Strategische grondverwervingen

In 2021 werd het perceel Veerweg 8 in Bergambacht strategisch aangekocht van de provincie Zuid-Holland.

Gevolge methodiek

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf Grondbedrijf een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties moet worden gegeven. Om deze reden kijken we in de paragraaf niet alleen terug naar wat is gerealiseerd in 2021, maar kijken we ook vooruit naar 2022 e.v.. Met name waar het gaat om wijzigingen in de planning van de geraamde inkomsten en uitgaven. Consistent beleid in het kader van de jaarlijkse paragraaf van de jaarrekening is dat de cijfers worden vergeleken met de meest recent geactualiseerde prognoses, namelijk die van de begroting 2022. De werkelijke inkomsten en uitgaven zijn per complex verwerkt waarna een nieuwe boekwaarde is bepaald. De grondexploitatie-ramingen van de nog te verwachte inkomsten en uitgaven zijn geactualiseerd. Dit is nog geen complete actualisatie, die wordt uitgevoerd in het kader van de begroting. Voor de raming zijn de parameters gehanteerd van de begroting 2022 namelijk:

Parameter	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021	Begroting 2022
Interne rekenrente	1,16%	1,16%	1,09%	1,09%
Index uitgaven	1,40%	1,80%	2021: 1,80% / 2022: 1,90%	1,90%
Index inkomsten	2,00%	2,50%	2021: 2,50% / 2022: 2,50%	2,50%
Discontovoet	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Overhead uurtarieven	96,52%	88,80%	88,80%	88,97%

De interne doorbelasting van de ambtelijke inzet is voor 2021 verwerkt op basis van de interne urenregistratie door de projectleiders. De verliesvoorziening en het risicoprofiel per complex zijn geactualiseerd. Daarnaast is per complex bepaald of de verplichte tussentijdse winstneming aan de orde is.

Heffing vennootschapsbelasting (VPB)

Gemeenten zijn verplicht over de winsten vanuit bedrijfsmatige activiteiten, waaronder de exploitatie van gronden, vennootschapsbelasting af te dragen. De definitieve aangifte vennootschapsbelasting 2020 is ingediend. Dit heeft geleid tot een teruggave van de belastingdienst van het reeds betaalde voorschot van € 199.000. Het voorschot VPB 2021 bedraagt € 259.000. Op basis van verrekenbare verliezen uit voorgaande jaren wordt verwacht dat over 2021 een bedrag van € 229.000 is verschuldigd. De definitieve aangifte 2021 volgt na vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad. Het saldo van de mutaties VPB wordt, net als voorgaande jaren, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken.

Grondprijzen

Onderstaande tabel is dezelfde als die in begroting 2022 en is samengesteld op basis van vergelijking van grondprijzen in omliggende gemeenten en toetsing aan de residuele berekeningen in de eigen grondexploitaties. De aanpassingen zijn doorgevoerd op basis van de grondprijzen die bij actuele transacties zijn gerealiseerd.

Woningtype	Grondprijs per kavel excl. BTW	Bandbreedte VON-prijs excl. BTW	Grondquote *)
Rijwoning koop	55.000 - 70.000	205.000 - 310.000	25% - 35%
Rijwoning sociale huur	20.000 - 25.000	huur tot maximaal de liberalisatiegrens (2018: € 710,68 per maand)	-
2-1 kap woning koop	90.000 - 111.000	345.000 - 380.000	30% - 40%
Vrijstaande woning koop	125.000 - 175.000	350.000 - 450.000	30% - 40%
Appartement sociale huur	20.000 - 25.000	huur tot maximaal de liberalisatiegrens (2020: € 737 per maand)	-
Appartement goedkoop	25.000 - 40.000	120.000 - 150.000	10% - 25%
Appartement middelduur	40.000 - 55.000	150.000 - 390.000	20% - 25%
Appartement duur koop	> 55.000	> 390.000	20% - 25%
Detailhandel	200 - 500 per m2	beleggingswaarde: 120.000 - 210.000 per bedrijfsruimte	-
Bouwkavels	117.000 - 135.000	300.000 - 400.000	30% - 40%

*) grondprijs als % van de VON-prijs ex. BTW

4.6 Risicomanagement

Per saldo neemt de totale risicowaardering met 11% af ten opzichte van de jongste actualisatie in het kader van de Begroting 2022. Belangrijkste oorzaken zijn het gereed komen van werkzaamheden in het complex Dorpshart en het afsluiten van het complex Tiendhoek II..

Complex	Waardering risico's Jaarrekening 2021 tov Begroting 2022	Verklaring:	
ND-Molenweide Krimpen		waardering blijft gelijk	
ND-Centrum Krimpen		daling <= 10.000	stijging <=10.000
Tiendhoek II Lekkerkerk		50.000 >= daling > 10.000	50.000 >= stijging > 10.000
Tussen Dijk en Bakwetering Lkk		100.000 >= daling > 50.000	100.000 >= stijging > 50.000
Hoflaan, Stolwijk		daling > 100.000	stijging > 100.000
totale waardering			
in weerstandsvermogen			

5. Ontwikkelingen binnen de complexen van de actieve grondexploitaties

5.1 Overzicht actuele grondexploitaties

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de winstprognose zich in 2021 heeft ontwikkeld ten opzichte van de voorgaande actualisering.

Bouwgrondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01- 2021	Vermeerde ringen 2021 (baten)	Verminderings en 2021 (lasten)	Winstuitname 2021 t.g.v. AR Grondzake n	Afgesloten grond- exploitatie 2021	Boekwaarde 31-12- 2021	Geraamd Eind resultaat (eindwaarde)	Geraamd eind resultaat (contante waarde)
Dorpshart Krimpen aan de Lek:								
- Binnengebied / Molenweide	4.953		-237	n.v.t.		4.716	3.739	3.594
- Centrumgebied	-6.044	1.050	-151	n.v.t.		-5.145	-5.730	-5.618
Tiendhoek II (afgesloten in 2021)	137	259	-57		-339	0		
Tussendijk- Bakwetering	-83		-2	-1		-86	444	426
- Zevender- Thiendenland II	-2.758	2.588	-50	-101		-321	548	548
Hoflaan Stolwijk:								
- Bouw brandweer- kazerne	0		-25			-25	-23	-21
- Woningbouw Hoflaan	0	173	-262	-1		-90	577	522
Subtotaal	-3.795	4.070	-784	-103	-339	-951	-445	-549
Voorziening verlieslatende projecten	2.035		-44			1.991		
Totaal	-1.760	4.070	-828	-103	-339	1.040		

- = lasten / nadelig resultaat

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de winstprognose zich in 2021 heeft ontwikkeld ten opzichte van de voorgaande actualisering

Grondexploitatie (bedragen x 1.000)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform begroting 2021)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform jaar- rekening 2020)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform begroting 2022)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform jaar- rekening 2021)	Verschil eindresultaat begroting 2022 en jaarrekening 2021	
					bedrag	in %
Dorpshart Krimpen aan de Lek:						
- Binnengebied / Molenweide	2.898	3.668	3.705	3.739	34	0,9%
- Centrumgebied	-6.167	-5.703	-5.700	-5.730	-30	-0,5%
- Tussendijk-Bakwetering	431	447	447	444	-3	-0,7%
- Zevender-Thiendenland II	306	501	501	548	47	9,4%
Hoflaan Stolwijk:						
- Bouw brandweerkazerne			-23	-23	0	0,0%
- Woningbouw Hoflaan			41	577	536	1307,0%
	-2.532	-1.087	-1.029	-445	584	

- = lasten / nadelig resultaat

6. Toelichting per complex

1. Krimpen aan de Lek, Nieuw dorpshart, Binnenterrein (Molenweide)

In 2021/begin 2022 zijn alle resterende 43 koopwoningen gerealiseerd en opgeleverd. Na het gereed komen van de inrichting van de openbare ruimte kan in 2022 het complex worden afgesloten. Het geraamde eindresultaat blijft nagenoeg gelijk aan de laatste actualisatie in het kader van de begroting 2022.

2. Krimpen aan de Lek, Nieuw Dorpshart, Centrum

In 2021 zijn De Waterlelie (22 appartementen) en 8 stadswoningen opgeleverd aan de bewoners. In 2021 is ook gestart met de bouw van de laatste fase, de koopappartementen van de De Waag (11 appartementen) en het Slot (13 appartementen). In lijn met de prognose is de negatieve boekwaarde in dit complex verminderd als gevolg van de ontvangst van de grondopbrengsten van de De Waag en Het Slot.

3. Lekkerkerk, Tiendhoek II

In 2021 is de laatste woning op de vrije kavels langs de Tiendweg Oost gerealiseerd. Met de definitieve afronding en oplevering van de openbare ruimte in dit gebied is dit project van de bouw van 170 woningen 14 jaar na de start in 2007, in 2021 afgerond. De grondexploitatie is afgesloten. Het batig saldo van € 339.000 wordt gestort in de Algemene reserve grondzaken.

4. Lekkerkerk, Tussen Dijk en Bakwetering

De aanpak is in 2021 gang gezet die zich richt op de uitgifte van de gronden in vrije bouwkvavels.

5. Schoonhoven, Zevender-Thiendenland II

In 2021 zijn delen van het openbaar gebied opgeleverd aan de gemeente. In 2021 zijn voorbereidingen getroffen voor de start van de laatste fase..

6. Hoflaan Stolwijk

In 2021 heeft de raad voor deze opgave het bestemmingsplan vastgesteld en de grondexploitatie. In 2021 is gestart met de saneringswerkzaamheden en is ook de sloop van de opstallen voortgezet. Het complex omvat de bouw van 22 sociale huurappartementen en 17 koopwoningen (appartementen en grondgebonden woningen). Gewerkt is aan een tender voor de uitgifte van de gronden van de koopwoningen aan een ontwikkelende partij. In 2021 is ook de anterieure overeenkomst gesloten met de Veiligheidsregio Hollands Midden voor de bouw van de brandweerkazerne Stolwijk waarmee voor de realisatie van de eerste fase een belangrijke stap is gezet.

7. Winstuitname

De verplichte tussentijdse winstuitname (twu) zal op een aparte regel worden verantwoord en niet als kostenpost in de betrokken grondexploitaties worden opgenomen. Aan de verplichte verantwoording en verwerking van de twu is hiermee voldaan. Daarnaast blijft de berekening van het verwachte eindresultaat in de GREX-en zuiver. Het totaalbedrag van € 3.777.000 maakt deel uit van het saldo van de Algemene reserve grondzaken.

Bouwgrond-exploitatie	Boekwaarde 31-12-2021 (exclusief winstuitname)	Geraamd Eindresultaat	Onzekerheden / risico's	Betrouwbaar Eindresultaat per 31-12-2021	Realisatie baten t/m 2021 in %	Realisatie lasten t/m 2021 in %	Realisatie totaal t/m 2021 in %	Winstuitname 2017 t/m 2021 van betrouwbaar eindresultaat
(bedragen x € 1.000)								
Dorpshart Krimpen aan de Lek:								
- Binnengebied / Molenweide	4.716	3.739	-49	3.690	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
- Centrumgebied	-5.145	-5.730	-42	-5.772	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Tiendhoek II (afgesloten in 2021)	3.235	3.235	0	3.235	100,00%	100,00%	100,00%	3.235
Tussendijk-Bakwetering	-76	444	-57	387	10,92%	23,19%	2,53%	10
Zevender-Thiendenland II Hoflaan Stolwijk:								
- Bouw brandweerkazerne	-25	-23	-35	-58	0,00%	14,18%	0,00%	0
- Woningbouw Hoflaan	-89	577	-139	438	7,54%	15,29%	1,15%	0
Totaal	2.828	2.790	-322	2.468				3.777

- = lasten / nadelig resultaat

8. Afgesloten complexen

In 2021 is het complex Tiendhoek II afgesloten. Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is dit complex afgesloten met een positief resultaat.

9. Reserves en voorzieningen

Algemene reserve grondzaken

Deze reserve wordt gebruikt om verliezen op een grondexploitatie af te dekken. Met deze reserve worden eventuele fluctuaties binnen diverse grondexploitaties opgevangen. De reserve kan ook worden benut bij het opstarten van nieuwe grondexploitaties en voor strategische Verwervingen.

Omschrijving	2019	2020	2021
(bedragen x 1.000)			
Saldo per 1 januari	3.268	2.993	4.739
Mutaties:			
- Winstuitnamen en afsluiten diverse grondexploitaties	602	686	440
- Verrekening vennootschapsbelasting	9	44	-229
- Overige ontwikkelingen (o.a. Schoonhoven Noord, Galgoord, Gouderak en Bovenkerkseweg)	-82	-213	-104
- Verkoop grond Veerweg Bergambacht			200
- Dekking overige kapitaallasten	-249		
- Vorming bestemmingsreserve Strategische Verwervingen	-500		
- Aanpassing verliesvoorziening Dorpshart Centrum	-55	1.229	44
Saldo per 31 december	2.993	4.739	5.090

- = lasten / nadelig resultaat

Voorziening verlieslatende projecten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt als verplichting dat het saldo van verlieslatende grondexploitaties direct dient te zijn afgedekt door middel van een voorziening. De voorziening verlieslatende complexen heeft betrekking op de grondexploitatie Dorpshart Krimpen aan de Lek. Deze grondexploitatie is opgebouwd uit de deelcomplexen Dorpshart Binnenterrein (Molenweide) en Dorpshart Centrumgebied. Het saldo van de voorziening was per 1 januari 2021 becijferd op een bedrag van € 2.035.000. Het saldo van de voorziening per 31 december 2021 bedraagt € 1.991.000.

Krediet Strategische Grond- en Vastgoedaankopen

Op 5 november 2019 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 7.500.000 voor het doen van strategische grond- en vastgoedverwervingen. Het college is bevoegd tot uitgaven uit het krediet voor de aankoop van gronden en opstallen die zijn gelegen in gebieden waarop de raad een voorkeursrecht heeft gevestigd. Daarnaast is het college bevoegd tot uitgaven voor de aankoop van gronden en opstallen die niet onder een voorkeursrecht vallen maar die liggen in een gebied waarvoor de raad een ruimtelijke visie (structuurvisie, omgevingsplan of bestemmingsplan) heeft vastgesteld en waarvan men verwacht deze te realiseren binnen een termijn van 5 jaar. Ook is besloten het krediet voor strategische aankopen als vast onderdeel op te nemen in deze paragraaf.

Het college informeert de raad over de gerealiseerde aankopen en de stand van zaken van het krediet via de jaarrekening. Evaluatie van het krediet vindt jaarlijks plaats in het kader van de vaststelling van de begroting. In de periode 2019-2020 heeft het college met de gebruikmaking van dit krediet de volgende aankooptransacties gerealiseerd:

- 1 Grondpercelen ten westen van de kern Ammerstol
- 2 Blekerstraat 7, Haastrecht
- 3 Bergambachterstraat 3, Schoonhoven
- 4 Opweg 88, Schoonhoven
- 5 Opweg 90, Schoonhoven
- 6 Meidoornstraat 2, Bergambacht

In 2021 heeft de gemeente het perceel Veerweg 8 aangekocht van de Provincie Zuid-Holland. De levering en betaling van deze aankoop vindt plaats eind 2022 of begin 2023. Hierna zal de verwerking van deze uitgave plaatsvinden.

Het beschikbare bedrag voor strategische grond- en vastgoedaankopen bedraagt per 31 december 2021 nog € 4.565.877.

Bestemmingsreserve Strategische Verwervingen

De raad heeft op 5 november 2019 besloten een bestemmingsreserve Strategische Verwervingen vast te stellen die bedoeld is voor het dekken van de kosten die samenhangen met de aankoop van strategisch grond- en vastgoed en de verwachte inkomsten en uitgaven die met de tijdelijke exploitatie van deze aankopen zijn gemoeid. Ook is besloten om het college de bevoegdheid te verlenen te beschikken over de reserve, met dien verstande dat in de tussentijdse rapportages de mutaties worden opgenomen. De stand van de bestemmingsreserve Strategische Verwervingen bedraagt per 31 december 2021 € 235.525.

10. Uitvoering Faciliterend Grondbeleid

Onder faciliterend grondbeleid wordt verstaan de gemeentelijke inzet in ruimtelijke initiatieven waarin marktpartijen opdrachtgevend en risicodragend zijn. De rol van de gemeente beperkt zich bij faciliterend grondbeleid hoofdzakelijk tot begeleiding, coördinatie en facilitering van gemeentelijke besluitvormingsprocessen. De gemeentelijke kosten die hiermee zijn gemoeid worden volgens het kostenverhaalsrecht zoals bedoeld in artikel 8.4. WRO verhaald op de initiatiefnemer, doorgaans in de vorm van een exploitatiebijdrage. Deze bijdrage is een vergoeding voor de kosten die de gemeente moet maken in de vorm van uren van projectmanagement en -ondersteuning en de hiermee gemoeide kosten van de inzet van vast en ingehuurd personeel en advisering door verbonden diensten zoals IBKW en ODMH. De begrotingspost ondersteunt de centrale sturing op de inspanningen en de uitgaven en inkomsten die zijn gemoeid met de uitvoering van het faciliterend grondbeleid. Financiële verantwoording vindt plaats via de jaarrekening en de tussenrapportage. In de paragraaf Grondbeleid worden de belangrijkste projecten op het gebied van faciliterend grondbeleid toegelicht. Hieronder een overzicht van enkele ontwikkelingen.

Als gevolg van het hoge aantal ruimtelijke initiatieven, waaronder enkele grotere projecten zoals de bouw van de nieuwe Lidl in Schoonhoven en de realisatie van het nieuwe politiebureau in Bergambacht, sluit de kostenplaats faciliterende grondbeleid in 2021 op een positief resultaat van € 48.832.

Herontwikkeling Aviaterein Ouderkerk aan den IJssel (project Bolderkade)

Initiatiefnemer: Lambrane Ontwikkeling

Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse voormalige bedrijfslocatie. Bouw ca. 42 appartementen, bijbehorende parkeerplaatsen en een kleine recreatieve voorziening. Volgens planning wordt het bestemmingsplan in 2021 ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Herontwikkeling Dikaterrein, Schoonhoven

Initiatiefnemer: Slangen & Koenis

Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse bedrijfslocatie. Bouw ca. 40 appartementen in combinatie met (maatschappelijke) voorzieningen

Om tot een plan te komen dat voor de rivierbeheerder Rijkswaterstaat acceptabel is zijn in 2021 meerdere verkenningen uitgevoerd. Belangrijk hierin is onder andere de vraag op welke wijze initiatiefnemers kunnen voldoen aan de eisen van ruimtelijke compensatie die gelden voor een veilige waterafvoer in het stroomgebied van de rivier De Lek.

Herontwikkeling IHC-terrein en Boogaerdterrein, Krimpen aan de Lek

Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse voormalige bedrijfslocatie naar woningbouw.

De herontwikkelingsplannen die in 2019 in gang waren gezet zijn niet voortgezet vanwege het faillissement van 1 van de ontwikkelende partijen. De eigenaren zijn van de betrokken terreinen zijn, op het advies van de gemeente, in 2021 begonnen met het samen onderzoeken of een integraal masterplan van zowel het IHC- als het Boogaerdterrein mogelijk is.

11. Overige ontwikkelingen

In dit onderdeel komen projecten aan de orde die nog in voorbereiding zijn en waarvan nog niet duidelijk is of de gemeente actief grondbeleid gaat voeren door het vaststellen van een grondexploitatie, voor een faciliterende rol kiest of voor een vorm van samenwerking met marktpartijen.

Herontwikkeling Galgoord, Haastrecht

In 2021 heeft het voorontwerp-bestemmingsplan ter inzage gelegen. Het bereiken van onderlinge overeenstemming door partijen (ontwikkelaar en grond- en bedrijfseigenaren) in het gebied kost meer tijd waardoor het ontwerp-bestemmingsplan nog niet in procedure kon worden gebracht.

Herontwikkeling bedrijfsterrein Schoonhoven-Noord

In 2021 is gewerkt aan de 1e fase (ontwikkeling van het deel nieuwe VMBO en sporthal) en de verkenning van de woningbouwopgave. Hiervoor heeft zich een marktpartij gemeld. Daarnaast zijn ook bedrijfseigenaren bezig met herontwikkelingsplannen.

Ontwikkeling Gouderak Oost

De verkenning van deze ontwikkelopgave heeft vertraging opgelopen als gevolg van het zg. 3 hectare-beleid van de provincie dat in 2021 is geïntroduceerd. In 2021 is het plaatsen van deze ontwikkeling op de zogenaamde 3 hectare-lijst met Provincie ambtelijk voorbereid en gereed gemaakt voor de bestuurlijke besluitvorming binnen de Provincie.

Ontwikkeling centrum Schoonhoven Noord

In 2021 is de omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van de nieuwe Lidl en de appartementen. Ook is in 2021 gestart met de bouw.

Herontwikkeling Spoorzone

In 2021 zijn met Van Wijnen belangrijke stappen in de planvorming voor het gebied. Verspreid over verschillende fasen komt er een volledig nieuwe woonwijk aan de Spoorsingel en Spoorstraat. Er komt een divers woningaanbod; variërend van grondgebonden woningen tot appartementen, zowel huur- als koopwoningen. De woningen zijn bestemd voor onder andere starters en doorstromers zoals gezinnen en senioren. Het bestaande stationsgebouw blijft behouden. De exacte invulling van deze locatie is nog niet bekend. Gedacht wordt aan dag horeca, verhuur van flexibele kantoorruimte of horeca met een sociaal maatschappelijk karakter.

H. COVID-19

Algemeen

Corona raakt iedereen. Soms in de persoonlijke gezondheid of die van familieleden of bekenden. In het werk, op de frontlinie tegen het virus of in het draaiende houden van de belangrijkste processen, het onderwijs, de zorg en onze economie. De coronacrisis zet ook voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Krimpenerwaard het leven op de kop.

Ons land heeft in 2020 en 2021 een gezondheids crisis meegemaakt die zijn weerga niet kent. Het coronavirus heeft in Nederland sinds eind februari 2020 geleid tot tienduizenden besmettingen en ziekenhuisopnames met daarbij een stijgend aantal sterfgevallen. Een collectieve schok die ook onze gemeente niet heeft overgeslagen.

De ontwikkelingen en maatregelen om het virus te bestrijden volgden elkaar aan het begin van de crisis in hoog tempo op. Een crisis die de veerkracht, creativiteit en volharding van de samenleving in de Krimpenerwaard stevig op de proef stelde en nog steeds doet. Want hoewel we licht aan de horizon van de gezondheids crisis zien, is nog veel onzeker. Wat we wel weten: de impact is enorm. We zien grote effecten van de coronacrisis op sociaal-economisch en sociaal-maatschappelijk vlak. We zien dat voor kwetsbare groepen de coronacrisis veel extra druk veroorzaakt. Ook zien we dat nieuwe groepen hard geraakt worden: mensen die ineens hun baan kwijt raakten, een inkomensval maken, hun onderneming kwijt raken of ernstige zorgen hebben over een dreigend faillissement.

We willen de bedrijvigheid, leefbaarheid, werkgelegenheid en aantrekkelijkheid van de gemeente Krimpenerwaard beschermen. De gemeente Krimpenerwaard moet de gemeente blijven waar je wilt wonen, werken en verblijven, coronacrisis of niet.

In de gemeente Krimpenerwaard zijn er in heel 2021 8.345 besmettingen en 69 overledenen gemeld. In het ziekenhuis zijn 205 personen opgenomen. (bron: RIVM/bddatapan.nl)

Wat hebben we gedaan in 2021?

Inzet in het kader van de coronacrisis

In 2020 en 2021 hebben veel medewerkers zich ingespannen in het kader van de coronacrisis. De enorme inzet voor en betrokkenheid bij onze inwoners en ondernemers is groot. Er werd en wordt continu een balans gezocht tussen de prioriteit bij de crisisorganisatie, de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers en tegelijk de zorg als werkgever voor onze eigen medewerkers.

Crisisorganisatie regionaal en lokaal

De crisisorganisatie op regionaal niveau bestond uit een regionaal beleidsteam dat één maal per twee weken bijeen kwam en een regionaal operationeel team dat ook per twee weken bijeen kwam. Onze gemeente was in beide teams vertegenwoordigd. Op gemeentelijk niveau is gemiddeld twee maal per maand het kernteam (digitaal) bijeen geweest. De gemeentelijke boa's, het politieteam Krimpenerwaard, boa Staatsbosbeheer, boa Zuid Hollands Landschap en gemeentelijke waarnemers zijn ook in 2021 ingezet voor toezicht en handhaving op de naleving van de noodverordeningen.

Omgevingsanalyses

Om goed te kunnen monitoren wat er onder de inwoners in onze gemeente leefde en waar we als gemeentelijke organisatie direct op zouden moeten en kunnen inspelen, zijn (naast regionale analyses vanuit de Veiligheidsregio) specifieke lokale omgevingsanalyses opgezet. Hierdoor ontstond een goed sfeerbeeld van wat er leefde bij onze inwoners; zeker na afkondiging van weer nieuwe coronamaatregelen.

Ondersteunen inwoners via reguliere processen

De gemeente heeft in 2021 via de reguliere bestuurlijke en ambtelijke overleggen met verschillende maatschappelijke partijen en ondernemers gemonitord waar ondersteuning en hulp noodzakelijk was. Inwoners die behoefte hadden aan ondersteuning en/of zorg, zijn via de reguliere processen van de gemeente zo goed mogelijk ondersteund.

Denktank: bundeling van denkkracht en samenwerking

In 2021 is de Denktank 'Samen voor een vitale Krimpenerwaard' op initiatief van de gemeente opgericht. We werkten samen met vertegenwoordigers uit diverse sectoren van de samenleving (zoals zorg en welzijn, winkeliers/horeca, cultuur, sport, jeugd, kerken). De gemeente is hierbij een gelijkwaardige partner. Er komen ideeën uit de deelnemersgroep, de vertegenwoordigers hebben deze uitgezet bij hun achterban, en het werd gezamenlijk opgepakt. Mensen organiseerden zelf en

hielpen elkaar. Als het nodig was, ondersteunden we als gemeente. Via deze Denktank had de gemeente ook direct een beeld van wat er leefde in de samenleving. De Denktank heeft veel activiteiten georganiseerd en heeft goed gefunctioneerd als netwerk voor de verschillende maatschappelijke partijen. Met de bezinningsmomenten van oktober/november 2021 in de verschillende kernen (waarbij collegeleden aanwezig waren) is de Denktank afgerond. De deelnemers weten elkaar nu te vinden.

Jongeren

In 2021 hebben de jongeren in het bijzonder aandacht gekregen. Zij zijn aangesloten bij de Denktank en hieruit is het spel The Hunted ingekocht. Team Sportservice Krimpenerwaard en Stichting Jeugd en Jongerenwerk hebben het spel al meerdere malen succesvol voor de jeugd in de Krimpenerwaard georganiseerd.

Kinderen hebben het zwaar gehad doordat corona voor extra stress in veel huishoudens heeft gezorgd. De gemeente heeft hen extra aandacht gegeven door het extra inkopen van 18 maanden huisbezoeken. Ook heeft de gemeente meegedaan aan Actie Pepernoot, dit initiatief gaf kinderen uit minima gezinnen een Sinterklaas-cadeautje.

Voor de kwetsbare jeugd zijn er verschillende (wanneer nodig digitale) feesten georganiseerd in samenwerking met lokale organisaties.

Welzijn

Voor de ouderen en de kwetsbare doelgroep is de opdracht van Kwadraad uitgebreid met extra contactmomenten en extra sociaal raadsliedenwerk om eenzaamheid in deze doelgroep te beperken. In samenwerking met Welzijn Krimpenerwaard is ook een regeling opgezet om mantelzorgers te ondersteunen.

Cultuur

Verschillende cultuurorganisaties hebben, wegens enorme druk van de coronamaatregelen op hun organisatie, in 2021 financiële ondersteuning gekregen. In september heeft de Theater Tour plaatsgevonden, het idee hiervoor is ontstaan in de Denktank. Dit is een samenwerking tussen de verschillende theaters om de inwoners weer naar de theaters te trekken. Daarnaast is ingezet op de culturele netwerkvorming.

Ondernemers

Voor de ondernemersvragen is er binnen de gemeente een 'corona ondernemersloket' ingesteld. Daarbij is er verdere informatie over (steun)maatregelen verwerkt op een aparte webpagina voor ondernemers en in de nieuwsbrieven voor ondernemers. In de contacten en op de webpagina is tevens aandacht voor schulddienstverlening evenals een verwijzing naar Stichting Ondernemersklankbord (met een contactpersoon uit Krimpenerwaard).

Er is ook overleg geweest met winkeliersverenigingen, vaak naar aanleiding van aangekondigde, nieuwe maatregelen welke impact hebben op de ondernemers. Daarnaast zijn er ondernemers betrokken geweest bij de Denktank "Samen voor een vitale Krimpenerwaard". Vanuit deze Denktank heeft de gemeente een Koop lokaal-campagne met input van lokale winkeliers uitgezet.

Tenslotte is er 2021 gewerkt met (financiële) ondersteuning bij controle van het coronatoegangsbewijs (CTB) en is er aandacht geweest voor de mogelijkheid van fasering en/of uitstel van betaling van belastingen via het SVHW. Voor inwoners en ondernemers is een TONK-regeling opgenomen in het bestedingsplan Sociaal Domein.

Belastingmaatregelen SVHW en gemeente

Om ondernemers en zzp-ers, maar ook andere inwoners met betalingsproblemen tegemoet te komen en tijdelijk financiële ruimte te geven, zijn maatregelen getroffen.

Men kan bij het SVHW kwijtschelding aanvragen voor privébelastingen. Betalingen kunnen ook in termijnen, dit kan bij het SVHW worden aangevraagd en loopt via automatische incasso. Ook kan bij het SVHW en/of de gemeente schriftelijk of per mail uitstel van betaling worden aangevraagd of een betalingsregeling getroffen worden.

Gemeentelijke dienstverlening

De dienstverlening aan onze inwoners is gedurende het hele jaar doorgegaan. Waar de meeste werkzaamheden vanuit huis konden worden opgepakt, bleef het KCC voor klanten fysiek bereikbaar. De dienstverlening bij het KCC is tijdens de lockdownperioden tot de meest noodzakelijke producten teruggebracht, om onnodig contact te voorkomen.

Dynamisch Herstelplan

Een aantal gemeenten stelde in 2021 herstelplannen op. De gemeente Krimpenerwaard heeft gekozen voor een praktischere aanpak. De acties en interventies die voortkomen uit het scenariodenken, samen met de activiteiten van de Denktank en de financiële impactanalyse vormen een dynamisch Herstelplan voor de gemeente Krimpenerwaard.

Bestedingsplan Sociaal Domein

Halverwege 2021 heeft een inventarisatie van bestedingswensen van coronamiddelen met betrekking tot Sociaal Domein geresulteerd in het bestedingsplan coronagelden Sociaal Domein. Hierover is een raadsinformatiebrief verstuurd. Voor dit bestedingsplan is in 2021 een bedrag in de begroting opgenomen van € 875.051 verdeeld over verschillende taakvelden. Van dit bestedingsplan is in 2021 reeds € 363.101 gerealiseerd. Aan het restant van het bestedingsplan wordt in 2022 invulling gegeven.

(Financiële) impactanalyse

De coronacrisis heeft impact op de gemeentelijke financiën. Gedurende 2020 en 2021 hebben wij met een impactanalyse ingeschat wat de mogelijke (financiële) impact is voor de gemeente Krimpenerwaard. De impactanalyse is periodiek geactualiseerd. De impactanalyse bevat de risico's/onzekerheden van datgene wat ons in de gemeente Krimpenerwaard overkomt als gevolg van de coronacrisis. Per jaareinde hebben we de werkelijke kosten als gevolg van COVID-19 inzichtelijk gemaakt. Op basis van de impactanalyse waren we al voorbereid op de meeste kosten. We zagen ook dat bepaalde risico's zich niet of minder voor hadden gedaan, er waren ook kosten die vooraf niet of onvoldoende ingeschat waren. Onder het kopje "Werkelijke kosten 2021" zijn de kosten verder uitgewerkt.

Steunpakketten van het rijk

In 2020, 2021 en 2022 hebben gemeenten zes steunpakketten ontvangen voor de compensatie van inkomsten die zij mislopen en de extra kosten die zij maken door de coronacrisis. Het totaalbeeld van de zes tranches is opgenomen in onderstaande tabel. In de jaarrekening zijn alleen de lasten van 2021 verwerkt.

Rijksvergoedingen COVID-19 (x € 1.000)	2020	2021	2022	Totaal
Eerste tranche	511			511
Tweede tranche	681			681
Derde tranche	137	478		615
Vierde tranche	47	563		610
Vijfde tranche		472	125	597
Zesde tranche		305	80	385
Totaal	1.376	1.818	205	3.399

Door het verstrekken van de zes tranches rijksvergoedingen zijn er afspraken gemaakt om de inkomsten en uitgaven beheersbaar te houden in de coronasituatie.

Door het Rijk zijn de bedragen van de tranches naar aandachtsgebieden verdeeld. Tot en met het tweede kwartaal 2021 is die richtlijn van verdeling verwerkt in de baten. Vanaf het derde kwartaal 2021 zijn we op basis van een brede uitvraag naar bestedingswensen bij maatschappelijke partners, verenigingen en instellingen overgestapt naar het bestedingsplan Sociaal Domein. Dit bestedingsplan wordt in 2021/2022 uitgevoerd.

Ten aanzien van de overige labels (Toezicht & handhaving, Compensatie toeristenbelasting, Inkomstenderving markt/evenementenleges, Afval en verkiezingen) zijn de bestedingen in 2020 en 2021 ook gekoppeld.

Na verwerking van de gelabelde bestedingen en het bestedingsplan ontstaat er een restantbudget. Dit bedrag is onderdeel van het saldo van de bestemmingsreserve COVID-19. Dit restantbudget hebben wij losgekoppeld van de labels, zodat het budget breder inzetbaar is ter dekking van coronakosten. De kosten, die hiermee gecompenseerd worden, hebben wel een maatschappelijk karakter (voor de samenleving). Over deze onttrekkingen informeren wij in de reguliere P&C-documenten.

Overige steunpakketten

Naast voornoemde rijksvergoedingen zijn er ook regelingen, waar de inwoners, ondernemers en gemeente compensatie kunnen aanvragen.

Om de huurders van Sportaccommodaties (TVS), ijsbanen en zwembaden (SPUK IJZ) te compenseren voor het niet gebruik kunnen maken van de accommodaties, heeft de gemeente van diverse steunpakketten gebruik gemaakt.

De provincie heeft voor de noodsteun culturele sector een projectsubsidie 2020 verstrekt ter grootte van € 75.000. Het provinciale hoofddoel van deze subsidie is de instandhouding van de vitale culturele instellingen. Deze subsidie is in 2021 uitgekeerd aan de cultuurhuizen.

Voor tegemoetkoming in de extra lasten toezicht en handhaving en coronatoegangsbewijs controle zijn extra bijdragen aangevraagd.

Voor de regelingen Leefstijl impuls en Beweeg impuls geldt een terugbetalingsverplichting aan het rijk. Deze regelingen worden in 2022 uitgevoerd.

Werkelijke kosten 2021

Per jaareinde hebben we in beeld kunnen brengen wat de (financiële) gevolgen daadwerkelijk zijn. Doordat we de impactanalyse periodiek hebben geactualiseerd zijn we niet verrast door de werkelijke kosten als gevolg van corona. Het opstellen en actualiseren van de impactanalyse zetten we dan ook in 2022 voort.

De kosten COVID-19 gelabeld aan Rijksvergoedingen zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Kosten COVID-19 die niet vallen onder compensatie rijksvergoedingen (x € 1.000)	Bedrag
1. Thuiswerkvergoedingen	344
2. Aanpassing gemeentelijke panden	46
3. Overige kosten	14
Totaal	404

- 1. Thuiswerkvergoedingen:** Sinds 1 juli 2020 is de forensenvergoeding omgezet naar een thuiswerkvergoeding. Daarnaast zijn er minder kosten voor dienstreizen tussen de verschillende locaties. De thuiswerkvergoeding van € 343.000 wordt gedekt door minder kosten op genoemde posten.
- 2. Aanpassing gemeentelijke panden:** De panden zijn aangepast aan de verscherpte (ventilatie-) eisen in relatie tot COVID-19.
- 3. Overige kosten:** Dit zijn extra kosten - als gevolg van COVID-19 maatregelen - m.b.t. kantoorartikelen en ICT. Het betreft hier ook de lasten uitwijklocatie raadsvergaderingen (kosten geluid- en beeldopnames, catering, etc.).

In onderstaande tabel is aangegeven hoe de extra lasten en minder baten zijn opgevangen binnen de vastgestelde budgetruimte op verschillende taakvelden en programma's. De tabel bevat op hoofdlijnen de budgetruimte op programma 0 Bestuur en ondersteuning opgenomen. Op dit programma zijn de meeste lasten voor bedrijfsvoering en dienstverlening verantwoord. Er is echter niet overal een directe relatie tussen de vermelde budgetruimte en de extra lasten of minder baten.

Dekking van kosten COVID-19, die niet vallen onder compensatie rijksvergoedingen (x € 1.000)	Bedrag
Minder lasten representatie, overige kantoorlasten	99
Minder lasten voor reiskosten woon-werk en dienstreizen	305
Totaal	404

TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers)

Er zijn ook kosten gemaakt voor de Bijstand Zelfstandigen. Dit is uitbesteed aan regionale samenwerkingspartner RBZ.

Totaal TOZO - Bijstand zelfstandigen (x € 1.000)	Bedrag
TOZO-uitkeringen	963
Uitvoeringskosten RBZ	123
Totaal	1.086

Van het totale voorschot van het Rijk van € 3.4 miljoen is in 2021 € 1.085.035, inclusief € 121.950 uitvoeringskosten, overgemaakt aan RBZ voor de bijstand zelfstandigen. De bijdrage van het rijk is in overeenstemming met de uitgaven. Voor het verschil tussen ontvangen voorschotten en TOZO-uitkeringen (inclusief uitvoeringskosten RBZ) geldt een terugbetalingsverplichting.

Stand van de bestemmingsreserve

De raad heeft de bestemmingsreserve COVID-19 ingesteld. Het doel is om de lasten die betrekking hebben op COVID-19 af te dekken. De reserve wordt gevormd uit de verkregen middelen vanuit het rijk.

OVERZICHT 2021 (x 1.000)

Bestemmingsreserve COVID-19	Beginstand 2021	Mutaties Jaarrekening 2021		Eindstand 2021
		Ontvangen	Besteed	
	608			
Tranche 3 rijksvergoedingen		478		
Tranche 4 rijksvergoedingen		610		
Tranche 5 rijksvergoedingen (alleen 2021-deel)		472		
Tranche 6 rijksvergoedingen (alleen 2021-deel)		305		
Verkiezingen coronaproof			156	
Extra beveiliging en portokosten KCC			55	
Extra lasten afvalverwerking			89	
Lasten sociaal domein periode vóór bestedingsplan			153	
Kwijtschelding Cultuur binnensport (geen TVS)			5	
Kwijtschelding Commerciële accommodaties (geen TVS)			14	
Kwijtschelding sporthallen			15	
Kwijtschelding huuropbrengsten horeca			19	
Kerstbomenversnippering 2020/2021			16	
Kwijtschelding Havengelden Schoonhoven, marktgeden			10	
Inhuur jurist OOV - coronadossiers			66	
Diversen communicatie - vaccinatiecampagne			51	
Huur auto's BOR			18	
Bestedingsplan sociaal domein			363	
Mutaties jaarrekening 2021	608	1.865	1.030	1.443

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Algemeen

De beginbalans is overeenkomstig met de door de raad vastgestelde jaarrekening 2019. Onderstaande samenvatting van grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

Voorschriften

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincie en Gemeenten (BBV) geeft. Daarnaast is gehandeld overeenkomstig de door uw raad in de vergadering van 11 december 2018 vastgestelde Financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2019.

Waarderingsgrondslagen

De waardering van activa (incl. erfpachtgronden) en passiva alsook de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kostprijs (Verkrijgings- of vervaardigingsprijs en omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten). Tenzij anders vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Eén en ander is vastgelegd in de Nota waardering en afschrijving 2020.

ACTIVA

Vaste activa

De vaste activa zijn verdeeld in:

- Immateriële vaste activa
- Materiële vaste activa
- Financiële vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa, onderverdeeld in:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio (rentekosten die bij aanvang van de lening ineens moeten worden voldaan).
- Kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs (historische kostprijs), verminderd met de afschrijvingen en de naar verwachting duurzame verminderingen. De kosten van onderzoek worden in vijf jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de looptijd van de betreffende lening. Voor agio/disagio geldt een afschrijvingstermijn van 4 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa, onderverdeeld in:

- Investerings met economisch nut.
- Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
- Gronden in erfpacht

Van investeringen met economisch nut is sprake als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is). Wanneer investeringen kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld in de vorm van het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen worden deze geclassificeerd onder Investerings met economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden ingesteld. Daarnaast zijn er investeringen met een maatschappelijk nut. Deze genereren geen middelen maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Te denken valt aan bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen. Ook deze investeringen moeten naar aanleiding van de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) met ingang van 1 januari 2017 worden geactiveerd.

Eenmalige afboeking ten laste van een reserve behoort niet meer tot de mogelijkheden. Wel kunnen de kapitaallasten (rente en afschrijving) jaarlijks aan een reserve worden onttrokken zodat de investering budgettair neutraal verloopt. Afschrijving vindt op lineaire basis plaats. De omslagrente is voor 2020 berekend op 0,9%. Voor de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Aan afschrijvingstermijnen wordt de volgende termijnen gehanteerd:

Soort investering	Afschrijvingstermijn
Immateriële vaste activa	
Kosten onderzoek en ontwikkeling (toe te rekenen aan activum)	5
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	
Wegen, straten en pleinen	
- Aanleg, vernieuwing	40
Kunstwerken	
- Bruggen, viaducten, tunnels en duikers	40
- Renovatie/bouwkundige aanpassing	25
Openbare verlichting	25
Materiële vaste activa met economisch nut	
Gronden	n.v.t.
Begraafplaatsen:	
- Aanleg	40
- Uitbreiding/reconstructie	25
Gebouwen:	
- Gebouwen	40
- Renovatie/aanpassing	25
- Technische installaties	15
- Meubels en inventaris	15
Riolering:	
- Riolering en gemalen (bouwkundig)	40
- Pompen en gemalen (mechanisch/elektrisch)	15
Reiniging:	
- Afvalcontainers (ondergronds)	15
Kunstgrasvelden:	
- Aanleg	30
- Toplaagrenovatie	10
Sport- en speeltoestellen	15
Voertuigen	7
Werktuigen, machines en gereedschappen	10
Automatisering:	
- Mobiele telefoons	3
- Hardware (24x7)	3
- Faciliteiten raadsleden	4
- Hardware overige	5
- Software	5
- Presentatie-/beeldschermen	7
- Bekabeling	10
- Technische installatie serverruimte	15

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden onderverdeeld in:

- Kapitaalverstrekkingen aan:
  - o Deelnemingen
  - o Gemeenschappelijke regelingen
  - o Overige verbonden partijen
- Leningen aan:
  - o Openbare lichamen
  - o Woningbouwcorporaties
  - o Deelnemingen
  - o Overige verbonden partijen

- Overige langlopende leningen
- Uitzettingen bij Rijk met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd één jaar of langer.
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen (structureel) daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt deze waarde afgewaardeerd.

Overige langlopende leningen

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt deze afgewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van ≥ 1 jaar

Deze worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden (staat niet in de balans)

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn verdeeld in:

- Voorraden
- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Voorraden

De voorraden hebben betrekking op actief grondbeleid. Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/ verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De in exploitatie genomen bouwgronden (Onderhanden werk), worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winst moet worden genomen indien het positieve resultaat betrouwbaar kan worden ingeschat. Risico's en onzekerheden kunnen in het verwachte positieve resultaat worden verdisconteerd. Daarna moet de gerealiseerde winst worden berekend via de POC-methode naar rato van de gerealiseerde kosten en gerealiseerde baten

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden onderverdeeld in:

- Vorderingen op openbare lichamen
- Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (Schatkistbankieren/SKB)
- Overige vorderingen

- Overige uitzettingen
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen

Alle posten onder uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De vorderingen op openbare lichamen betreft vorderingen op zowel de rijks- en provinciale overheid als gemeenschappelijke regelingen.

Uitzettingen in 's-Rijks schatkist < dan één jaar heeft betrekking op het verplicht schatkistbankieren zodra de liquide middelen het normbedrag van € 825.000 te boven gaat.

De overige vorderingen en overige uitzettingen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Met een 2-tal niet-financiële instellingen heeft de gemeente een rekening-courantverhouding, te weten de veerdienst Schoonhoven en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Liquide middelen

De liquide middelen worden onderverdeeld in:

- Kassaldi
- Banksaldi

Voor alle liquide middelen geldt dat deze worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder overlopende activa wordt verstaan zowel de nog te ontvangen bedragen als de vooruitbetaalde.

PASSIVA

Vaste passiva

De vaste passiva zijn verdeeld in:

- Eigen vermogen
- Voorzieningen
- Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Ter uitvoering van de in de raadsvergadering van 11 december 2018 vastgestelde Financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2019 heeft uw raad in de vergadering van 6 maart 2019 de Nota reserves en voorzieningen 2019 vastgesteld.

Rentetoevoegingen aan reserves vinden, conform de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in de begroting, alleen plaats als dit noodzakelijk is gelet op het onderliggende bestedingsplan.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in:

- Algemene reserve/vrij vermogen
- Algemene reserve/Weerstandsvermogen
- Reserve grondzaken
- Bestemmingsreserves
- Gerealiseerd resultaat

De algemene reserve is in principe vrij aanwendbaar en dient in eerste instantie als weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen. Om inzichtelijk te maken wat de omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen minimaal zou moeten zijn wordt periodiek een risico inventarisatie en –analyse, gebaseerd op risicomanagementbeleid opgesteld. Het resterende saldo wordt bestempeld als Algemene reserve/Vrij vermogen. Bestemmingsreserves hebben een meer expliciet karakter.

Ter dekking van eventuele verliezen bij grondexploitaties is een Reserve grondzaken gevormd. De vorming van de algemene reserve vindt in principe plaats door bestemming van batige exploitatiesaldo's bij de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Over het algemeen is de hoogte gebaseerd op een beheers- of onderhoudsplan en zijn onderverdeeld in:

- Voorzieningen voor verplichtingen en risico's
- Voorzieningen ter egalisering van kosten
- Voorzieningen voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's

Deze voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten en op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Voorziening ter egalisering van kosten

Deze voorziening wordt gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar gemaakt worden maar waarvan de oorsprong (mede) ligt in het begrotingsjaar of een voorafgaand begrotingsjaar. Het doel van de voorziening is een gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren

groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven

Deze voorziening kan gevormd worden voor bijvoorbeeld riolering, reiniging en begraafplaatsen.

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Bij deze voorziening worden niet meegenomen de ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren welke zijn verkregen van Europese of Nederlandse overheidslichamen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer zijn verdeeld in:

- Obligatieleningen
- Onderhandse leningen van:
  - o Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
  - o Binnenlandse banken en overige financiële instellingen
  - o Binnenlandse bedrijven
  - o Overige binnenlandse sectoren
  - o Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren
- Door derden belegden gelden
- Waarborgsommen

Voor alle vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer geldt dat deze gewaardeerd worden tegen de nominale waarde, eventueel verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn verdeeld in:

- Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar

In de Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar wordt de volgende verdeling aangebracht:

- Banksaldi
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Kasgeldleningen
- Overige schulden openbare lichamen
- Overige schulden

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder overlopende passiva wordt verstaan zowel de vooruit ontvangen bedragen als de nog te betalen bedragen.

Waarborgen en garanties

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt ervoor dat woningbouwcorporaties tegen gunstige rentetarieven en voorwaarden geld kunnen lenen. Hiervoor is een zekerheidsstructuur ontwikkeld waarvan de gemeente onderdeel uitmaakt. De financiële middelen van de woningbouwcorporatie vormen de eerste zekerheid. Het WSW stelt voorwaarden aan de kredietwaardigheid van (aspirant) deelnemers. De tweede zekerheid wordt gevormd door het garantievermogen van het WSW. Dit garantievermogen bestaat uit de borgstellingsreserve van het WSW zelf en de plicht om obligo's op te vragen bij de WSW-deelnemers. De derde en laatste zekerheid wordt gevormd door gemeenten en het Rijk. Op verzoek van het WSW moeten zij renteloze leningen verstrekken, zoals geregeld in een achtervang-overeenkomst.

Op 17 november 2020 zijn de beleidsregels leningen en garantstellingen samen met het Treasury statuut vastgesteld door het College.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's waarvan de oorsprong voor het einde van het boekjaar ligt, worden in acht genomen voor zover zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden verantwoord op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten, zoals overlopend vakantiegeld en vakantiedagen, toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten.

BALANS

Toelichting op de balans

ACTIVA

ACTIVA	44.561	44.196
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	3.855.889	4.412.627
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.853.209	4.412.627
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	2.680	-
Materiële vaste activa	131.899.128	128.906.143
- Investerings met economisch nut	61.505.991	63.412.416
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	59.955.313	54.781.031
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-	-
- In erfpacht uitgegeven gronden	10.399.172	10.674.043
	38.652	38.652
Financiële vaste activa	9.688.767	7.939.622
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
* deelnemingen	4.329.830	2.161.918
Leningen aan:	-	-
* woningbouwcorporaties	25.909	28.633
- Overige langlopende geldleningen	5.293.780	5.209.823
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	39.249	539.249
Totaal vaste activa	145.443.784	141.258.393
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	1.418.087	4.193.249
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	(1.040.693)	1.759.966
- Gereed product en handelsgoederen	2.458.780	2.433.282
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	82.670.192	37.553.238
- Vorderingen op openbare lichamen	12.857.904	10.584.450
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	65.569.078	23.383.347
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.507.991	725.917
- Overige vorderingen	2.735.219	2.859.524
Liquide middelen	589.294	350.716
- Kassaldi	17.618	2.815
- Banksaldi	571.676	347.902
Overlopende activa	9.028.996	8.903.990
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
* Europese overheidslichamen	-	-
* Het Rijk	862.610	138.142
* Overige Nederlandse overheidslichamen	229.046	116.230
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.937.339	8.649.619
Totaal vlottende activa	93.706.569	51.001.193
TOTAAL ACTIVA	239.150.353	192.259.586

PASSIVA		
PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	80.007.782	82.081.720
- Algemene reserve	19.732.082	23.928.548
- Bestemmingsreserves	59.150.554	58.695.439
- Gerealiseerd resultaat	1.125.146	-542.267
Voorzieningen	34.950.190	36.622.266
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.381.611	3.502.927
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	30.108.200	31.892.970
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	-	-
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.460.379	1.226.369
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	104.413.629	52.233.334
- Onderhandse leningen van:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	104.374.999	52.195.067
- Waarborgsommen	38.630	38.267
Totaal vaste passiva	219.371.600	170.937.320
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.364.594	6.651.259
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
- Banksaldi	132	137
- Overige schulden	6.364.463	6.651.121
Overlopende passiva	13.414.158	14.671.007
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.935.166	5.704.055
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	6.311.730	8.487.649
- Overige Nederlandse overheidslichamen	140.144	119.076
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	27.119	360.227
Totaal vlottende passiva	19.778.753	21.322.266
TOTAAL PASSIVA	239.150.353	192.259.586
Gewaarborgde geldleningen (EUR x 1.000)	119.847	110.809

Toelichting Balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.853.209	4.412.627
Kosten onderzoek en ontwikkeling	2.680	-
Totaal	3.855.889	4.412.627

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2021:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.412.627	-	-	559.418	-	-	3.853.209
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	2.680	-	-	-	-	2.680
Totaal	4.412.627	2.680	-	559.418	-	-	3.855.889

In 2021 hebben met betrekking tot de immateriële vaste activa geen investeringen plaatsgevonden.

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Investerings met economisch nut	61.505.991	63.412.416
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	59.955.313	54.781.031
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	10.399.172	10.674.043
In erfpacht uitgegeven gronden	38.652	38.652
Totaal	131.899.128	128.906.143

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	4.738.857	2.026	-	129.739	-	-	4.611.144
Woonruimte	-	-	-	-	-	-	-
Gebouwen	46.505.330	851.929	50.000	1.521.964	-	-	45.785.295
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.636.727	72.800	-	388.197	-	-	5.321.330
Vervoermiddelen	1.801.139	-	-	288.737	-	-	1.512.403
Machines, apparaten en installaties	1.626.735	145.322	-	259.092	-	-	1.512.965
Overige materiële vaste activa	3.103.628	307.510	-	648.284	-	-	2.762.854
Totaal	63.412.416	1.379.587	50.000	3.236.012	-	-	61.505.991

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Vorbereiding Schoonhovens College	820.000	376.582	683.468
sporthal de meent voorbereiding bouw	560.000	105.304	121.730
Ventilatiesystemen inz. corona	350.000	160.873	160.873
Kantplanken kunstgrasvelden 2021	190.000	142.044	142.044
Totaal	1.920.000	784.802	1.108.115

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	1.027.576	-	-	16.389	-	-	1.011.187
Gebouwen	861.401	1.628	-	27.979	-	-	835.050
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	49.502.207	7.165.803	-	1.814.444	-	-	54.853.567
Vervoermiddelen	-	49.900	-	-	-	-	49.900
Machines, apparaten en installaties	3.154.185	58.200	-	235.671	-	-	2.976.715
Overige materiële vaste activa	235.662	225	-	6.993	-	-	228.894
Totaal	54.781.031	7.275.756	-	2.101.475	-	-	59.955.313

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna overgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Onderhoud drukriolering/gemalen Schoonhoven	400.000	246.480	304.002
Vervangen riolering Kadijkselaan BAB	1.205.000	712.461	903.828
Agterpoort riolering	1.909.091	1.313.471	1.487.311
Poorthuisstraat - riolering	860.975	209.288	869.922
De Elzen e.o. riolering	929.400	451.894	921.616
Dreef & Westeinde - riolering	319.770	301.662	367.974
Rembrandtstraat - riolering	741.558	581.343	802.476
Renovatie drukriolering Tiendweg Oost - West	283.300	168.289	205.596
Voedingskabel + persleiding Tussenlanen	769.000	453.818	490.059
Leeghwaterstraat - riolering	1.956.266	666.433	698.197
Linnaeushof - riolering	299.233	104.770	140.565
Wielewaal & Klaver - riolering	617.564	415.743	481.773
Wilhelminastraat - riolering	1.321.990	265.013	354.100
Heemraadsweg e.o. - riolering	1.133.445	639.764	695.694
Baken riolering	330.411	210.728	226.518
Persleiding IJsseldijk Noord Lageweg	1.804.000	180.379	332.461
Totaal	14.881.003	6.921.536	9.282.091

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nu had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	3.447.518	-	-	102.820	-	-	3.344.698
Bedrijfsgebouwen	194.729	-	-	4.993	-	-	189.736
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.951.831	323.958	-	274.351	216.665	-	6.784.773
Machines, apparaten en installaties	79.965	-	-	-	-	-	79.965
Totaal	10.674.043	323.958	-	382.165	216.665	-	10.399.172

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna overgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk bested in 2020	Cumulatief bested t/m 2020
2e fase Buiten de Veerpoort	1.190.000	110.101	1.170.920
Totaal	1.190.000	110.101	1.170.920

Onder de Materiele vaste activa zijn geen warme gronden gewaardeerd.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen aan:							
- deelnemingen	2.161.918	2.167.912	-	-	-	-	4.329.830
Leningen aan:	-	-	-	-	-	-	-
- woningbouwcorporaties	28.633	-	2.724	-	-	-	25.909
Overige langlopende leningen	5.209.823	965.181	881.224	-	-	-	5.293.780
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	539.249	-	500.000	-	-	-	39.249
Totaal	7.939.622	3.133.092	1.383.948	-	-	-	9.688.767

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De actuele waarde van de participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ligt boven de verkrijgingsprijs.

Stedin Holding N.V. had als gevolg van de energietransitie in 2021 een forse kapitaalbehoefte. Om deze kapitaalbehoefte in te vullen heeft Stedin cumulatief preferente aandelen uitgegeven.

Op dit onderdeel vindt verantwoording plaats van de verkrijging van de aandelen (€ 2.167.912).

Overige langlopende leningen

Op 1 januari 2021 was aan startersleningen verstrekt (netto) € 4.990.818. In 2021 is € 657.047 aan nieuwe leningen verstrekt en € 877.154 afgelost.

Aan overige leningen resteerde op 1 januari 2021 € 247.638. Afgelost is in 2021 € 6.794.

Overige uitzettingen > 1 jaar

Op dit onderdeel vindt verantwoording plaats van de obligatieportefeuille. De nominale waarde van de obligaties bij ABN AMRO heeft per 1 januari 2021 € 500.000 bedragen en is in 2021 vrijgevallen.

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Materiële vaste activa		
Gronden en terreinen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-1.040.693	1.759.966
Gereed product en handelsgoederen	2.458.780	2.433.282
Vooruitbetalingen	-	-
Totaal	1.418.087	4.193.249

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2021 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2021	Voorziening verlieslatende complexen	Boekwaarde 31-12-2021
- Nieuwe dorpshart centrumontwik.	6.043.975	151.373	1.050.212	-	5.145.136	-	5.145.136
- Nieuwe dorpshart binnenterrein	-4.953.426	237.741	-	-	-4.715.685	-	-4.715.685
- Tiendhoek II Lkk	-136.706	56.500	259.000	339.206	-0	-	-
- Tussen Dijk en Bakwetering Lkk	83.272	2.364	-	199	85.835	-	85.835
- Grond Zevender Thiendenland (BNG)	2.017.840	16.256	2.034.096	-	0	-	-
- Grond Zevender Thiendenland (gemeente)	740.547	33.132	553.720	100.598	320.557	-	320.557
- Hoflaan STW fase 1 - brandweer	-	25.328	-	-	25.328	-	25.328
- Hoflaan STW fase 2 - woningbouw	-	261.976	172.620	230	89.586	-	89.586
Subtotaal	3.795.503	784.670	4.069.648	440.233	950.758	-	950.756
- Voorziening verlieslatende proj.	-2.035.537	-	-	-	-	44.088	-1.991.449
Totaal Grondexploitatie	1.759.966	784.670	4.069.648	440.233	950.758	44.088	-1.040.693

	Boekwaarde 31-12-2021 excl winstuitn	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamde rente	Geraamd eindresultaat (nom waarde)
- Nieuwe dorps hart centrumontwikk.	5.145.136	831.386	- 305.025	58.947	5.730.444
- Nieuwe dorps hart binnenterrein	-4.715.685	1.022.518	-	-45.828	-3.738.995
- Tiendhoek II Lkk	-	-	-	-	-
- Tussen Dijk en Bakwetering Lkk	76.050	780.433	-1.298.879	-1.104	-443.500
- Grond Zevender Thiendenland (BNG)	-	-	-	-	-
- Grond Zevender Thiendenland (gemeente)	-211.631	177.714	-514.286	-	-548.203
- Hoflaan STW fase 1 - brandweer	25.328	151.832	-155.868	1.401	22.693
- Hoflaan STW fase 2 - woningbouw	89.356	1.450.951	-2.089.048	-27.892	-576.633
Totaal	408.554	4.414.834	-4.363.106	-14.476	445.806

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf grondbeleid. In 2021 heeft een winstuitname plaatsgevonden van € 440.233. Dit bedrag is toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken. De berekening is het resultaat van gerealiseerde baten en lasten in de complexen Tiendhoek II (afgesloten in 2021), Tussendijk-Bakwetering, Zevender Thiendenlanden en Hoflaan.

Ter dekking van een mogelijk te realiseren verlies, als gevolg van de economische ontwikkelingen bij grondexploitaties, is een voorziening getroffen die wordt aangesproken zodra op basis van gerealiseerde verkopen er inderdaad sprake is van een niet kostendekkende exploitatie.

Op basis van de recente nacalculatie is gebleken dat deze voorziening per 31 december 2021 met € 44.088 kan worden verlaagd.

Gereed product en handelsgoederen

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af- waarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Onroerende goederen	2.433.282	50.000	6.190	18.313	-	-	2.458.779
Totaal	2.433.282	50.000	6.190	18.313	0	0	2.458.779

Specificatie boekwaarde 31 december 2021 Gereed product en handelsgoederen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Des- investerings	Boekwaarde 31-12-2021
Grond boerderij Dorpstr 61 Ouderkerk	7.092	-	-	7.092
Grond/water en vm molen Berkenwoude	6.190	-	6.190	0
Rode kruisgebouw Schoonhoven	-	50.000	18.313	31.687
Grond Vaartland 2 vm gem Vlist	135.000	-	-	135.000
Opweg 88 Schoonhoven	390.000	-	-	390.000
Opweg 90 Schoonhoven	395.000	-	-	395.000
Bergambachterstraat 3 Schoonhoven	1.300.000	-	-	1.300.000
Blekerstraat 7 - 7a Haastrecht	200.000	-	-	200.000
Totaal	2.433.282	50.000	24.503	2.458.779

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2021	Voorziening oninbaar	Boekwaarde 31-12-2021 na voorziening oninbaar
1. Vorderingen op openbare lichamen	12.857.904	-	12.857.904
2. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	65.569.078	-	65.569.078
3. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.507.991	-	1.507.991
4. Overige vorderingen	3.414.303	679.083	2.735.219
Totaal	83.349.275	679.083	82.670.192

ad 1. Van de vordering op openbare lichamen heeft € 8,8 miljoen betrekking op verrekening met Rijksoverheid op basis van het BTW compensatiefonds en verrekening omzetbelasting. Verrekening vindt jaarlijks plaats per 1 juli van het daaropvolgend jaar.

ad. 2 Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

In de tabel wordt het volgende vermeld:

- Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd.
- Voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van de drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dag basis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	425.616	575.494	382.492	639.189
Drempelbedrag	825.000	825.000	825.000	825.000
Ruimte onder drempelbedrag	399.384	249.506	442.508	185.811
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

ad. 4 Overige vorderingen

De Voorziening oninbaar is opgebouwd uit:	Bedrag
Dubieuze debiteuren Sociale zaken	485.322
Overige dubieuze debiteuren	193.762
Totaal voorziening oninbaar	679.083

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	17.618	2.815
Banksaldi	571.676	347.902
Totaal	589.294	350.716

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.091.657	254.371
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.937.339	8.649.619
Totaal	9.028.996	8.903.990

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2020	Toevoegingen	Ontvangen bedrag	Saldo 31-12-2021
Rijk:				
TVS bijdrage 4w kwartaal 2020	24.610	-	24.610	-
CTB declaratie veiligheidsregio	-	50.648	-	50.648
Vangnetregeling sociale zaken	113.531	80.872	113.531	80.872
Saldo debiteuren RBZ	-	781.738	-	781.738
Provincie:				
Ontsluiting rotonde Bergambacht	73.605	-	73.605	-
Subsidie herinrichting Veerstoep Bergambacht	42.625	139.596	42.625	139.596
RRE subsidie 2021	-	30.320	-	30.320
Omleggen riolering N228	-	8.482	-	8.482
Totaal	254.371	1.091.657	254.371	1.091.657

	Saldo 31-12-2021	Saldo 31-12-2020
Overige nog te ontvangen bedragen	4.400.609	4.417.281
Overige vooruitbetaalde bedragen	3.536.730	4.232.337
Totaal	7.937.339	8.649.619

Toelichting verhaalbare kosten inzake faciliterend grondbeleid als onderdeel van de Overige nog te ontvangen bedragen

Specificatie van de kosten die de gemeente heeft gemaakt en die in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst kunnen worden verhaald op derden bedraagt 2021 € 52.931,16.

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	19.732.082	23.928.548
Bestemmingsreserves	59.150.554	58.695.439
Gerealiseerd resultaat	1.125.146	-542.267
Totaal	80.007.782	82.081.720

Het verloop in 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve vrij vermogen	15.697.506	1.726.155	5.770.666	-542.267	-	11.110.728
Algemene reserve weerstandsvermogen	3.493.000	39.000	-	-	-	3.532.000
Algemene reserve grondzaken	4.738.042	684.615	333.303	-	-	5.089.354
Subtotaal algemene reserves	23.928.548	2.449.770	6.103.969	-542.267	0	19.732.082
Begraafplaatsen	1.606.464	284.614	90.001	-	79.492	1.721.585
Sociaal domein	587.121	1.355.349	278.154	-	-	1.664.316
Dekking kapitaallasten	23.724.183	1.355.518	298.999	-	1.374.060	23.406.642
Egalisatiereserve ICT	1.417.892	359.299	494.180	-	-	1.283.011
Legaten	85.227	4.261	4.261	-	-	85.227
Personeelsbeleid	1.068.927	279.845	250.000	-	-	1.098.772
Sport	1.600.778	986.196	222.362	-	-	2.364.612
Huisvestingskosten herindeling	4.232.651	-	-	-	220.122	4.012.529
Bestemmingsplannen	480.159	-	187.325	-	-	292.834
Verkoop gemeentelijk vastgoed	230.791	-	230.791	-	-	-
Proeftuin	60.708	-	-	-	-	60.708
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	761.555	-	208.000	-	-	553.555
Strategische Verwervingen	286.229	-	18.000	-	32.145	236.084
Bestemmingsreserve Eneco gelden	21.647.387	-	6.085.000	-	-	15.562.387
Tijdelijke verplaatsing bibliotheken	297.366	-	84.320	-	-	213.046
"Overrente" oversluiten leningen	-	5.800.000	748.131	-	-	5.051.869
"WGA-claims"	-	100.000	-	-	-	100.000
COVID-19	608.000	1.528.120	692.744	-	-	1.443.376
Subtotaal bestemmingsreserves	58.695.438	12.053.202	9.892.267	0	1.705.819	59.150.554
Totaal	82.623.986	14.502.972	15.996.236	-542.267	1.705.819	78.882.636

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Onder de afschrijvingen staan de vermindering vermeld in verband met de afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De aard en de reden van de reserves is opgenomen in de Nota reserves & voorzieningen 2019.

De volgende reserves zijn bestemd ter dekking van rente en afschrijving van investeringen:

Reserve	Onttrekking ter dekking van rente en afschr.
Begraafplaatsen	79.492
Dekking kapitaallasten	1.374.060
Huisvesting herindeling	220.122
Strategische Verwervingen	32.145
Totaal	1.705.819

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2021
Voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44, 1a en 1b):					
Pensioenen wethouders	3.502.927	-81.890	39.426	-	3.381.611
Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen ed.	3.502.927	-81.890	39.426	-	3.381.611
Ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1c):					
Afvalstoffenheffing	-	321.309	-	-	321.309
Onderhoud gebouwen	1.162.391	890.660	-	647.755	1.405.296
Rioolheffing	12.438.170	-	-	395.260	12.042.910
IBOR - wegen	12.287.286	3.435.608	-	4.548.644	11.174.250
IBOR - baggerwerkzaamheden	1.398.734	158.430	-	25.690	1.531.474
IBOR - groen	-377.985	66.893	-	346.495	-657.587
IBOR - verlichting	603.430	285.369	-	500.530	388.269
IBOR - kunstwerken	4.604.131	502.175	-	778.818	4.327.488
IBOR - speelplaatsen	-223.186	54.800	-	256.823	-425.209
Subtotaal voorzieningen ter egalisering van kosten	31.892.971	5.715.244	0	7.104.755	30.108.200
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Afkoop begraafrechten/onderhoud	1.179.401	348.594	133.584	-	1.394.411
Reparatie uitkering WW	46.968	19.000	-	-	65.968
Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden	1.226.369	367.594	133.584	-	1.460.379
Totaal	36.622.267	6.000.948	173.010	7.104.755	34.950.190

In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle toepassingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
- Onderhandse leningen: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	104.374.999	52.195.067
- Waarborgsommen	38.630	38.267
Totaal	104.413.629	52.233.334

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2021.

	Saldo 31-12-2020	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen	52.195.067	60.750.000	8.570.068	104.374.999
Waarborgsommen	38.267	913	550	38.630
Totaal	52.233.334	60.750.913	8.570.618	104.413.629

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 961.010.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.364.594	6.651.259
Overlopende passiva	13.414.158	14.671.007
Totaal	19.778.753	21.322.266

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
Banksaldi	132	137
Overige schulden	6.364.463	6.651.121
Totaal	6.364.594	6.651.259

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	6.935.166	5.704.055
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	6.451.874	8.606.725
	27.119	360.227
Totaal	13.414.158	14.671.007

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2020	Toevoegingen	Bestedingen	Saldo 31-12-2021
<u>Rijk:</u>				
SISA F1 - Regeling aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	395.360	1.795.601	552.321	1.638.640
Bijdrage bestuurlijk ondersteuningsteam	153.333	103.710	153.333	103.710
Onderwijs Achterstandenbeleid	370.985	237.041	-	608.026
TOZO 2020 - 2021	7.549.949	3.638.939	8.873.783	2.315.105
Toeslagen problematiek	18.021	-	18.021	-
SPUK circuliëre ambachtcentra	-	50.000	-	50.000
D14 Onderwijsvertraging	-	195.064	-	195.064
Klimaat adaptatie	-	773.028	-	773.028
H4 Stimulering Sport	-	530.444	-	530.444
Sportakkoord 2021-2022	-	97.713	-	97.713
<u>Provincie:</u>				
Noodsteun PZH cultuur corona	75.000	-	75.000	-
Duurzaam Veilig	44.076	-	44.076	-
Herinrichting veerstoep	-	125.452	-	125.452
Herinrichting Agterpoort	-	14.692	-	14.692
Totaal	8.606.724	7.561.684	9.716.534	6.451.874

Toelichting vooruit ontvangen bedragen inzake faciliterend grondbeleid als onderdeel van de Overige vooruit ontvangen bedragen

die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Specificatie van de voorschotten die de gemeente heeft ontvangen en waarvoor in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst de komende jaren nog kosten gemaakt worden.

	Saldo 31-12-2020	Af	Bij	Saldo 31-12-2021
AZS terrein	31.188	31.188	-	-
Project Verburg	4.132	4.132	-	-
Project Buné	193	193	-	-
Project VABO	4.460	4.460	-	-
Project Warm Hart	627	627	-	-
Totaal	40.600	40.600	-	-

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden: (x € 1.000)

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Schuldrestant per 31-12-2020	Schuldrestant per 31-12-2021	Toegerekend per 31-12-2021	Gewaarborgd per 31-12-2021
Woningbouwverenigingen						
Beter Wonen	4.400	50%	4.322	3.991	3.991	1.996
Mozaïek Wonen (incl. vm Woningstichting Gouderak)	16.668	50%	12.229	19.759	8.029	4.015
Groen Wonen Vlist	25.967	50%	21.051	19.273	19.273	9.637
Stichting QuaWonen (incl. Woningstichting "Samenwerking")	547.367	50%	170.913	208.721	196.025	98.013
Stichting Mooiland	-	50%	-	46.163	27	14
Woonzorg Nederland	11.774	50%	10.461	71.552	10.586	5.293
Overige	-	-	-	-	-	-
v.v. Bergambacht.	300	100%	201	186	-	186
Stichting Zorgpartners Midden-Holland	400	100%	283	-	-	-
Sportvereniging "Koguryo"	204	100%	72	65	-	65
Speeltuiver. 'het Klaverweitje'.	25	100%	7	5	-	5
Stichting Zevender	1.000	100%	250	200	-	200
Veerdienst Schoonhoven	1.300	100%	390	325	-	325
St. Exploitatie Tennispark "Het Hofland"	175	100%	72	60	-	60
St. Stormbaan Hofland (Artrium)	105	100%	45	39	-	39
Totaal	609.685		220.296	370.339	237.931	119.846

In 2021 zijn geen bedragen betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen

Het BBV (art 53) vereist dat belangrijke, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen in de toelichting op de balans worden vermeld.

Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar niveau is geen voorziening opgenomen.

Het gaat hierbij om opgebouwde rechten met betrekking tot niet opgenomen vakantiedagen en wachtgelden.

Deze jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn opgenomen in de reguliere exploitatie.

Langlopende financiële verplichtingen zijn aangegaan voor:

	Verplichting	Periode	Bedrag
Oranjeplaats 1, te Schoonhoven	Huur	per jaar	41.000
Oranjeplaats 45, te Schoonhoven	Huur	per jaar	103.000
Canon, printers	Huur	per jaar	30.000
Canon, plotters en scanners	Huur	per jaar	17.650
Kaars, koffieautomaten	Huur	per jaar	11.750

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Meerjarig overzicht van baten en lasten

Financiële tabel

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
0. Bestuur en ondersteuning					
Lasten	-26.845	-24.391	-26.281	-26.528	-247
Baten	121.484	96.125	101.184	102.435	1.251
Totaal Bestuur en ondersteuning	94.639	71.734	74.904	75.908	1.004
1. Veiligheid					
Lasten	-5.001	-5.144	-5.447	-5.181	266
Baten	145	334	388	516	129
Totaal Veiligheid	-4.856	-4.810	-5.059	-4.664	394
2. Verkeer vervoer en waterstaat					
Lasten	-10.394	-9.947	-10.349	-10.653	-304
Baten	780	576	1.213	1.463	250
Totaal Verkeer vervoer en waterstaat	-9.614	-9.371	-9.135	-9.189	-54
3. Economie					
Lasten	-1.902	-1.664	-1.577	-1.539	39
Baten	979	722	1.008	1.010	2
Totaal Economie	-923	-942	-570	-529	41
4. Onderwijs					
Lasten	-6.399	-6.550	-6.387	-6.360	27
Baten	988	1.149	1.337	1.614	278
Totaal Onderwijs	-5.411	-5.401	-5.051	-4.746	305
5. Sport cultuur en recreatie					
Lasten	-10.800	-11.074	-13.188	-12.504	684
Baten	2.670	1.944	3.244	2.730	-513
Totaal Sport cultuur en recreatie	-8.130	-9.129	-9.944	-9.774	170
6. Sociaal domein					
Lasten	-58.632	-52.293	-59.622	-59.701	-79
Baten	16.799	11.667	14.383	14.510	127
Totaal Sociaal domein	-41.833	-40.626	-45.239	-45.191	48
7. Volksgezondheid en milieu					
Lasten	-17.261	-17.409	-17.826	-17.862	-37
Baten	13.879	13.962	14.148	14.436	288
Totaal Volksgezondheid en milieu	-3.382	-3.447	-3.677	-3.426	251
8. Volkshuisvesting RO & stedelijke vernieuwing					
Lasten	-12.419	-8.257	-13.211	-9.954	3.256
Baten	13.065	6.686	11.841	9.492	-2.349
Totaal volkshuisvesting RO & stedelijke vernieuwing	646	-1.571	-1.370	-462	908
Saldo van baten en lasten	21.135	-3.564	-5.141	-2.074	3.067

Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Stortingen	-33.604	-3.041	-14.786	-14.503	283
Onttrekkingen	12.468	6.605	19.927	17.702	-2.225
Mutaties reserves	-21.135	3.564	5.141	3.199	-1.942

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Financiële en algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Rekening	Begroting 2021		Rekening	Saldo
	2020	Primitief	Gewijzigd	2021	2021
Lokale heffingen	11.222	11.382	11.382	11.387	4
Gemeentefonds (algemene uitkering)	75.791	81.489	86.481	87.346	864
Dividenden	320	762	213	331	-118
Saldo financieringsfunctie	891	38	361	261	136
Heffing VPB	9	-6	-50	-229	-179
Onvoorzien	137	137	137	0	-137
Overhead	-14.618	-16.435	-17.742	-17.823	-82
Totaal	73.752	77.367	80.782	81.273	488

Toelichting op hoofdlijnen per programma (x € 1.000)

Hieronder treft u per programma een toelichting aan op de grootste afwijkingen tussen de geraamde lasten en baten na wijziging en de realisatie. Voor de gespecificeerde toelichting per programma verwijzen wij u naar de programma verantwoording in het jaarverslag.

Programma 0

Lasten

De afwijking tussen raming en realisatie komt met name tot uitdrukking binnen de taakvelden overhead en bestuur. Enerzijds is dit veroorzaakt door een wijziging van het doelvermogen voor de gewezen wethouders. Dit doelvermogen is aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2020. Reden hiervoor is dat de niet ingegane pensioenen zijn herberekend naar de AOW-leeftijd (aan de hand van de huidige uitruilfactoren). Dit betekent dat we dit jaar minder storten in de voorziening voor toekomstige uitkeringen.

Anderzijds zien we een overschrijding dat is veroorzaakt door de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren. Per 1 december 2021 zijn de salarissen met 1,5% gestegen, is er een eenmalige uitkering over 2021 uitgekeerd. Daarnaast is, conform overeenkomst, de schade met betrekking tot de asbestbrand in Stolwijk afgewaardeerd.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan door de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2021. Deze gevolgen konden niet meer worden verwerkt in de begroting 2021. De verslagleggingsvereisten schrijven voor dat ontvangsten uit de decembercirculaire in de jaarrekening verwerkt moet worden. Dit leidt tot een voordeel van € 691.000. Tevens zijn er definitieve afrekeningen van voorgaande jaren verwerkt wat nogmaals € 173.000 voordeel oplevert.

Programma 1

Lasten

De afwijking tussen raming en realisatie is grotendeels ontstaan doordat er in 2021 minder uitgaven zijn gedaan voor het project Maatwerk Wonen.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan door het vrijvallen van de bijdrage voor het project BOT (Bestuurlijk Ondersteunings Team). Dit is per 31 december 2021 afgerond.

Programma 2

Lasten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat er meer kosten zijn gemaakt bij het verwerken van afval, hogere kosten voor uitbesteed werk, en kosten als gevolg van Corona en kerstboominzameling. Daarnaast zijn de onderhoud- en reparatiekosten voor de openbare verlichting hoger dan begroot. Dit komt enerzijds door de stijging van de grondstofkosten en anderzijds door meer schades dit jaar aan de bovengrondse infrastructuur.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat de gemeente meer aanvragen voor de aanleg en het vervangen van kabels en leidingen ontving, zijn de leges, maar ook degeneratievergoedingen (vergoeding voor herstel verhardingen) waren dan hoger begroot.

Programma 3**Lasten**

De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma zijn minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma zijn minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Programma 4**Lasten**

De afwijking tussen raming en realisatie binnen het totaal van dit programma zijn minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan door de verkoop van het gebouw van de voormalige Prins Bernhardschool aan de Schuwacht 216 te Lekkerkerk.

Programma 5**Lasten**

De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt hoofdzakelijk door niet gedane corona gerelateerde uitgaven vanuit het SD bestedingsplan. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf COVID-19.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt hoofdzakelijk door de vooruit ontvangen SPUK Sport rijksbijdrage grotendeel betrekking heeft op nog te realiseren sportinvestering en zodoende einde jaar op de balans thuishoort.

Programma 6**Lasten**

De afwijking tussen de raming en de realisatie is ontstaan doordat op de taakvelden met betrekking tot Jeugd (Maatwerkdienstverlening 18- en Geëscaleerde zorg 18-) een groot nadeel is ontstaan. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door behandeling, en dagbesteding en begeleiding.

Er zijn echter grote voordelen ontstaan bij de taakvelden Samenkracht en burgerparticipatie, Maatwerkvoorzieningen (WMO) en Maatwerkdienstverlening 18+. Het voordeel op het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bestedingen met betrekking tot het SD bestedingsplan in verband met corona lager zijn uitgevallen. Hier wordt in 2022 verder invulling aan gegeven. Het voordeel op de taakvelden Maatwerkvoorzieningen (WMO) en Maatwerkdienstverlening 18+ wordt veroorzaakt doordat de realisatie op voornamelijk hulpmiddelen, begeleiding en hulp bij huishouden lager is uitgevallen dan is ingeschat ten tijde van de Tweede tussentijdse rapportage. In de kwaliteitsmonitor Sociaal Domein worden de zorgkosten met betrekking tot Jeugd en Wmo nader geanalyseerd.

Baten

De afwijking tussen de raming en de realisatie is voornamelijk ontstaan door een nadeel op het taakveld Inkomensregelingen en een voordeel op de taakvelden Samenkracht en burgerparticipatie, en Maatwerkdienstverlening 18+. Het nadeel op Inkomensregelingen is ontstaan doordat de TOZO-regeling per 1 oktober 2021 is gestopt, terwijl bij de raming uit is gegaan van een volledig jaar. Het voordeel op het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie wordt voornamelijk veroorzaakt door niet geraamde inkomsten met betrekking tot coronatoegangsbewijzen. Het voordeel op taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ wordt veroorzaakt doordat de ontvangsten vanuit de centrumgemeente Gouda voor de compensatieregeling Bescherm Wonen hoger zijn uitgevallen dan geraamd.

Programma 7

Lasten

Op totaalniveau is de afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt met name doordat er meer nabestaanden hebben gekozen voor de aankoop van een particulier graf en bijzettingen in particuliere graven. Hiermee werden ook grafrechten verlengd en hebben rechthebbenden onderhoudskosten betaald

Programma 8**Lasten**

De afwijking tussen raming en realisatie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de taakvelden (i) grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en (ii) wonen en bouwen. Voor de afwijking op het taakveld grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Baten

Voor de afwijking op het taakveld grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele mutaties reserves 2021 (x € 1.000)	2021	
	Toevoeging	Onttrekking
Begraafplaatsen	285	99
Dekking kapitaallasten	216	1.374
Huisvesting herindeling	0	220
Legaten	4	4
Egalisatiereserve ICT	336	387
Overrente	0	748
Strategische Verwervingen	0	32
WGA claim	100	0
Sport	519	208
Totaal	1.460	3.072

Overzicht onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven 2021 (x € 1.000)	Begroting 2021		Saldo
	Primitief	Gewijzigd	2021
Uitgaven onverdeeld begroting 2021			
-			
Totaal	0	0	0

Overzicht van incidentele baten en lasten

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2021	
	Lasten	Baten
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		
Projecten beperkte looptijd met reserve dekking (Verandering Ruimtelijk Domein, Regionaal Energie Strategie, Zaaksysteem, afwikkeling knelpunten, voorbereiding centrale huisvesting en ict lasten)	745	
Vennootschapsbelasting (in verband met winstuitname grondexploitaties)	229	
Overhead, incidenteel extra inzet personeel gedekt uit reserves	250	
Verkoopopbrengsten gemeentelijk vastgoed	14	85
Baten algemene uitkering COVID-19		1.864
Baten en lasten COVID-19	766	92
BCF suppletie 2020	54	139
Afboeking vordering debiteur	163	
Overige	30	
Toevoegingen reserves	13.043	
Onttrekkingen reserves		14.629
Programma 1 Veiligheid		
Baten en lasten COVID-19	80	63
Project Bestuurlijke Ondersteunings Team	253	253
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
Coulanceregeling Hoogheemraadschap Steinsedijk	483	516
Incidentele advieskosten verkeersveiligheid/Bereikbaarheid	71	
Programma 3 Economie		
MKB-deal gesloten met Provincie Zuid-Holland (vijf deelprojecten) subsidiebijdrage		240
Subsidie bijdrage project Proefuin	270	270
Overige	24	
Programma 4 Onderwijs		
Verkoop Schuwacht 216 te Lekkerkerk (voormalig Prins Bernhard school)	66	432
Lasten COVID-19	78	
Specifieke uitkering middelen ventilatie in scholen	201	201
Afboeking boekwaarden diversen vastgoedobjecten onderwijs	299	
Overige	36	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
Project bijdrage fietspad F441 beperkte looptijd met reserve dekking	650	350
Specifieke uitkering BTW sport	86	251
Projecten (bomeninspectie, kadernota voorzieningen) beperkte looptijd met reserve dekking	489	
Incidentele begrotingssubsidie buiten het subsidiejaarplan om (zilverbureau)	190	
Project tijdelijke verplaatsing bibliotheek	84	
Overdracht Overtuin Bisdom van Vliet	450	
Baten en lasten COVID-19	756	654
Overige	23	
Programma 6 Sociaal domein		
Incidentele baat vanuit regio (beschermd wonen)		1.020
Incidenteel project maatwerk-wonen	50	
Tijdelijke salarissen (consulenten SD) dekking uit reserve	77	
Project transformatieplan beperkte looptijd programma met dekking uit reserve	159	
Verbeteragenda jeugdbescherming en jeugdreclassering	142	
Baten en lasten COVID-19	1.672	1.136
Subsidiebijdrage Europees Sociaal Fonds	76	76
Overige	64	

Programma 7 Volkshuisvesting en milieu		
Incidentele lasten bodemdaling met dekking reserve	220	
Lasten COVID-19	92	
Incidentele lasten beheerplan begraven en hogere lasten delven	70	
Eenmalige subsidie volwassenfonds Sport-en Cultuur	60	
Eenmalige subsidie Regeling Reductie Energiebeleid	203	203
Overige		30
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening		
Projecten beperkte looptijd met dekking reserve	278	
(verandering Ruimtelijk Domein, Galgoord, Centrum ontwikkeling Stolwijk, Strategische verwervingen en Veenweiden)		
Verkoop perceel grond veerweg 2	124	324
Winstuitname grondexploitaties		484
Tijdelijke inhuur handhaving	63	
Verkoop bedrijfskavel (Nieuwe Wetering)		490
Overige	40	
Totaal	23.273	23.802
Incidenteel saldo baten en lasten		529
Totaal rekeningsaldo		1.125
Rekeningsaldo structureel		596

De hierboven vermelde incidentele baten en lasten betreffen verkoop aandelen Eneco, verkoop van gemeentelijk vastgoed, eenmalige lasten ten laste van reserves, afrekeningen voorgaande jaren, gerealiseerde verkoopopbrengsten/grondexploitatie en de incidentele reservemutaties. Deze vallen onder de incidentele baten lasten conform Notitie BBV.

In de bovenstaande tabel worden de incidentele baten en lasten benoemd. Dit overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarverantwoording. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In het overzicht worden de belangrijkste incidentele posten benoemd, die van materiële invloed zijn op het structurele resultaat.

Bij incidentele posten gaat het vaak om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten. Structurele baten en lasten zijn posten die in beginsel jaarlijks in de begroting en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd zijn opgenomen. Dit betekent overigens wel dat de hoogte ervan jaarlijks kan fluctueren.

Overzicht taakvelden

Overzicht taakvelden

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Primitief 2021	Begroting 2021	Rekening 2021	SALDO 2021
Bestuur en ondersteuning					
.04 Overhead	0	0	0	0	0
0.1 Bestuur	-4.729	-4.272	-4.893	-4.045	849
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-603	-461	-674	-687	-13
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.154	-248	-237	-209	28
0.4 Overhead	-18.014	-16.435	-17.742	-17.823	-82
0.5 Treasury	24.020	800	574	593	18
0.61 OZB woningen	7.003	7.203	7.203	7.126	-77
0.62 OZB niet-woningen	4.186	4.195	4.195	4.214	19
0.64 Belastingen overig	75	-16	-16	47	64
0.7 Alg uitkering en overige uitk gem fonds	81.329	81.489	86.481	87.346	864
0.8 Overige baten en lasten	175	-515	62	-425	-487
0.9 Vennootschapsbelasting	44	-6	-50	-229	-179
Totaal Bestuur en ondersteuning	94.639	71.734	74.904	75.908	1.004
Veiligheid					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.597	-3.660	-3.800	-3.679	122
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.259	-1.150	-1.258	-986	273
Totaal Veiligheid	-4.856	-4.810	-5.059	-4.664	394
Verkeer vervoer en waterstaat					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	-9.329	-9.192	-8.959	-8.942	16
2.2 Parkeren	-60	-15	-15	-14	1
2.3 Recreatieve havens	-87	-87	-87	-85	2
2.4 Economische havens en waterwegen	-68	-14	-12	-67	-55
2.5 Openbaar vervoer	-70	-63	-63	-81	-18
Totaal Verkeer vervoer en waterstaat	-9.614	-9.371	-9.135	-9.189	-54
Economie					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	-507	-534	-262	-170	92
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-47	-83	-83	-83	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	5	86	65	34	-31
3.4 Economische promotie	-374	-410	-290	-310	-20
Totaal Economie	-923	-942	-570	-529	41
Onderwijs					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	-358	-479	-450	-412	37
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.261	-2.131	-2.126	-1.911	215
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.792	-2.792	-2.475	-2.422	53

Totaal Onderwijs	-5.411	-5.401	-5.051	-4.746	305
Sport cultuur en recreatie					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
5.1 Sportbeleid en activering	-608	-687	-728	-711	16
5.2 Sportaccommodaties	-2.642	-2.838	-2.339	-2.527	-187
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	-388	-424	-779	-528	251
5.4 Musea	-320	-379	-371	-372	-1
5.5 Cultureel erfgoed	-252	-365	-310	-281	29
5.6 Media	-767	-1.093	-1.169	-1.177	-7
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-3.152	-3.342	-4.249	-4.178	71
Totaal Sport cultuur en recreatie	-8.130	-9.129	-9.944	-9.774	170
Sociaal domein					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.381	-5.214	-5.781	-5.090	691
6.2 Wijkteams	-630	-492	-445	-449	-4
6.3 Inkomensregelingen	-3.898	-3.766	-3.912	-4.184	-272
6.4 Begeleide participatie	-4.803	-4.500	-4.326	-4.109	217
6.5 Arbeidsparticipatie	-812	-1.021	-1.215	-1.081	135
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.238	-2.133	-2.395	-1.990	405
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-7.977	-6.304	-9.351	-8.602	749
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-10.250	-10.020	-11.366	-12.808	-1.442
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-266	-287	643	592	-51
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-6.578	-6.889	-7.091	-7.470	-379
Totaal Sociaal domein	-41.833	-40.626	-45.239	-45.191	48
Volksgezondheid en milieu					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-2.438	-2.567	-2.740	-2.526	215
7.2 Riolering	1.033	1.266	1.271	1.263	-7
7.3 Afval	881	995	912	939	27
7.4 Milieubeheer	-2.391	-2.742	-2.753	-2.755	-2
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-467	-400	-366	-348	18
Totaal Volksgezondheid en milieu	-3.382	-3.447	-3.677	-3.426	251
volkshuisvesting RO & stedelijke vernieuwing					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	-812	-1.194	-966	-760	206
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	1.903	246	407	625	218
8.3 Wonen en bouwen	-445	-623	-810	-327	483
Totaal volkshuisvesting RO & stedelijke vernieuwing	646	-1.571	-1.370	-462	908
Geraamd resultaat	21.135	-3.564	-5.141	-2.074	3.067

WNT verantwoording

Inhoud tabellen

WNT-verantwoording 2021 gemeente Krimpenerwaard

De WNT is van toepassing op gemeente Krimpenerwaard. Het voor de gemeente Krimpenerwaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (komt overeen met het algemeen toepasselijk bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	J. Hennip	M.L. van Muijen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.551	99.676
Beloningen betaalbaar op termijn	17.725	15.395
<i>Subtotaal</i>	<i>129.276</i>	<i>115.071</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
Bezoldiging	129.276	115.071
Het bedrag van de overschrijding, en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Hieronder de gegevens 2020		
bedragen x € 1	J. Hennip	M.L. van Muijen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	15-01 t/m 31-12 (*)	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.673	98.115
Beloningen betaalbaar op termijn	16.653	17.305
<i>Subtotaal</i>	<i>120.326</i>	<i>115.420</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	193.311	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	120.326	115.420

*) In de periode 15 januari 2020 tot en met 30 juni 2020 was de heer J. Hennip waarnemend secretaris.

SISA-bijlage

Specifieke uitkeringen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenning en? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: A7/01</i>	<i>Indicator: A7/02</i>	<i>Indicator: A7/03</i>	<i>Indicator: A7/04</i>	<i>Indicator: A7/05</i>	
			€ 2.545	€ 89.677	Ja	Nee		
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbe wijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: A12B/01</i>	<i>Indicator: A12B/02</i>	<i>Indicator: A12B/03</i>	<i>Indicator: A12B/04</i>	<i>Indicator: A12B/05</i>	
		Hollands Midden	€ 50.648	Ja	€ 50.648	Nee		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoord de bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: B2/01</i>	<i>Indicator: B2/02</i>	<i>Indicator: B2/03</i>	<i>Indicator: B2/04</i>	<i>Indicator: B2/05</i>	

€ 0	76	76	€ 304	€ 304	
Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/08</i>			
Ja	Ja	Nee			
Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/12</i>		
Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/14</i>				
Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/20</i>
€ 27.740	€ 27.740	€ 10.404	€ 10.404	€ 0	€ 0
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen				

			Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle n.v.t Indicator: B2/22				
			€ 0	€ 0				
BZ K	C	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1	SUVIS21-01140226 / OBS Flora in Krimpen aan de Lek (via Stichting Onderwijs Primair in Stolwijk)	€ 5.910	€ 5.910	Ja		Nee
		2	SUVIS21-00875702 / Driestar College in Lekkerkerk	€ 130.571	€ 130.571	Ja		Nee
		3	SUVIS21-01140818 / OBS De Vlieger in Schoonhoven (via Stichting Onderwijs Primair in Stolwijk)	€ 11.382	€ 11.382	Ja		Nee
		4	SUVIS21-01064070 / MFA Haastrecht	€ 26.027	€ 26.027	Ja		Nee
		5	SUVIS21-01140147 / OBS Koningin Wilhelmina in Lekkerkerk (via Stichting Onderwijs Primair in Stolwijk)	€ 16.485	€ 16.485	Ja		Nee
		6	SUVIS21-00911633 / Gemini College in Lekkerkerk (via OZHW PO & VO in Barendrecht)	€ 10.718	€ 10.718	Ja		Nee
		7						
		50						
BZ K	C	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: C62/04</i>	
			42	€ 6.300	€ 13.659	Nee	
O C W	D 8	Onderwijsachterstand enbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>	
			€ 583.968	€ 14.917	€ 30.048	€ 370.985	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
			<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/08</i>	
			1				
			100				
O C W	D 14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/04</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v.	

			die gemeente invullen	het Nationaal Programma Onderwijs	die gemeente invullen	het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/08</i>		
			1					
			10					
len W	E 21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra 2020 – 2022	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)
		Gemeenten en GR'en	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E21/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	Ja
			Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/07</i>					
len W	E 44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021– 2027	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/05</i>	
			€ 20.689	€ 20.689	€ 34.551	€ 34.551	Nee	
			Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/07</i>				
			1 Project	Nee				

		Heemraadsweg e.o. te Ouderkerk aan den IJssel, WBS-element I.0596; maatregel betreft ontsteden (of doorlatend maken) publiek verhard oppervlak.					
		2 Baken e.o. te Krimpen aan de Lek, WBS-element I.0624; maatregel betreft ontsteden (of doorlatend maken) publiek verhard oppervlak.	Ja				
		3					
		10					
		Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1)				
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
		<i>Indicator: E44/08</i>	<i>Indicator: E44/09</i>				
		Ja					
EZ	F	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)				
K	1		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F1/01</i>				
			€ 550.269				
		Projectnaam/UW HS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F1/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F1/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: F1/04</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: F1/05</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: F1/06</i>	
						Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
						<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F1/07</i>	
		1 UWHS170146 Schuwacht 154a	€ 1.289	Nee	Nee	Nee	€ 457.697
		2 UWHS170199 Schuwacht 152	€ 4.220	Nee	Nee	Nee	€ 12.127
		3 UWHS170200 Schuwacht 150	€ 475.162	Nee	Nee	Nee	€ 483.981
		4 UWHS170110 Schuwacht 148	€ 6.192	Nee	Nee	Nee	€ 359.157
		5 UWHS170047 Schuwacht 146	€ 6.292	Nee	Nee	Nee	€ 416.987
		6 UWHS170007 Schuwacht 48	€ 440	Nee	Nee	Nee	€ 202.211
		7 UWHS170005	€ 11.326	Nee	Nee	Nee	€ 320.471

			Schuwacht 46				
		8	UWHS170109 Schuwacht 44	€ 9.510	Nee	Nee	€ 273.181
		9	UWHS170099 Schuwacht 1	€ 533	Nee	Nee	€ 592.947
		10	UWHS170112 Noord 1b	€ 2.730	Nee	Nee	€ 419.295
		11	UWHS170069 Noord 1a	€ 2.700	Nee	Nee	€ 349.074
		12	UWHS170108 Noord 1	€ 3.253	Nee	Nee	€ 815.079
		13	UWHS170187 Ijsseldijk West 59	€ 11.251	Nee	Nee	€ 868.311
		14	UWHS170068 Ijsseldijk West 26	€ 15.159	Nee	Nee	€ 376.866
		15	UWHS170220 Tiendweg West 28	€ 212	Nee	Nee	€ 3.293
		16					
		17					
SZ	G	2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)
W			Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
				<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
				<i>Indicator: G2/01</i>	<i>Indicator: G2/02</i>	<i>Indicator: G2/03</i>	<i>Indicator: G2/04</i>
				€ 9.352.423	€ 143.311	€ 583.528	€ 6.905
							€ 72.835
							€ 0
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie die o.g.v. art. 10d Participatiewet
				Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)
				<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
				<i>Indicator: G2/07</i>	<i>Indicator: G2/08</i>	<i>Indicator: G2/09</i>	<i>Indicator: G2/10</i>
				€ 74.267	€ 6.182	€ 0	€ 759.298
							€ 13.255
							€ 142.848
				Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

		te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
		€ 20.009	Ja					
SZ W	G 3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoeks kosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Aard controle R Indicator: G3/06
		€ 0	€ 0	€ 21.459	€ 0	€ 0	€ 4.350	
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
		€ 2.392	€ 35.383	€ 0	€ 0	Ja		
SZ W	G 4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoord voor hier het	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)

	gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 56.277	€ 0	€ 388.054	€ 17.461
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 7.565	€ 0	€ 62.494	€ 0	€ 0	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 717.698	€ 122.442	€ 54.117	€ 3.871	€ 6	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 358.136	€ 0	€ 25.756	€ 0	€ 0	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 254.743	€ 0	€ 1.805	€ 0	€ 0	
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1	0	Ja			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	95	12	Ja			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	85	2	Ja			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	58	4	Ja			
	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)				
	Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13				
	€ 0	€ 0	0				
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
SZ W	G 12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire)			
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 36.248	€ 0	40			
V W S	H 4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 749.334	€ 218.890				
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning	

			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R n.v.t. Indicator: H4/05	Aard controle R n.v.t. Indicator: H4/06	overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	meegenome n is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Verlening SPUK stimulering Sport 2021	€ 218.890	€ 83.887	€ 121.872	€ 13.131	
			2					
			100					
V W S	H 8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingsnu mmer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R n.v.t. Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R n.v.t. Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportformate ur (t/m jaar T) Gerealiseer d Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoor d (t/m jaar T) Gerealiseer d Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1037627	€ 60.000	€ 0	€ 30.000	€ 16.708	€ 60.000
			2 1037627-2	€ 67.713	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3					
			4					
			Kopie beschikkingsnu mmer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Eindverantwoor ding (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1037627	Nee				
			2 1037627-2	Nee				
			3					
			4					
V W S	H 12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R n.v.t. Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoor ding? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 4.615	Ja	Nee			
V W S	H 16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Beschikkingsnum mer / naam Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Totale besteding Aard controle R n.v.t. Indicator: H16/03			

			1	2020	SPUKIJZ21061	€ 284.380			
			2	2021	SPUKIJZ21R2135	€ 160.944			
				Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?	
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	
				<i>Indicator: H16/04</i>	<i>Indicator: H16/05</i>	<i>Indicator: H16/06</i>	<i>Indicator: H16/07</i>	<i>Indicator: H16/08</i>	
			1	Stichting Scharlesooi	€ 1.128	€ 1.128	€ 0	2020	
			2	Stichting Vlister Openluchtbaden	€ 99.610	€ 99.610	€ 0	2020	
			3	Stichting Schuagt	€ 62.005	€ 62.005	€ 0	2020	
			4	Waterbos B.V.	€ 74.796	€ 74.796	€ 0	2020	
			5	t Wilgerak	€ 46.841	€ 46.841	€ 0	2020	
			6	Stichting Vlister Openluchtbaden	€ 33.223	€ 33.223	€ 0	2021	
			7	Stichting Schuagt	€ 41.611	€ 41.611	€ 0	2021	
			8	Waterbos B.V.	€ 86.110	€ 86.110	€ 0	2021	
			9						
			50						
LN	L	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland		Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
V	7			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
B		SiSa tussen medeoverheden		<i>Indicator: L7B/01</i>	<i>Indicator: L7B/02</i>	<i>Indicator: L7B/03</i>	<i>Indicator: L7B/04</i>	<i>Indicator: L7B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			1	PZH 2021 775194491 / DOS 2021 0000801	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 106.348	€ 106.348	Nee	Gebiedskader bodemdaling Veenweiden (Bram Bos), kosten externe inzet PPP-Agra, ORG-ID, Onderzoek Klei in Veen
			2						
			10						

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring

De controleverklaring wordt toegevoegd aan het boekwerk voor het vaststellen van de jaarstukken door de gemeenteraad op 5 juli 2022.

De verklaring ontvangen wij separaat met het rapport van bevindingen van de onafhankelijk accountant, als deze documenten aan de gemeenteraad zijn kenbaar gemaakt

Bijlagen

Bijlage 1: Rapportage interbestuurlijk toezicht

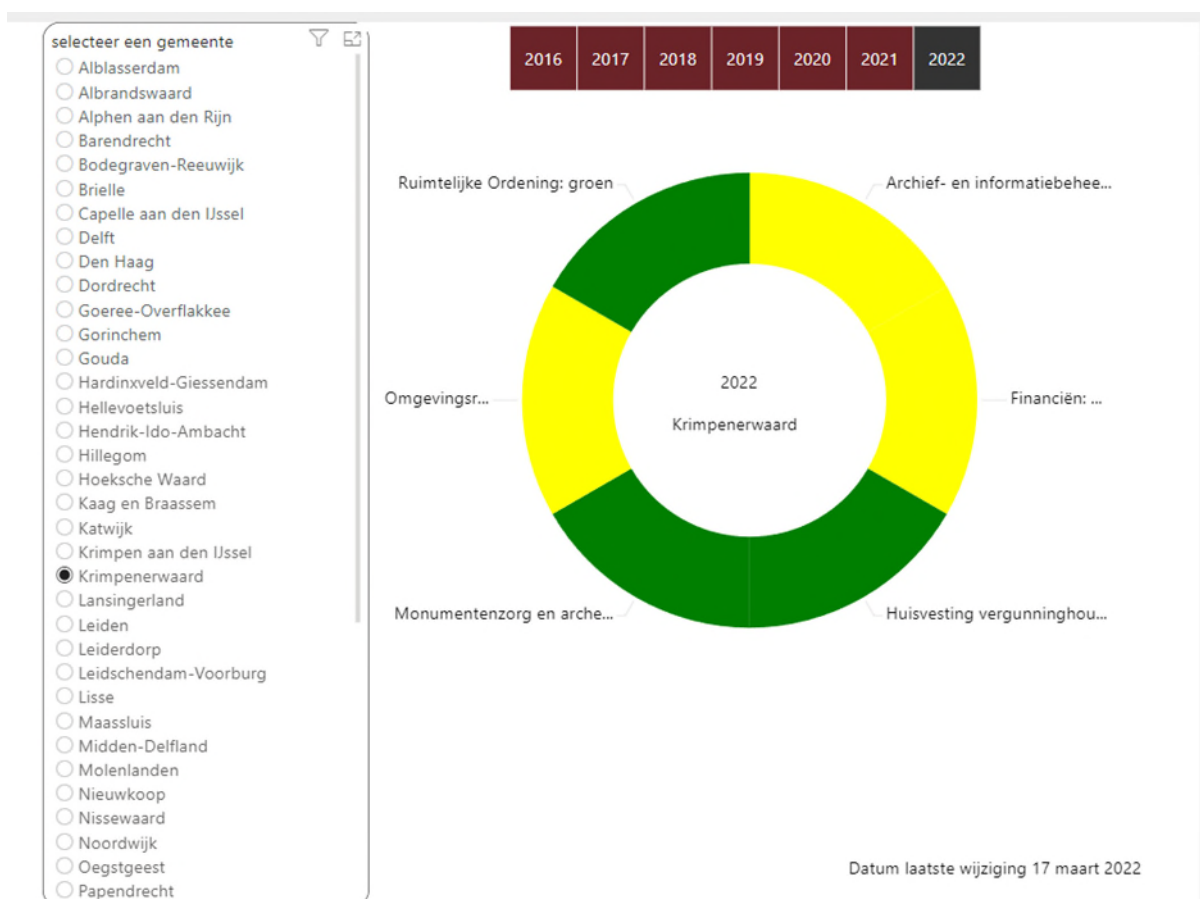
Vanaf 2022 wordt het interbestuurlijk toezicht gewijzigd en met name verlicht en vereenvoudigd. Dit is het laatste jaar van het oude toezicht.

Hieronder treft u ook de link aan naar de nieuwe site voor Interbestuurlijk toezicht. U ziet daar ook de gegevens voor 2022 al staan.

Omdat het toezicht aangepast wordt is de waardering voor 2022 ook anders en beter. In de toekomst bestaat de bijlage uitsluitend uit onderstaande link.

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/interbestuurlijk/>

Kies de knop “naar het dashboard” om de gegevens van de gemeente Krimpenerwaard te raadplegen. Onder 2 totaal beeld per gemeente. Het jaar 2022 vertegenwoordigt de huidige stand van zaken.

Bijlage 2 - Lijst met gebruikte afkortingen

A	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
Afdeling: BMO	Afdeling: Bestuurs- en managementondersteuning
Afdeling: BOR	Afdeling: Beheer openbare ruimte
Afdeling: RO	Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
B	
B&W	Burgemeester en Wethouders
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOSA	Bouw en Onderhoud Sport Accommodaties
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Budgetten Gebundelde Uitkeringen
BV	Besloten Vennootschap
C	
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CP	Collegeprogramma
CPI	Consumenten Prijs Index
E	
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Economische en Monetaire Unie
F	
Fte	Fulltime-equivalent
G	
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
H	
HHSK	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
I	
I&A	Informatisering & Automatisering
IBKW	Ingenieursbureau Krimpenerwaard
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
K	
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen

M	
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
M-H	Midden-Holland
mjb	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MRDH	Metropoolregio Rotterdam - Den Haag
N	
NV	Naamloze Vennootschap
O	
ODMH	Omgevingsdienst Midden-Holland
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OZB	Onroerendezaakbelasting
P	
PMD	Plastic, Metaal en Drankkartons
R	
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RIB	Raadsinformatiebrief
R&T	Recreatie en Toerisme
S	
SIEM/SOC	Security Information & Event Management/Security Operations Center
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SPUK	Specifieke Uitkering Stimulering Sport
SVHW	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling
SPV 2030	Strategisch Plan verkeersveiligheid 2030
T	
TBK	Technisch Bureau Krimpenerwaard
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
TWU	Tussentijdse Winst Uitname
U	
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V	
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRHM	Veiligheidsregio Hollands Midden
W	
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSJG	www.waarstaatjegemeente.nl
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WW	Werkloosheidswet
Z	
ZRM	Zelf Redzaamheidsmatrix